

Георги Коновски

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

**ОЩЕ
ЧЕТИРИ НОЩИ**

**ГЕОРГИ КОНОВСКИ
ОЩЕ ЧЕТИРИ НОЩИ
КРИМИНАЛНИ ИСТОРИИ,
ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА „ТРИ
НОЩИ“**

chitanka.info

Всички истории — въпреки съвпаденията с определени дела и нечии дейности, са напълно измислени. За близостта на описаното и реалността е виновна самата реалност, не авторът на фантасмагориите, които никога не може да се случат у нас.

НОЩ В АПАРТАМЕНТА

17,00 ЧАСА

Нормален ден. Почти спокоен. Извикаха ме в съда за свидетелство по старо разследване, после се наложи да придружа колегата Караимов до един строеж — случила се беда, паднал от втория етаж работник. Така да се каже — бях като осигуряващ видимост. Караимов огледа обекта, разговаря с инспектора по безопасността, направиха протоколи, обсъдиха станалото с падналия / няколко натъртвания и много страх/...

Кимах умно, гледах внимателно и си отдъхвах. Откога не съм се разтоварвал така...

Та сега си седя почти отпуснат. И, като истински чиновник, следя примигващия телефон. Ще светне „17,00“, ще стана, ще сложа бейзболната шапка, ще метна чантата през рамо — и към тихата ми ергенска обител. Котаракът е там, ще се завърти в краката ми, ще ме погледне въпросително, после ще се завърти и ще ме поведе към кухнята. Там ще застане пред шкафа и ще каже многозначително: „Мяуууу...“

Да, в съдинката му ще има още гранули, но... Кога и как придоби тоя навик — не съм разбрал. Естествено, че аз съм си виновен. Нещо в постъпките ми го кара да се храни по модел — непременно да му сипя и тогава да започне. Може пет гранули да пусна, но ще ги изчака. И през цялото време ме гледа с типичния котешки поглед, който кара вратите сами да се отварят. Поне според него...

И в тоя момент...

Нали сме говорили за закона за световната гадост? Който влиза в действие точно в подобни моменти...

Та — те ви го...

Шефът...

— Още ли си тук?

— Че кога някой си е тръгвал по-рано? — контрирам в името на колегиалността, но добре зная даже кои си намират занимавка извън Управлението малко преди пет часа с цел удобно и бързо изчезване. И аз можех да съм, обаче с днешните междуличностни комуникации трудно може човек да се укрие...

— Да дойдеш при мен за малко?

— За малко? — даже не крия иронията. — Идвам. Да си нося ли суха храна за три дни?

Шефът, както съм споменавал, няма чувство за хумор. И затваря — без да се възхити на моето... Пък и какво да каже — гласът ми звучи като че съм преял лимон с оцет...

Качвам се на горния етаж, чукам, влизам. Секретарката му е тръгнала. Жена, ама по-умна от мен...

Шефът ме гледа малко по-дълго от нормалното, после ми казва:

— Няма да сядаме. Вземи хора и отиди на „Лайош Кошут“ 11. На третия етаж, седми апартамент. Има полицаи там, екипите са тръгнали... След малко идва и Каменов, ще ти донесе начална информация...

— Убийство? — питам почти сигурен.

— Бе, кой ти знае... Двама старци — но тя е с нож в гърдите, той е ударен по главата. Обадили са се съседите...

— Съседите? Значи са чули? Има свидетели?

Шефът въздъхва:

— По-зле. Извикали са полицията заради миризмата...

Мале мила...

— Тръгвам...

И — тръгвам...

17,30 — 18,30 ЧАСА

И всичко това се развива точно след 24 май. Хубав празник, наш български празник... Но едновременно с това и напрегнат работен ден. Сами разбирате — в суматохата всичко става. Та не само участъците, ами и Управлението беше мобилизирано. Мен също — макар да не съм в охранителна полиция. Както винаги по подобни събития — да пообикаляме, да гледаме, да се намесим в случай...

В случай на нещо...

Е, аз поисках да съм в района на Градския площад — имам чин, авторитет, та шефът ме сложи в нужното квадратче на плана. И успех хем да наблюдавам, хем да видя манифестацията, хем да участвам в задържането на един вносен тарикат...

Появяват се подобни — като мухи на мед. Смятат ни за провинциални балами и кацат за два-три дни в града. Малко гастрол и — отлитат. Само че доста от тях си остават с опитите да отлетят. Остават тук най-често. Щото не сме получили униформите за красота. И си познаваме района. Както и хората...

Да, не е идеално — има „успешни“ гастролъори, имаме и неразкрити престъпления, но... Но — в рамките на жестоката статистика сме добре. Което няма как да утеши баба Мара, дето живее в малката къща зад блока ни, когато остана без старите златни украшения, пазени още от майчино ѝ време. Та сега при среща все ме пита кога ще ги намерим. А аз не зная какво да ѝ кажа. Едно, че имам слаб досег с другия отдел, второ, че от опита си зная неприятния отговор...

Но вчера беше успешен ден. Минах покрай едно кафене до площада. И млада жена се загледа в мен. Рекох си: „Позната? Но коя? И да не е...“ Ами имам ги доста такива познати. Мъже и жени, минали през кабинета ми...

Но после се сетих — беше ми ученичка. Ехе, в онова далечно време, когато млад и наивен ме назначиха като учител. И изкарах цели две години. След което направих равносметка, стреснах се от баланса на даденото и полученото. Да, симпатиите на децата са безценни, обаче... Обаче, в магазина не ме питаха колко добър даскал съм, а искаха пари...

И бившата ми жена се намеси. Та... Абе, ония години след 1989 промениха не само политиката. Сринаха най-вече стария, извечен морал...

Та кимнах на момичето — вече 40-годишна жена.

— Здравейте! — каза ми тя. — Не знаех дали ще ме познаете...

— А, как не... — излъгах я, без да се сецам за името ѝ. — На манифестацията ли?

— С едни гости сме тук. Германци. Направо не повярвах, че има народ, който празнува подобен ден. И дойдоха да видят как прославяме писмеността и културата си...

Погледнах добре охранените мъж и жена край масата, учтиво кимнах, пожелах приятно празнуване и тръгнах покрай гърбовете на хората, вече вглеждащи се с нетърпение към центъра на площада.

Там течеше ежегодната помпозна церемония. Учениците бяха строени пред купчина местни величия, музиката гърмеше, попове пееха... Няма вече трибуни, но политиканите и обкръжението им си заделяха няколко големи плочи, обграждаха ги с шнур и униформени, а децата бяха инструктирани от послушните директори именно на тях да махат с букетите. Макар паметникът на братята Кирил и Методий да е от другата страна...

В тоя момент зърнах Василев. На около двайсетина метра, почти потънал в шпалира, но с очи шарещи нейде към мен. Втренчих се в него — той премигна няколко пъти. „Внимание!“. Тръгнах бавно натат, небрежно поглеждайки часовника си и подготвяйки телефона за снимки. Ни повече, ни по-малко — застаряващ родител, готвещ се да остави във Фейсбука или Туитъра кадри със сина — абитуриент...

А очите ми бързо направиха кръг около Василев. И го забелязах — немлад, строен, в свеж светъл костюм, внимателно заемащ нужната позиция зад гърба на дама с шапка и мъж с видима златна верижка на врата. Остатък от 90-те, подсказващ за материално благосъстояние...

— Идат, идат — шумеше дамата и с лекота въртеше беконоподобната основа на гърба си, при което едва не помете оня... А той учтиво попита:

— Вашето дете в кое училище е?

— В „Ботев“ — гордо каза тя и пак се втренчи към задаващата се колона...

Минаваха... Еди-коя си гимназия, еди-коя си „професионална“ такава /както казва Здравчев — „професионална гимназия“ си е дървено желязо/, начални училища... И ето — голяма табела, след училищното знаме образите на Солунските братя, носени от двама осмокласници, надут директор, заобиколен от квачки-учителки...

В тоя момент Василев направи крачка вляво, аз се придвижих надясно, сграбчихме здраво за ръцете оня и — едва ли не във въздуха — го измъкнахме назад. Той покорно тръгна — без да мръдне дори ръка. Нямаше как — бяхме го стиснали яката, та не можеше да пусне портмонето на дамата...

— Госпожо, — казах почти тихо. — Я вижте къде е портмонето ви и ни последвайте...

Натам е познатото. Врява, леки кудкудякания, мълчанието на заловения буквално с ръка в чужда чанта крадец...

После Василев ми каза — забелязал го, бързо преценил какъв е, нямало време да се обажда за подкрепление. И тогава съм се появил аз...

Гастролъор... Нали ви казах — бая подобни пристигат в града ни. Като в резерват...

Но той нямаше да остане дълго. В големия град до морето има заведение за подобни...

Ей туй се пресетих, докато вървя към адреса. И ето — пред високия седеметажен блок съм...

Пред нужния вход има две големи дървета, покриващи пътеката като балкон. Пред тях е направена с вкус малка градинка. Има дори пейка — е, с две дъски за сядане само, но в това безвреме...

18,30 — 19,30 ЧАСА

Влизам във входа, пътьом отбелязвайки, че отпред са паркирани линейка, две наши коли — явно експертите, както и една патрулка. Надявам се и оперативната група да е налице...

Както се и оказва. Зад мен чувам тупкане на подметки. Обръщам се — Здравчев. Пред асансьора спираме — изчакваме бързо влизация задъхан Каменов. А на третия етаж пред табелката с надпис „7 — семейство Димчеви“ пуши Василев...

Внимателно угасява фаса в подметката, слага го в хартиена кърпичка, която измъква от джоба си, прибира пакетчето там и отваря вратата. В тая последователност — бавно, отмерено, като че е на дипломатически прием. Макар че там надали пушат контрабандни цигари...

А зад вратата...

Вижте, не си падам по натурализма. Да — сблъсквал съм се с какво ли не: дори труп, отлежавал месец в мазе. Затова не очаквайте подробни описания...

Стига ви и миризмата — тежка, сладникава, притискаща носа надолу... А трупове на две седмици... Изкарани в затворено помещение... В топлия май...

В апартамента е старият ми познайник — докторът, с него млада дама /вече с освежено в зелено лице/, трима експерти, обикалящи стаите. Кой събиращ отпечатъците, кой снимащ, кой подготвящ за изнасяне веществените доказателства. Спирам го и вземам плика с ножа. Голям, хубав, окървавен. Готварски, но използван за друга цел...

— Докторе... — казвам, но отговорът е по-бърз от очакваното...

— Ох, мале мила... Върви, че завъждай приятели в службата... Само съм огледал — за аутопсията време трябва, има някои изследвания, необходимо е да...

Леко се подмазвам:

— Е, ти си стар лъв...

— Лъв... Ама стар... Виж сега — след малко откарваме трупове. Работното ми време свършва, но заради теб — подчертавам! — заради теб, се залавям за аутопсията. Не ми звъни, не ми изпращай уж случайни пратеници. Ще ти се обадя, когато имам нещо готово. Или поне съм стигнал до някои предположения...

И на това съм доволен...

— Къде са? — питам, а Василев ми отваря вратата към малка спалня. Два дивана под формата на буквата Г, масичка до тях, библиотечен шкаф вляво. Голям прозорец над единия диван, до другия радиатор. На дивана лежи възрастна жена — полузавита с юрган (това в края на май?), с кърваво петно върху дебела нощница.

Край радиатора е паднал възрастен мъж. Облечен е нормално за тоя сезон — панталон, риза с къс ръкав, нахлузил е чехли. До главата му се е събрала малка локвичка кръв. Лежи, неудобно изкривен по дължината на радиатора, посегнал е с една ръка да се хване за главата...

На масичката куп кутийки и блистери с лекарства. От пръв поглед различавам поне 15 вида. Бутам доктора и му посочвам с глава...

— Ами какво искаш? На 85 е била жената. И се е поддържала с тия хапове. Макар че... Абе, ще одъртееш и ти... Минеш ли петдесетака, ако сутрин се събудиш и нищо не те боли — значи си умрял...

Въпреки обстановката и гадната миризма, аз се засмивам. Май си е така...

Мъж и жена стоят до вратата. Поемните лица. Мъжът се представя — домоуправителят. Обяснява ми как е купил тук апартамент преди половин година, пък веднага му тръснали домоуправителството...

— Двадесет и един апартамента — казвам. — Във всички ли живеят хора...

Мъжът ми обяснява, а аз се стремя да запомня...

— Да ги вземаме ли? — пита докторът. Вдигам ръка за внимание и започвам обиколката на стаята с очи и усет. Детайл по детайл, ъгълче по ъгълче... Заглеждам се в скъсания край на тапетите под прозореца, вглеждам се в книгите на библиотеката, отварям високата вратичка на шкафа и с изумление разбирам — то всъщност това било гардероб, а няколкото лавици с книги са просто допълнение...

В левия ъгъл, зад вратата, сложени така, че намаляват прохода наполовина, има два кашона. Пълни с книги. Да знаете как се претърсват книги... Добре, че нашенци напоследък са оставили по бившите библиотечни рафтове само книжки за готвене, за гадаене, за всякакви психологически шашми за ремонт на душата...

— Ами... — поглеждам колегите. И тримата почти се въртят на място. Здравчев ми кимва. — Вземайте ги...

И излизаме в малкото коридорче, откъдето се озоваваме в кухничката. Малка, с диван до прозореца, маса пред него, хладилник, печка, лята бетонова мивка, няколко вградени шкафа...

Почти няма място за четирима здрави мъже. Но пък през другата врата се вижда втората стаичка, където експертите са се прехвърлили и внимателно обработват. Там хептен нямаме работа засега...

— Да излезем за пушене — казвам и моите хора ме разбират. Трябва ни малко почивка — извън миризмата на мъртво, спарено, потискащо...

19,30 — 20,00 ЧАСА

На площадката са три апартамента. Другите две врати са затворени, но виждаме как през малките прозорчета перденцата мърдат. Кооперацията е стара — строена е нейде през 60-те години. Малки апартаменти — водят се двустайни, с площ нейде 40 квадрата. Най-нужното — две спалнички, кухничка, баня — само с душ, място за вана няма...

Представям си как тоя човек се е справял с хигиената — а е трябвало да мие жена си, да пере, да оправя вилици и лъжици, чинии и чаши...

— Нещо за двамата? — питам, а Каменов веднага започва.

— Семейство Димчеви. Тя на 85, той на 86 години. Пенсионери са отдавна — над тридесет години...

Ясно... Забелязал съм, че хората, пенсионирани отдавна, са много, много по-свежи и жизнени от тия, които сега излизат в заслужил отпих. Друго време ли е било, други настроения ли — но, въпреки малките пенсийки, тия хора са някак си постепенно свикнали с мизерията и успяват да оцеляват, че и да живеят. Пак въпреки ставащото наоколо. По-малко ли ядат, свиват нуждите ли, някога новите ли дрехи износват — но успяват да побеждават мрака в душите...

Сегашните пенсионери са като метнати в леден басейн. И са мрачни, някак си реалистично песимистични. Трудно свикват с нямането, трудно се вписват в сивия пенсионерски живот...

Мнозина имат някакви земи — градини, лозя. Помагат си, помагат и на децата и внуците си. И, въпреки това — разбират временността на оцеляването. Събират се, говорят си, обикалят центъра на града... Като сенките в Аид, за които разказва Одисей...

— Имат син и дъщеря. Синът е заминал за Германия. Там работи, там живее, май е взел и гражданство. Понякога си идвал за малко — така, на две — три години веднъж. Жена му е в града, занимавала се с децата. Дъщерята на старците е в столицата. Намерила си е важна служба и хич няма време за майка си и баща си. Гледа ги снахата им — тя им пазарува и понякога води на прегледи. Това е било преди бабата да падне на легло — вече повече от година. Старецът се опитвал сам да се справя, ама май...

— Гледам, че беше поподредено — един мъж не чисти така — казва Василев...

Каменов кима:

— Да, но един пенсионер го прави... Няма кой друг да му помага...

От вратата бавно, с извиване, изнасят носилките. Телата са покрити с одеяла, но краката са отвън. Към тях поглежда немладият мъж, който излиза от асансьора...

— Баба Кира? И дядо Трифон ли? — не толкова пита, колкото констатира. Ние не отговаряме, а той влиза в насрещната врата...

Носилките се понасят по стълбището — в асансьора няма място. Докторът минава край нас, стиска ми ръка и промърморва нещо. Със сигурност набива в канчето ми да не звъня, а да изчакам. Тръгват си тримата експерти, обещавайки да ми се обадят лично, когато са готови...

Познаваме се, знаем си спатиите, няма да са изненадани, когато след час или максимум час и половина, видят името ми са се изписва на дисплея на телефоните им...

Излизат и мъжът с жената. Униформен ги следва и остава пред вратата. Другият се подпира на перилата...

Ние влизаме обратно в апартамента...

20,00 — 21,00 ЧАСА

Отиваме, разбира се, в кухничката. Каменов се промъква зад масата и сяда на дивана. Василев се подпира на малкия хладилник, Здравчев се намества до прозореца — любимо негово място винаги, аз вземам обикновен дървен стол и сядам.

— Е? — задавам доста неуместен въпрос. Но колегите ми не са за пръв път с мен и знаят — приканвам за мнения...

— Какво може да се каже така рано? — поглежда ме Здравчев, после пак вперва взор през отворения прозорец. — Бабата е убита. Това ясно. Дядото, по всяка вероятност, също...

— По всяка вероятност? — казвам. Но Здравчев е свикнал с маниера ми да го играя адвокат на дявола и спокойно продължава:

— Да, мъртъв е. Да, има удар. Но — кой? Кой го е нанесъл? С какво? Докторът намекна нещо, но не иска да каже какво мисли преди аутопсията...

— Прав е — обажда се Василев. — И аз си мисля някои неща, но без доказателства...

Каменов е нетърпелив:

— Какво толкова? Аз смятам, че е някой близък на семейството. Ключалката не е насилвана, вратата не е разбивана, дядото явно не е бил разтревожен... — и, ме поглежда. — Видях лицето му. Не личи да е бил в стрес, изненадан...

— И кого предвиждаш за убиец? — пита Здравчев...

— Нямам представа. Близък... Познат... Комшия...

Така...

Оглеждам се. Зад остъклената витринка на вградения шкаф има някаква тетрадка. Отварям я. Почти празна, листа не личи да са късани, на първата страница е записана рецепта за баница. Разтварям я и късам двата листа от средата. После ги делия на четири.

— Ето — подавам всекиму по едно, — пишете предположенията си, накрая ще видим...

Колегите ровят по джобовете за химикалки. С тия компютри и телефони отвикнахме да пишем. Но вадят по нещо и набързо надраскват по няколко реда. Събирам хартийките, съвам, слагам в задния джоб...

А сега...

— Каменов, оставаш тук. Огледай пак всичко. Експертите претърсваха, снимаха, но... Всичко! Дори кошчето в тоалетната...

Каменов кимва. Не му е първица. И добре разбира — необходимост е. Веднъж в подобно кошче сред... Добре, няма да казвам какво беше хвърляла жената, обаче именно там намерихме писмо, което ни отведе до убиеца...

— А ние тръгваме по апартаментите. Седем етажа с апартаменти са, както каза домоуправителят. Първи и втори поема Здравчев, четвърти и пети Василев, на шестия има само един апартамент с хора — Каменов ще отиде там след огледа, аз ще съм в тия двата тук, на третия, после ще се кача до седмия, там в два живеели хора...

И се понасяме. Което звучи палаво и небрежно, но крие много, много черна работа...

Човек по човек, реплика след реплика — запознаваме се с живущите в кооперацията. Съвременни хора — излизат сутрин, понякога се прибират по обяд, най-често привечер, затварят се в апартаментите си. Там, където е другият им свят — истинският, със семействата. Дори един самотник от седмия етаж, който е изгубил жена си, дори той рядко излиза вечер. Там, зад желязната врата, е истинският живот. Спокойствие, любими занимания, любим живот. Дали ще дремят или ще се веселят — хората са в друг свят. Някои от тях гледат телевизия, други дори следят новините — обаче, повечето не щат и да чуят какво става в държавата или по света...

Защо?

Напрежението, мизерията на битието и духа, грозната реалност, фанфаронщината на политикани и чиновници, всеобщият официален фалш на обявеното за демокрация...

Оставят реалността пред входната врата, превърната в желязна завеса. И минават в своя свят — лош, добър, но свой...

21,00 — 22,00 ЧАСА

Отсреща живеят пенсионери — мъж и жена. Посрещат ме полузаспали. Мъжът е по пижама, отгоре ѝ е метнал сако — въпреки горещата вечер. Явно това е своеобразна граница — той си е у дома, но е готов да посрещне представителя на властта. Сядаме в хола — задушен, миришещ на нафталин. Жената сваля калъфи от мебелите, мъжът вади шишенце с ракия. От пръв поглед разпознавам питието на Плюшкин, пазено за гости — само не съм убеден дали видях в него мушички. Жената носи кекс. Който видимо е пресен и страшно вкусен така, на мраморни филийки...

Разговаряме доста. Типично съвременно пенсионерско семейство. Цял ден не се виждат — той обикаля по центъра, тя седи в парка. Познатите им са от там — познати, макар той да ги нарича „приятели“, а тя на няколко пъти да споменава какво ѝ казали „приятелките“. На тия години приятелства трудно се завързват, а старите са вече в небитието. Където са и приятелите. Но нуждата от близки хора ги кара да преувеличават и се самозалъгват...

Вечер се срещат, разговарят — по-скоро се карат, уточнява той, а тя го прекъсва с остра бележка, след което... Едвам ги спирам... Хора, които са си омръзнали, на път са да се намразят, но предпочитат своите скандали, вместо държавните и обществените... Ако имат късмет — ще се разделят в различни светове, докато децата им ги дават като пример за задружно семейство...

Баба Кира и дядо Трифон са минали тая граница. А пред комшиите им...

Мъглява, мрачна картина, лъхаща на безнадеждност и безперспективност. Дори хоризонт липсва — колкото и да се отдалечава от очите на човек, тая измислена линия поне очертава нещо в далечна перспектива...

Другото семейство, което посещавам, е от четирима души. Мъж, жена, две момчета — на около 10 и 12 години. Сравнително млади

хора, деца на „демокрацията“. Той е бил доскоро безработен, тя е в някаква шивашка фирма. Говори мъжът. Жена му е плащаща данъци робиня — шестдневна работна седмица, сутрин излизала в пет и половина, прибирала се към седем вечерта. Налагало се — фабричката им е в стария индустриален квартал /една смесица от заводски останки и превърнати в нещо като помещения за труд халета/, а до него пътят отнема малко над половин час. Има градски автобус — но малък. Направо казано — микробус. Който при това пътува с празни места. Левче натам, левче насам... При минимална заплата и две деца, а доскоро и безработен мъж...

Но този мъж е бил у дома си нейде около два месеца, преди да намери работа като нощен пазач. И е видял туй-онуй, та насочвам вниманието си повече към него...

На седмия етаж ме посреща немлад мъж, леко пълничък, с интелигентен вид. Както се оказва — учител. Поне още месец. Защото бил в някакво село, чието училище щели да закриват. И се чудеше де да търси работа...

— Разбирате ли, ние сме приходящи в това село. Пет години работя там. На 15 юни директорът ни уволнява, на 15 септември назначава. Така пести пари...

Поглеждам го. Не се лъжа. Познат ми е, но... Внезапно нещо изплува в съзнанието ми:

— Костадин Пенев?

Учителят кимва и поглежда жена си. Явно се радва, че го познах...

— Съученици бяхме — стиска ръката ми. — Чудех се дали ще ме познаеш...

— Ами... Годиците... И животът...

Разказва ми натам. През лятото заплата нямал, та си търсел временна работа. Ама къде? По курортите вземали млади момчета — хем по-малко им плащат, хем повече ги изстискват. А директорът на училището от време на време ги викал. Уж да помогнат — макар често да работели на лозето му. И нямало как — нали чакат да ги назначи на 15 септември. Знаели нрава му — все отлагал, все отклонявал разговорите... От 1 септември ги викал — да подготвят стаите, да стягат тържеството, но нищо съществено не казвал. Така работели половин месец — срещу надежда за още една година. И чак на 15, след

празненството, процеждал през зъби да си вземат програмата и да започват...

Унижение? Стомахът морал няма...

Минаваме на темата за убитите. Коцьо, както му викахме, ми разказва интересни неща, намесва се жена му...

Докато разговорът е прекъснат от крясъци. Носещи се от втория етаж, както установявам, преди да се втурна натам...

22,00 — 23,00 ЧАСА

На площадката двама мъже са се вкопчили един в друг, а Здравчев ги разтърва. Те не му обръщат много внимание, всеки гледа да удари лошо другия, докато на Здравчев не му омръзва и с два резки удара ги праща в двата ъгъла. След което застава до водещото надолу стълбище, тъй като единият се опитва да се измъкне...

— На място! — командвам почти тихо, но с такъв тон, че ротвайлер ще спре и ще се огледа за всеки случай.

Здравчев е сграбчил измъкващия се, аз съм притиснал до стената другия, единият униформен вече е пресякъл пътя за бягство по стълбището...

— Полиция! Документите!

Тоя в ръцете ми се опитва да бръкне в джоба си, не успява и моли задъхано:

— Извинете, господине, но как да покажа личната карта?

Другият сочи с крак към вратата по средата на площадката. Тя е леко отворена, отвътре наднича дребна млада жена:

— Аз тук живея... Тоя ме нападна...

Което веднага пали фитилите на другия и усещам как напъва мускули. Не успява, но ръмжи:

— Гадино мръсна... Ти ли не знаеш...

Нямам време, работата е много, затова казвам на Здравчев:

— Я го вкарай тоя в апартамента... И ме изчакай! Разпитай го, а и жена му, за бабата и дядото, пък аз ще си поговоря горе с другия и идвам...

И двамата противници нещо не са съгласни с нареждането ми, но... Хем са в ръцете на закона, хем тия ръце яката са ги сграбчили, така че...

Замъквам „моя“ човек нагоре, влизаме в апартамента, набутвам го в кухничката. Мятам го на стола, където седях преди и казвам със зверския си глас:

— Не мърдай!

И оня не мърда. Едно, че вече се увери в силата ми, второ, че вижда полицаият до вратата, трето... Трето, както се убеждавам, няма защо да се бои от полицията...

— Е? Какви са тия среднощни нападения върху мирни граждани? Кажете, господин Кочев?

Човекът поглежда личната си карта, която внимателно чета...

— Вижте, господине... Как да ви кажа? Тоя е мошеник! Крадец!

Което аз отдавна съм разбрал, но питам:

— Защо така смятате? Вие го нападате — и то у дома му...

Оня се отпуска. И започва да разказва...

С граждани Лилев се запознал преди няколко месеца. На мач. (Ако не знаете — в града има отбор. Играе в Б група, защото почти всички останали отбори в страната са по-зле от него. Или са поне на нивото му.) Ходил редовно на мачове — колкото и странно да ми се вижда това. Стара страст, от ученическите години. Вече останали двайсетина човека в местната публика, ама...

Та се запознал с Лилев на един мач. После пили кафе, разменили си телефоните...

А преди два дни Лилев му се обади. Казали си по няколко думи, обещаха си да се видят в съботата на мача. Той — Кочев, имал глупостта да му каже, че ще е волна птичка. Хем е в отпуска, хем жена му в събота е на работа цял ден. Та ще може и по една-две бири да ударят после...

Отишъл на мача, нашите избутали пореден равен, после пили бира. Било весело, но Кочев няколко пъти искал да си тръгва. Работа имал в апартамента, ремонт бил започнал. Обаче, Лилев не го пускал. Открехнал се на вицове, почерпил...

А, когато се прибрал в кооперацията, Кочев не можал да отключи. Едно, че още в асансьора разбрал — някъде изгубил ключовете, нямало ги в джобовете. Второ — вратата била притворена. И разбита...

Извикал полиция, цъкали, писали, снимали...

И днес се сетил защо добрият му познат толкова напирал да черпи и не го пускал да се прибере навреме. Разбрал защо оня разпитвал до колко работи жена му, кога се прибира...

Та дошъл да потърси сметка от бившия си добър приятел...

Историята му можех и аз да разкажа. Още от началото. Но — оставих го да си излее нервите и малко да уталожим накипялото...

— Така... — казвам и се надвесвам над него. — Седите тук и не мърдате! Даже до тоалетната... Саракинов! — виквам на полица. — Господинът ще ме изчака. Никакво напускане на кухнята! Телефонът... — протягам ръка и оня безволно слага в нея старичкия телефон...

След което се спускам на втория етаж. Където Здравчев е също в кухничката, а на дивана седи Лилев. Жената не се вижда...

— Е? — питам...

— Да, разговарях със съпругата на господина — отчита се Здравчев...

— Чудесно! А сега — за сбиването...

Лилев понечва да се изправи, колегата го натиска по рамото и оня се отпуска...

— Ма тоя е луд, господине! На мачове сме се виждали, приказвали сме си, а сега... Направо ще ме убие...

Поглеждам Здравчев:

— Стар номер, а?

Здравчев кима:

— Мислех, че ме е познал, ама явно остарява и склерозата...

Лилев внезапно става сериозен:

— Познахте ме, май?

Кимаме и чакаме...

— Добре де... Тоя път ви паднах. Ама случайно...

— Няма как да не попаднеш... — минавам на интимен тон. — Няма как... Веднъж стомна, втори път стомна... А тоя номер го прилагаше през 90-те, помниш ли...

Я, няма да помни... Тогава полицията го спипа за първи път, за пръв път го пратихме в затвора. Същият номер. Сприятеляване, проучване, отвлечане на вниманието... През което време апатите тършуват спокойно в празния апартамент. Излежам си присъдата, после чухме, че уж мирясал, даже някой спомена, че станал арендатор...

— Какво стана с нивите? — питам уж случайно...

— Бе, вие като сте се заяли с мен... А аз съм дребна риба, гледам да оскубя тоя или оня балама. Какви вълци има... Таман бях уредил земите на цяло село да взема... Хем ме биха, хем не смея да мина в оня район...

Още малко — и ще му съчувствам...

— Защо не си потърси работа? Ти май беше завършил нещо в механизацията...

Лилов се подсмивва:

— Жената е завършила обувно производство. Правеше у дома обувки по поръчка — оригинални, много хубави, здрави... Ама в това време... После отиде в работилничката на Генадиев, знаете го — едра акула е. На минимална заплата, глоба за всичко, без осигуровки. Генадиев има и земя арендувана — май половината област е негова. Питам приятелчета... Ми, то по-добре да се обесиш... Или да си крадеш...

— Ама хващаме... — казва Здравчев. Той е седнал срещу му, аз до мивката — направо приятелчета си говорят за гадната реалност...

— Е, риск си е... Обаче...

Извикваме патрулка и го изпращаме в близкото районно. Какво да го правя? Не е Жан Валжан, не е и Ал Капоне...

Но не е и мирен гражданин...

Крадец, да...

Обаче, ми стана едно гадно, когато излизахме от апартаментчето му, а смалената му още повече жена мълчаливо ни проследи с поглед до вратата. Ние двама с колегата и помежду ни мъжът й — с белезници...

23,00 — 24,00 ЧАСА

Звънвам на Каменов и Василев — малко съвещание. Да се чуем, да обменим наученото, да изложим новите версии...

Събираме се пак в кухничката. Миризмата от апартамента е почти изчезнала. Или сме свикнали...

— Е? — казвам вместо увод. — Успяхте ли да обиколите всички?

Колегите измърморват по нещо, но общото звучене е положително. Успели са... Поради което изглеждат като първомайски

балони — червени отвън, готови всеки момент да се спукат от напирашките впечатления и усилен умствен труд по анализа им...

Започва Каменов, сетне Василев, после Здравчев, завършвам аз...

Обобщено, нещата звучат така...

Баба Кира и дядо Трифон живеели във входа от строежа на кооперацията. Тук отгледали децата си, даже синът им живял няколко години в едната стая заедно с младата си жена. Хората ги познавали като редовно плащащи си всички задължения, заеми от никого не са вземали, на няколко човека давали. Не били стипци, не били и с широки пръсти. Излизали редовно пролетно време на трудов ден — дори след като промените отметоха ОФ организациите. Градинката пред входа е тяхно дело — оградени мястото, дядото използвал познанства в общината, докарали му камион пръст, засадил две фиданки, които сега са големи дървета...

Не събирали гости, но понякога имало празненства у тях — кога за сватба, кога за някое внуче, кога при поредното завръщане на сина...

Внуците им от сина понякога идвали заедно с майка си — чистели, перели, единият дори готвел. Дъщерята се появявала рядко — един или два пъти годишно, много заета била. А щерките ѝ изобщо не се вясвали. То май и в България ги нямало, ама старите не говорели за тях, а дъщерята минавала покрай бившите си комшии като край турско гробище...

И всичко било наред... Докато бабата взела да сдава багажа. Паднала и счупила ръка, после бавно оздравявала, ходили по доктори, често викали „Бърза помощ“, идвала и снахата с такси по тревога...

А сетне бабата се залежала... Повече от година...

От дядото понякога чували как е. Той се превърнал в специалист по всички болести — оплаквал се на съседите колко неграмотни са лекарите, какви неправилни лекарства изписват, даже късал и хвърлял предписани рецепти, защото според него били с вредни илачи. Нарездал на бабата кога и какво да пие...

Това не само от приказките му научили хората. Понякога чували и от апартамента какво се носи. Да, стар строеж, тухлен, но...

Кънтял гласът на дядото, разнасяли се ревовете на бабата. Звуци, които преди никога не се били чували от жилището им...

Както каза Василев:

— Те просто останали сами. И нямали с кого да говорят, ни с кого да се скарат. Затворена среда — той и тя. Настъпваща деменция — и при двамата, с различни прояви и...

— Деменция? — попитах.

— Да, намерих документи от един преглед. От миналата година — каза Каменов — папката беше сложена под кашоните. И пише „Средна, с уклон към тежка“... Защо не се е лекувал, защо докторът ги е оставил — не зная...

И така — самота, деменция, липса на интереси...

Да, да — на интереси. Стар човек — уморен, болен, нямащ сили да надделее апатията. Предпочитащ да пусне телевизора и да приема всичко, което му кажат, вместо сам да потърси информация, да я осмисли, да я анализира, да си направи изводи... Може и погрешни — но свои...

Немалко от тях стари хора имат у дома си библиотечки с по 100, 200, че и повече книги. Спомен от онова време, когато да се чете беше престижно, а домашните библиотеки бяха обект на завист и състезание...

Но...

Какво да чете? Човекът е живял толкова, че е убеден — всичко знае, всичко е видял. И няма нужда от повече знания. А в момента, когато приеме, че няма нужда да учи — човек умира. Не, материално си живее — и то по-добре. Но остава само телесната обвивка. Хранеща се, дишаща, съществуваща...

Затова се радвам, когато видя някой познат пенсионер, отиващ я на лозе, я на село. Да, не е интелектуално занимание, но е занимание. Някаква цел, някакъв стимул за живот — смислен живот...

И избягвам обикалящите центъра на града възрастни хора, изписващи елипси от единия край на пешеходната зона до другия. А после обратно...

Баба Кира и дядо Трифон били попаднали именно в тоя капан — на скуката. Излъгали се, че понеже някога са работели в области, смятани за интелигентни, вечно са знаещи и можещи, самоубедили се, че нямат нужда ни от книги /затова бяха двата кашона — разпродавали библиотеката си/, ни от филми, камо ли от музика. И — скучаели...

Което ги довело до единственото занимание и забавление — скандалите. Просто имали нужда от временно натоварване и

разтоварване — и се карали. За каквото ще да е — но да не скучаят...

Той крещял, тя ревяла... И двамата, предполагам вътрешно доволни. Занимавка...

Погледнах колегите...

— Нещо скъпоценности, пари? Да са се хвалили? Да са споменавали?

Каменов поклати глава:

— Никой нищо такова не спомена...

— Жената от девети апартамент — обажда се Здравчев — каза, че бабата дори като млада не е носила гримове и украшения. И живеели скромно. Може да са имали някакви пари — всички крият нещичко за погребението, но колегите са открили при обиска само едни 2 000 лева в гардероба...

Василев мълчаливо разперва ръце. Нещо го тормози...

— Майка ми умря млада — казва той внезапно. — Баща ми е горе-долу на годините на дядо Трифон. Уж живее с нас, а не е с нас. В два свята е — срещаме се, храним се заедно, телевизия гледа с децата, но... Лъже! Излиза нанякъде, скита под слънцето — хем го предупредиха лекарите, че не бива. Оня ден паднал зад блока в градинката. Решил да засади някакви цветя и... Откараха го с „Бърза помощ“, овестиха го... А вечерта ми разправя, че изобщо никъде не е ходил, не е падал, в болницата не е бил. Избрал си е жена ми за грешница и ми разправя как тя не се прибирала по цяла седмица, как не му давала ядене... А живеем в един апартамент... И всеки ден сме заедно, сутрин закусваме, често и вечеряме заедно... Обаче — лъже ме. Че се и обижда, когато вижда — не вярвам!

Ние мълчим...

— Някак си щастлив изглежда, когато почне да лъже. Някак си намира друг за виновник и дори се забавлява с това...

Какво да му кажа? Не съм имал подобни проблеми... Но дано никой няма с мен...

Да, живее ми се — като на всеки... Обаче, тия дни се замислям...

На всяка цена ли?

Телефонът ми звъни. Обаждам се. Слушам... Очаквах нещо такова, но друго си е да се потвърди...

— Е, момчета — оглеждам тримата, — едното убийство е разкрито...

И предавам становището на експертите. Върху дръжката на ножа са отпечатъците на дядо Трифон. Като по учебник разположени — в най-удобна позиция за удар. Други отпечатъци там няма, ножът е бил измит, преди да бъде извършено убийството с него...

Мълчим и се споглеждаме. Имаме предостатъчно опит, за да усетим, че и второто убийство е почти изяснено. Обаче — без доказателства...

— Болна жена на легло... Болна, но жива... И лежи, не може без обслужване, сама се измъчва, другите затруднява... — казва бавно Здравчев.

— А може тя да е поискала... — отронва Каменов.

— Поискала, не поискала — вината е ясна — прекъсва го Василев, — никой съд няма да го оправдае — и се поправя. — Не би го оправдал...

— Дааа... — опитвам се да обобщя. — На нас ни е ясно, но прокурорът ще иска факти, а не мнения...

— Ей го фактът — отпечатъците — надига се Каменов. — Разкажете на съседите... И психолог трябва да потърсим...

Не го прекъсвам. Прав е. Обаче — има още нещо. Кое то трябва да се каже. Поне...

— Листчетата?

Тримата се споглеждат, после съгласно кимат. Измъквам смачканите хартийки от джоба. Предполагам какво пише, но ги отварям едно по едно...

С почерка на Каменов: „Дядо Трифон е убил баба Кира, за да не се мъчи, след това е получил удар“...

Здравчев: „Дядото бабата, после инфаркт“...

Василев: „Убийство и инсулт“...

Моето листче е накрая: „Дядото е убил бабата, а после е припаднал и се е ударил в радиатора“...

Дето би казал някой любител на криминалните четива — ега ти лесната загадка...

Де да беше загадка...

— И сега? — пита Здравчев.

— Не искам, но ще се наложи да звънна на доктора. Мисля, че трябва да е готов. Или поне да ни насочи — на прав път ли сме... — казвам. И в тоя момент телефонът звъни. А на дисплея е изписан номерът на доктора...

— Привет! — казвам, едва сдържайки се...

— Ти какъв резултат очакваш? — пита ме той. — Хайде, налучквай...

Облягам се на стола. Тоя тон... Тая неочаквана нощна бодрост...

— Дядо Трифон е паднал внезапно — инфаркт или инсулт. Ударил се е в радиатора. И там е починал...

— Хм... Не съм изненадан. Очаквано беше...

— Така ли е?

— Сърцето му просто се е пръснало. Масивен инфаркт. Предполагам — напрежението, внезапно вдигнато кръвно... Не е лесно човек да убиеш. Катилите са малко, много малко. Нормалните хора трудно убиват. Е, по време на войната, ама и тогава в началото се случват психически сривове... Та и сега — искал да ѝ помогне, предполагам, но е убил и себе си...

— Дааа... — казвам, защото просто не зная какво да изрека...

— Абе, още когато пристигнахме там усетих, но... Професионализъм! Трябва докрай да се стигне... Тия старци, тия старци...

— Че ти на колко си? — питам и се чудя на подтекста във въпроса.

— Остави ме мен, още не съм достатъчно остарял...

— Знам. И нямаш пациент, дето да е недоволен...

— Виждам, че скучаете — отрязва ме докторът. — Аз приключвам, протокола ще дооформя утре, сега се прибирам. Ако имаш въпроси...

Имам. Много въпроси. Но нито един не е от неговата компетенция. Нито от моята. И не са професионални...

Обръщам се към колегите:

— Здравчев, запечатай апартамента. Василев, огледай да не сме забравили нещо. Всички отиват да спят, утре в девет ви искам в кабинета...

Макар да зная — надали ще си тръгнем веднага. Дори Каменов, когото чака млада булка. Ще се завъртим пред входа, после някой ще

предложи да отидем на по едно кафе — за ободряване. И ще седнем на приказки...

Приказки за какво ли не...

Само внимателно ще заобикаляме днешната история. И страшната перспектива, която неминуемо е нейде на хоризонта. За нас. За дядо Трифон и баба Кира вече е минало...

По-добре да ги беше нападнал някой катил...

НОЩ В УЧАСТЪКА

17,00 ЧАСА

— Не, не... Недейте му казва, че съм звъняла... Недейте...

Тя отпусна бавно телефона, а тежестта на апарата свали омаломощялата ѝ ръка до пода. Главата ѝ се снизи постепенно и бузата ѝ опря в килима...

Пребита, с кървавите петна по лицето, с полузатвореното ляво око, малко напомняше на русото синеоко момиче, което се усмихваше от сватбената снимка на стената. Нямаше да я познае дори слабичкият, с полуразвята дълга коса младеж, гледащ я едновременно с почуда и неверие, че най-после тя официално е негова съпруга...

Телефонът рязко иззвъня. Тя вдигна апарата, натисна копчето:

— Ти си мръсник! Ще му кажа... На всички ще кажа... А те смятах за приятел...

От другата страна някой рязко и неприятно се изсмя...

— И знаеш ли кого извиках — каза тя гневно, надигайки се с последни сили. — Не, не позна... Ще дойде...

От другата страна се чу рязко щракане...

Тя се отправи към банята. Не можеше да се появи такава пред човека...

Ех, защо стана така... Не трябваше да се скарват със Симо... Първа любов, първи мъж, първи брак... Но бяха млади, много млади. И тя реши, че вече всичко в живота е нейно...

А той тръшна вратата...

С Марин ѝ беше добре. Не оная голяма любов, без пламъци и страсти — но добре...

А сега...

Външната врата се отвори. Кой беше? Та ключове имаха само тя, Марин и...

На прага се появи сянка...

18,00 — 19,00 ЧАСА

В края на работния ден винаги съм нащрек. И най-често има защо. Според закона за всемирната гадост, точно тогава се случва нещо. Почти никога не добро. Поне да беше нещо нормално...

Та и днес. Оглеждам документите по бюрото. Нищо особено — две кражби, които можеше да почакаат до утре. Още повече че Кайо Попа вече сме прибрали долу в ареста и той със сигурност обмисля как да пропее, какво по-малко да каже. Може да почака до утре — тъкмо ще е втасал. Макар че за опитен крадец като Кайо... Но пък на тая опитност разчитам — знаеше си уроците, разбираше ситуацията, сега трябваше да обмисли докъде да признава...

Поглеждам към екрана на компютъра. Всичко е затворено, електронната поща е празна, изпратих преди малко отчета за месеца до шефа. Можеше да му го занеса принтиран — ей я вратата му, зад ъгъла на коридора е, но... Нека се потормози малко с компютъра... Дребно отмъщение заради факта че е началник...

И реваншът му идва почти мигновено...

Звън...

Натискам бутончето с надеждата, че ще ме пита къде да намери пресни омари за вечеря с Анджелина Джоли...

— Ела! Спешно...

Барем да беше попитал дали съм още в управлението...

Но няма смисъл — изключвам телефона, оглеждам се, затварям вратата. До утре заран...

Пожелание, което само не вярва на себе си...

Чунким не знам какво следва...

Познавам, разбира се...

— Спешно! — посреща ме той още от прага...

Ама, разбира се... То кое и кога не е било спешно... Да можеше да ни дадат една машина на времето, та да се появяваме на местопроизшествията преди бандитите...

Че съм се размечтал...

То екрана на компютъра съм си донесъл от дома, синът ми даде пишещата си машина, че не я ползва от двадесет години, дъщерята веднъж, минавайки от тук, ми остави завесата, която била ушила за кухнята си, та имам свястно перде на прозореца, аз за машина на времето съм се закахърил...

— Не гледай така, ами действай...

Скромно и послушно отговарям:

— Слушам, шефе! Но ако ми кажеш и какво да правя...

Той се плясва по челото:

— Боже, ама и аз...

— Знам — съчувствам му. Отдавна се забелязва...

Шефът ми отправя зверски поглед...

— Абе, ще те видя аз като станеш на моите години...

Които са цели петдесет и пет — миналия месец черпи...

— Слушай сега... Отиваш в Трети участък...

Подмолно в душата ми се надига стон. Трети участък... Марков, центъра на града, новобогаташите и гъзарчетата, баровете, проститутките, наркотиците...

— Задържали са Гергов...

Хвърлям учуден поглед...

— Гергов, бе... Учителят... Дето по телевизията...

Сега и аз кимам. Градът не е голям, познаваме се. Особено познатите хора — кмета, Шалаврата — просяка, госпожа Теодора от кафенето до общината, братята Кръстеви, Красьо Розовичкия, покойния Перлов... И, разбира се, Гергов. Вече пенсионер, изучил маса народ, постоянно влизащ в конфликт с началници и родители, обичан от децата /някои вече на петдесет години/, чест гост не само в местната телевизия...

Не ми е преподавал, но знаех доста за него. Достатъчно, за да го поздравявам при среща...

Поглеждам учудено шефа...

— За убийство...

Ха сега де... Ако Гергов... То какво остава...

— Върви, върви... Там ще разбереш, на място. Имаш всички правомощия... И вземи някои наши хора...

Това е добре. Щото в тоя Трети... Като почнеш от Марков... Абе, предпочитам с тях да не работя. За извънработни срещи и дума да не става...

— Здравчев, Каменов... Василев мисля, че е още тук...

Смръщвам се. Тоя... Бяхме в курорта при петорното убийство. Не направи никакви гафове, но не мога да изрева от кеф, че ми го препоръчва. Все пак, кимам. От Управлението е — по дружка си е...

— Шефе, нещо поне кажи...

— Какво точно искаш? Какво? — въздъхва той и се мъчи да бъде точен и безпристрастен. — Извикал полицията заради убийство. Млада жена, бивша негова ученичка. Ония веднага се обадиха тук и го задържали... Остави другото, но го сложили долу, в ареста... Та се накарах на Марков, извели го, сега те чака някъде в участъка...

— А за убийството?

— Не знам... Нищичко не знам... И на теб нищо няма да кажа. Искам да си непредубеден... После ще чакам ти да кажеш...

Ясноооо...

— Тоест — отиде ми тая нощ...

Шефът ме поглежда с надежда...

— Ако и сега се справиш за една нощ...

19,00 — 20,30 ЧАСА

Полицаят на входа внимателно разглежда картата. Познава ме добре — помня го от акцията в клуба. Изглежда, обаче, има специална задача — да покаже на дошлия, че е гост тук. При това нежелан...

Зад голямото стъкло отляво виждам как новият дежурен приема задачата си. Познат ми изглежда... Ами да — Карацончев. Беше с нас в курорта. Имам добри впечатления за него — сериозен, отговорен, интелигентен човек. Даже се чудех защо не е изпратен на курсове — да държиш подобен човек като редови полицаи си е разхищение на кадрите. Но — тук е участъкът на Марков. А Марков има свои правила. Първата точка от които е — умните не се толерират...

Щраквам шумно обложката, прибирам картата и тихо казвам: „Мирно!“ ...

Изпъва се автоматично...

— Къде е Марков?

Нейде в полутъмната част на неголямата входна заличка се чува провлаченият му глас:

— Тук съм, тук...

И се показва самият той. Слаб, среден на ръст, с леко високомерно и гнусливо изражение. Поглеждам бавно — с еднакви чинове сме, а и съм изпратен от началството:

— Марков, не ви ли предупредиха за идването ни?

Засечка... Няма как да излъже, не му се и ще да демонстрира пред подчинените си елементарна култура...

— Виж сега...

— Колега, на „ти“ разговарям само с приятели и близки. Нека спазваме правилата, а?

Марков е лошо ударен — пред подчинените, които ще има какво да обсъждат. Неетично, ще кажете... Тук етиката няма думата. Имам задача, чака ме трудна работа, нямам време да създавам властнически илюзии и да галя егото на подобен тип...

— Заповядайте, колега — натъртва той и отваря вътрешната врата...

Мълчаливо го следваме. Ние — аз, Здравчев, Василев. Каменов е успял да излезе след работа от Управлението, но се свързахме с него и скоро ще се присъедини...

Пред кабинета на Марков на третия етаж — с номерче 33, спираме. Махвам с ръка на двамата колеги да останат, влизам...

Марков уверено се отправя към бюрото си. А аз небрежно сядам на малкото диванче до стената, подминавайки специално сложения за посетители стол...

— Е? — питам тихо, с тон на ревизор. — Какво всъщност е станало?

— В банята на апартамента си е намерена пребита и застреляна Мина Димчева. Млада жена — на 30 години, омъжена, без деца. Работи в „Импекс трейдинг Салоники“, българо-гръцка фирма, мъжът ѝ е шофьор на такси, търсим го... — усещам нежеланието на Марков да докладва, но нямам време да пригласявам настроението му...

— Защо е бил задържан Гергов?

— Когато полицаите отиват, той е бил във входа на кооперацията. Казал, че бил извикан от убитата, но те не са сигурни дали е влизал или излизал... Качили се всички горе и заварили кървавата картина. Входната врата била отворена, банята е насреща — веднага разбрали, че е убийство...

— Но кой е извикал полиция?

Марков изведнъж се сепва. Нещо май, все пак, го разтревожава:

— Ние получихме сигнала от 112. На тях се е обадил мъж и казал, че на тоя адрес стават лоши неща. После затворил, но накрая добавил: „Май е убийство“...

— Телефона засекли ли са?

— От джиесем, с предплатена карта...

— Непознат ви вика, вие отивате и задържате първия попаднал?

— Освен това...

— Да?

— Изпратих веднага хора да обискират дома му...

— Със съдебна заповед?

Марков за пръв път се смущава:

— Не... просто го попитах пред свидетели има ли нещо против. Той се съгласи веднага. А нашите хора са намерили в антрето пистолет, с който скоро е било стреляно. Направо цевта вони...

— Поемни лица?

Марков се смущава още повече...

— Нямахме време... Но има рапорт...

Мълчаливо кимам... Бързал, за да докладва как е разкрил престъплението. И сега има пистолет, който трудно ще бъде приет за доказателство... Подобни грешки не би допуснал дори курсант. Или по-скоро — не би трябвало да допусне...

Представям си реакцията на шефа при доклада ми. Направо няма да повярва. Та това са азбучни правила...

Които не пасват на елементарщините, въртящи се в главата на Марков...

— Пистолетът какъв е?

— ТТ...

— ТТ ли? — почти зяпвам. — ТТ?

— Да, и ние се учудихме. Отдавна не са в употреба, дори на черния пазар не се търсят. Евтини са, но са тежки, неудобни, засичат...

— Ха...

— За чудене си е. Професионален убиец не би тръгнал с такъв. Но е възможно Гергов да го е държал за всеки случай...

— И какъв е случаят? — питам иронично. — Отишъл да обере апартамента на шофьор на такси и дребна служителка?

— Не зная — рязко се дърпа той. — Заподозреният да отговаря...

— Отпечатъци? — питам с надежда...

— Огледаха го нашите, сега е в централната лаборатория. Но няма видими...

— После?

— Ами после се обадиха от Управлението, пуснах Гергов от ареста, сега чака в един свободен кабинет — тук, на тоя етаж.

Тридесет и седми...

— Добре, ще говоря с него...

— Няма ли да има разпит?

Поглеждам го. После местя поглед през прозореца, тъй като съм готов да кажа много истини, неподходящи за слушане. Та дори от подобен фанфарон...

— Колега, гражданинът Гергов е задържан без законово основание. Улики няма, доказателства няма, свидетели няма... Има намерено оръжие, което е напълно възможно да е подхвърлено... Впрочем, вашите хора направили ли са оглед на вратата и антрето в апартамента му?

Марков отново леко се смущава. Ставам и отивам до вратата.

— Здравчев, обади се в лабораторията. Нека пратят човек с теб в дома на Гергов. Вземете поемни лица, по пътя ще ти продиктувам номера на заповедта за обиск...

Обръщам се към Марков:

— Може ли? — а той вече се надига от бюрото. Нямам време да чакам кой кабинет ще определи за нас, затова хващам телефона. Разговор с шефа, после той затваря и след няколко минути ми диктува номера на заповедта за обиск...

Ставам и поглеждам Марков:

— Колега, къде да се настаним?

Той ни повежда по коридора и ни посочва вратата с номер 36. След което ми подава папката с документите, събрани досега. Пътем споменава колко зает бил тая вечер, каква важна среща имал с двама депутати, как не му се искало да закъснява, защото кметът и областният управител само него чакали за важно съвещание...

Изгъркан номер, разбира се. Но добър повод да се измъкне от ситуацията. А и ние да се отървем от него...

Пък и Илия Марков е известен като „лоцманчето“. Назован от неизвестен полицай на ония рибки, дето се въртят гордо пред муцуните на акулите, чистят им зъбите, крият се около покровителя си... А Марков много обича да се хвали и да споменава „случайно“ имена, да цитира — според него — умни изказвания, да показва снимки с властимащите... Което лично мен ме дразни с откровената парвенющина, та гледам да избягвам компанията му.

Затова съгласно навеждам глава, когато с възможно най-кралска учтивост ми кима за довиждане — а може би се надява за сбогом, и тръгва към стълбището...

Поглеждам Василев:

— Виж сега, наясно си, че тая нощ спане няма да има. Обади се, комуто трябва, а после иди при дежурния. Там трябва да е цялата информация за убитата. Ще ме намериш в 36 стая...

Грабвам телефона си. Звъня във фирмата, с чиято предплатена карта е направено обаждането до полицията. Диктувам номера и следва обещание, че ще ми се обадят бързо — не е трудна проверката...

20,30 — 21,30 ЧАСА

През това време е пристигнал и Каменов. Тъкмо навреме. Изпращам го в апартамента на убитата. Там трябва да е празно — трупът е закаран за аутопсия, вратата е запечатана, отпред са се сетили да оставят полицай...

Но всеки момент трябва да се прибере Димчев — ако не е вече там. Не искам да слуша тоя или оня, затова Каменов има задачата да го докара веднага...

Василев вече се качва по стълбите. И носи голяма папка. Кога успяха?

Оказва се, че в нея доста банални неща — протоколи от огледа, сведения за мъртвата, за мъжа ѝ, за фирмата...

Заинтригуван съм от справката за първия ѝ мъж. Симеон Стефанов, две години по-голям. Развели са се година след сключването на брака. Изглежда е бил голям скандалът, та човекът се е вдигнал и — чак в Дания...

Дания... Какво може да прави един нашенец там? Но справката показва — работел сериозно, най-напред в строителството, после се хванал на риболовен кораб. И миналата година си купил шхуна, с която извършвал романтични пътувания до Бретан и Скандинавския полуостров...

Разтропан човек...

Но лошото е, че — според справката — преди три дни е заминал със самолет за Франция. Казал, че отива на почивка. От яхтата — на

море? Сега никой не знае къде е. Не могат да го открият и нашите дипломати — за да му съобщят трагичната вест...

Накъде ли е...

Все пак, в Марков има нещо сериозно професионално. Успял е да намери в дома на убитата албума ѝ. Той е полупразен — много снимки са откъснати, други са изрязани. Зная чии са били. Въпросът е — кой и защо е изчиствал от живота ѝ бившия съпруг...

Диплома за средно образование, диплома за висше... Охо, икономика... То у нас така стана — по куче да хвърлиш, я икономист, я правист ще улучиш. А най-често — моделка с тия две специалности...

Но явно младата жена си е разбирала от работата. Иначе нямаше да я държат в реномираната фирма. Гърците са такива — обичат да хвалят, да се мазнят, да възпяват. Докато те изстискат като лимон. Само че Димчева, бивша Стефанова, не е била богата — така че явно не са я държали за красивите ѝ очи. Което — ако съдим по снимките, е доста преувеличено. Симпатична — с известно прикриване на истината... Да... Но красива... Е, дори жените не лъжат чак толкова...

Звънва телефонът. Здравчев...

— Експертът пропълзя целия апартамент. Няма особени отпечатащи. Пълно е само с едни — предполагам, че са на Гергов. Просто няма материал за сравнение...

— Ще осигуря — казвам му...

— Но — нещо интересно. Вратата е отваряна с различен ключ. Вижда се — и отвън, и отвътре има драскотини. Нагласяван е шперц. То — не, че ключалката е нещо специално, обаче не е и банална. Е, отворил я е — но със следите...

— Тоест — може да кажем, че има някой, комуто е нужно да дискредитира Гергов, да не кажа — да го вкара в затвора?

— Или просто е намерена удобна жертва за отклоняване на вниманието...

— Даааа... — казвам замислено...

И се обръщам към Василев:

— Иди на адреса. Започни от апартамента на същия етаж, обиколи всички. Разпитвай, записвай — знаеш си работата...

Той кима и тръгва.

— И записвай! — казвам пак. Сигурен съм, че ще бъде стриктен, но... Няма фантазия, няма талант да вижда по-далече от пред себе

си...

След което отварям папката. Така — рапорт, отчет за огледа на местопроизшествието, пачка снимки...

А в този момент телефонът на бюрото се разтриса от хрипков звън. Дежурният... Някакъв човек бил видял Гергов да излиза от апартамента на Димчеви...

— Доведете го горе, в 36 кабинет — казвам...

Тишината е кратка. Звъни телефонът. От фирмата. Както и предполагам — има име, има ЕГН. Които след кратка проверка се оказват фалшиви. Обещават ми, че след малко ще открият кой от техните служители е продал картата и записал фалшивите данни...

21,30 — 23,00 ЧАСА

Един полицај довежда свидетеля. Който от вратата започва да ми обяснява:

— Ами аз се прибирах у дома и...

— В тоя вход ли живеете? — прекъсвам го. Необичайно за мен. Обичам да слушам, изслушвам до край, дори изчаквам. А сега...

Да си призная — тоя човек не ми харесва. Ама хич...

Не съм голям психолог, но в него усещам смесица от самоувереност и опит за артистично изиграване на смущение. Доста нелеп, съчетан с изправената фигура, вдигнатата глава, леко презрителния поглед. Имам усещането, че това е типичен представител на новото време — винаги неоценен, винаги жертва на обстоятелствата, винаги с някакъв враг, който му пречи да заеме важното си място в света...

В центъра на света...

Признавам си — нямам право, а и не е полезно да си създавам предубеждение. Обаче...

— Не, не... Аз живея в съседния вход. Тук е апартаментът на приятеля ми Марин, та понякога след работа му се обаждам. Но, като се качих на етаж, гледам — полицај. Попитах какво е станало, а той ми каза да дойда тук...

— Не се запознахме. Казвате се...

— Благодар Митков...

— Благодар... Не е често срещано име...

— Да... Той дядо ми искал да ме кръстят така, чакали ме пет години...

— И какво сте видели? — отпускам се назад, внимателно оглеждайки го.

— Ами... Някъде преди пет часа минах покрай кооперацията. Ходих до магазина на ъгъла, и него зареждам. Аз съм снабдител в „Топъл хляб“, сигурно знаете фирмата ни...

Кимам безразлично.

— Та от кабината видях как на площадката Мина посрещна Гергов и влязоха във входа...

— Познавате ги?

— Ами тя учеше в нашия клас, после се омъжи за Марин. И на сватбата бях. А Гергов ми преподаваше преди петнадесет години...

Тъй... Свидетел... Показанията му не са директно доказателство, но косвено говорят много. Значи — Гергов е бил половин час преди откриването на убийството в апартамента на Димчеви? Или поне така твърди свидетелят...

— Вие сте съвестен гражданин — казвам. — Ще ви помоля да отидете във фоайето и да запишете каквото знаете — подавам му бяла хартия от купа върху бюрото...

Той разцъфва:

— Аз... Винаги... Може да разчитате на мен... — взема хартията, поема подадената му химикалка и в тоя момент го питам:

— А какъв ви беше успехът при Гергов?

Спира внезапно, обръща се:

— Ами... Отдавна беше, не помня... Май четири имах...

— Добра оценка... Някой я смятат за ниска, но е добра — по средата, не е удовлетворителна, камо ли слаба...

Той кима и излиза. Във фоайенцето на етажa има масичка, има три стари фотьойла — удобно е за писане...

А аз звънкам на шефа. Хора! Необходими са ми хора... Да, мога да взема някой от трети участък, обаче... Нещо не вярвам на възможностите им. В края на краищата, всеки началник гледа да назначава по-некадърни и глупави от себе си. За да няма конкуренция. И, когато някой от тях го замени — то и той продължава традицията. Назначава по-некадърни от себе си...

Поради което...

Разбирате ме...

И шефът ме разбира — без много думи.

— След половин час най-много ще ти пратя още четирима... Или май са ти много?

Как ще са много? Тепърва започва голямото обикаляне по съседни и роднини, по квартални клюкарки, по съученици...

Да, по съученици и учители. Нещо ми подсказва, че там нейде се крият корените... Или поне почвата е основата на убийството.

Изобщо не си въобразявам, че е следствие от случайна кражба...

Усещам — подготвено, добре замислено убийство...

А на вратата се чука. Ставам и отварям. Да се раздвижа малко...

Двама полицаи държат полуувиснал на ръцете им млад мъж. Слабичък, с дълга под ушите разбъркана коса... Пиян... Много пиян...

— Кой? — питам, макар да се досещам...

— Марин Димчев. Обадиха ни се от „Куцото врабче“. Пиел от много време, вече бил паднал под масата. Вашият човек каза...

— Кой моят човек?

— Този, високият...

Здравчев се е върнал. Добре, добре...

— Сложете го на дивана — соча към изтърбушената мебел. — И вижте къде е колегата...

— Идваме — чувам глас откъм полутъмния коридор. Като мускетари — в една редица.

Поглеждам към остъкленото фоайе. Митков е спрял да пише и гледа насам. Със сигурност е познал приятеля си. Но пак навежда глава и нищо не казва...

Влизаме в кабинета. Здравчев заема любимото си място на перваза, Каменов се изправя до дивана. За всеки случай, макар че Димчев почти спи, забивайки глава в гърдите си...

Поглеждам го, поглеждам Здравчев. Той ме разбира — скача от перваза, взема гарафата със застояла вода от бюрото и я излива върху главата на пияния. После я подава на Каменов — за прясна, а сам разтърсва човечеца, който се мъчи да осъзнае къде е и какво става...

Процедурата се повтаря, диванът е мокър, за Димчев да не говорим, но очите му започват да придобиват смислен оттенък...

Е, далеч е от погледа на атомен физик пред синхрофазотрон, но явно почва мъчително да подрежда реалността в главата си...

— Димчев, в полицията сте. Тази вечер сте се напил, както никога. Защо?

— Мина...

— Коя е Мина?

— Тя... Единствената...

— Конкретно, ако обичате...

Той вперва поглед в мен и го задържа поне три секунди. Голямо постижение, като се има предвид състоянието му...

— Господине, щом съм тук — значи знаете. Тя е мъртва...

— Кой я уби?

Димчев вперва пак поглед в мен...

— Ако знаех...

Натам е ясно. Ако знаеше кой е убиецът — щяхме да имаме два трупа. Нещо истерично проблясва в очите му. Хм... Чак пък такъв артист да е... Но е третият заподозрян за престъплението...

Така е — докато сведа бройката до един...

Сядам пак зад бюрото.

— Хайде да караме поред... Разкажете как мина днешният ден...

И Димчев разказва. Нормален ден за средностатистически гражданин над 30-те, женен, с някаква работа. Такава — за изкарване на прехраната. Не любима, не и съвсем мразена. В случая — таксиметров шофьор. Принудително, разбира се — че кой мечтае да е обслужващ персонал?

Но Марин имал само една мечта — за Мина. Завършил училище, кандидатствал — даже не му се припомня какво, напуснал... А после тя останала сама, той я срещнал случайно и на втората среща решили да се оженят. Живели спокойно, без силни страсти и латиноамерикански изживявания...

А тая сутрин станал в шест часа, защото след седем имало най-много мющерии. Направил няколко курса, по обяд не успял да се прибере — хапнал сандвич от някаква лавка, после решил да вечеря с топла храна, тъй като след шест има пак търсене на услугите...

И малко преди шест паркирал пред блока, качил се горе...

Картината, която заварил, трудно описва. Потресът е голям, виждам как долната му устна трепери, ръцете инстинктивно свиват юмруци, а сълзите текат необезпокоявани...

Не, не е видял Гергов, нито дошлите малко след това полицаи. И Митков не е видял...

Излязъл и отишъл в „Куцото врабче“. Поръчал си ракия. Обикновена гроздова. И пил... Само една мисъл се въртяла в главата му — пак изгубил Мина. Този път — завинаги...

Подозрения?

Не! Не може да си представи човек, който да посегне на Мина...

Какво мисли за Гергов?

Поглежда ме неразбиращо. Уважава го... На времето се дразнел от покровителствено-надменното му отношение, както смятал, после поотраснал, усетил някои неща. И го уважава. Понякога се виждали, дори два-три пъти пили кафе — не било трудно човек да го намери, Гергов имал любимо кафене и, откакто преди три години се пенсионираше, всеки минавач можело да го види там...

— Добре — ставам от стола, — Каменов, заведи го в някой свободен кабинет. Нека запише какво си спомня, а ти побеседвай още. За маршрутите днес по-обстойно, за училищните години...

Каменов кима разбиращо и отваря вратата. А отпред чакат четирима цивилни...

Подкреплението...

23,00 — 24,00 ЧАСА

Познаваме се, разбира се. Тримата — не само от Управлението. Често съм искал да работят с мен по някои разследвания, което означава, че са професионалисти. Да ми ги изпрати шефът сега — явно разбира колко съм на зор... А четвъртият е почти младеж. Колев. Пратиха ни го преди месец. Още е зелен, но се стареа. Добре — и такива трябват. Бъдещето е пред него...

— Радвам се да ви видя — посрещам ги.

Те уставно се представят, което е знак — не са чак толкова радостни. Абе, да те извикат спешно в късна доба, да те откъснат от семейната трапеза или от дивана пред телевизора, а някои са извадени направо от леглото, където не са били сами...

Не е рядкост, но свикването не означава харесване...

Посочвам им столовете, единият отива при Здравчев. Набързо очертавам ситуацията:

— Убита млада жена. Няма улики за мъжа ѝ, но е под подозрение, естествено. Има задържан — пенсиониран учител. Има свидетел, забелязал го малко преди предполагаемото време на убийството да влиза в сградата...

Маринов — с двайсетинагодишен стаж в полицията, видял какво ли не, изхъмква. Разбирам го — и аз съм скептик, да не каже повече, по адрес на възможния убиец Гергов...

— Така — казвам и се изправям. Петимата също стават. — Здравчев, ти ще доведеш Гергов — за разговор. Колев и Манчев заминават при Василев. Искам да се срещнете с всички, абсолютно с всички, живущи във входа. Маринов ще огледа показанията на свидетеля — видели сте го във фоайето. Ангелов отива при доктора и ми донася данните от аутопсията...

Сега пък Ангелов изхъмква. И той не е скорошен кадър, познава доктора...

— Ще му се обадя, не се безпокой. Ще те посрещне добре...

— Да, бе... — остава си скептик...

— Действайте!

Излизат, а аз грабвам телефона. Зная си, че докторът няма да запее весели песни при гласа ми, ама...

— Пак ли...

Не звучи въпросително, а направо заканително.

— Извинявай, но ме пришпориха насам, не можах да те видя...

— Притрябвал си ми... Знаеш — има технологични срокове, има правила. Утре най-рано...

— Докторе...

Въздишката му е едновременно покъртителна и зловеща.

— Прати някого — на място ще обяснявам. И да не е някой младок, че пак да се чудя жертвата ли да разрязвам или него да свестявам...

— Ще пратя — казвам, като се моля Ангелов да се забави още малко. Остава само да се появи прекалено рано и докторът да се досети, че съм се обадил след изпращането му. В тия неща той е дори прекалено самолюбив — готов е да не спи и да работи, но иска да бъде зачитан като важен фактор в разследването. Какъвто е, разбира се...

На вратата се чука. Зная, че е Здравчев, но извиквам:

— Влез!

И наистина е той. Придържа вратата и пуска напред невисок, напълнял от годините, белокоп и белобрад човек в летен шлифер. Гергов...

— Заповядайте, седнете — посочвам стола пред бюрото...

Той сваля шлифера, мята го на старомодната дървена закачалка, стегнато се изправя върху твърдата седалка. Следва не много приятна част:

— Господин Гергов, да се запознаем... Трябва да ви се извиня за прибързаността на колегите. Разбирате, надявам се — бързане, изненада, припряност...

Той кима сдържано.

— Радвам се, че, все пак, бързо са се ориентирали. И ви благодаря, задето ни изчакахте толкова време. Но — сам разбирате: напрежение. Наложил се да проверим доста неща, да разговаряме с някои свидетели, със съпруга на убитата...

— Марин как е? — прекъсва ме той и се привежда напред.

— В момента дава показания. И се пооправя от стреса...

— Това няма да стане за час или два — скептично отронва Гергов.

— Със сигурност. — И аз имам опит, много опит — особено в тая област. Зная колко време минава, докато човек успее да се възвърне в релсите на живота. И още повече случаи зная, когато времето си минава, всичко уж се е възстановило, а после изведнъж...

— Добро момче е той — Гергов говори за Димчев като че онзи е още кльощавия пъпчив пубер. — Малко фанфарон си падаше, искаше му се да е оригинален навред, трудно разбра, че поколенията преди него са открили почти всичко. И тая любов...

Сега аз се привеждам:

— Любовта?

— Е, бил сте ученик, нали? Първи трепети, силни страсти, желание никой да не види какво изпитваш. И в същото време си толкова прозрачен... Още в осми клас щеше да остане кривоглед — очите му не се отделяха от Мина. Тя беше типично момиченце в ерата на горещия пубертет. Слаба, та разпадаща се, постоянно засмяна — без да знае защо, разсеяна, търсеца любов...

— Любовчийка?

— Не, не... Някои момичета в тоя период се втурват по батковците, други търсят просто любов и внимание. Като котета — търсят в чии крака да се заплетат, да отъркат гръб, да измяучат. Така беше и с Мина...

Слушам внимателно, Здравчев и той е наострил слух.

— Тогава видя Симеон. Личеше си, че ще стане мъжкар — дори гласът му беше грубоват. Пряк, леко разпилян, с доста несериозно отношение към учението. Но пък прочетеше ли изучаваната книга — създаваше си веднага собствено мнение. Безжалостно — не го интересуваше нито славата на автора, нито значението на творбата... Е, и — кога с Мина са се надушили, както казвахме едно време, кога е станала сварката — не зная. Но станаха почти неразделни. Въпреки или заради разликата от две години...

— А Марин?

— Марин... Има един израз от моята младост — препикано мушката. Те така беше и той. Виждах го с разни момичета, опитваше се да оригиналничи с облеклото и аксесоарите — бе, обеци ли не щещ, татуировки... Но Мина просто не го забелязваше. Като момче... Разговаряха в междучасията, ходеха заедно за закуска. Но тя се държеше с него възможно най-зле — като със съученик. Да го мразеше, да го подминаваше — щеше да е по-добре. А то — като към безполово същество...

— И после?

— Натам не съм бил свидетел. Преместих се в друго училище. Помня, че скоро след завършването на средното образование Мина и Симеон се ожениха. Тя беше студентка, той също пробва. По едно време опитваше да съчетава ученето и работата — даже барман стана и нощем работеше.

Гергов се изпъна назад. Явно тази тема не му беше приятна, но пък го интересуваше.

— Разделиха се. Изглежда, лумналият огън изпепели всичко набързо. Не остана жарава за цял живот. Той замина. И тогава Марин се оказа на точното място — нужният за утеха приятел. Ожениха се. Как са живеели — не зная. Срецах ги, с него сме пили кафе неведнъж, с нея също... Сега, като се замисля — май с двамата заедно не сме се виждали. Някак си все разделени бяха. Но да се караха — не, не съм чувал. Нали разбирате — неголям град, клюките се носят...

— А днес какво стана?

— Мина ми се обади нейде към пет часа. Изненадах се, че още пази телефона ми. Каза ми, че има голям проблем, помоли ме да се видим. Отговорих ѝ, че тъкмо пия кафе — да дойде, кафенето е близо до тях. Но тя рече... Чакайте, ще цитирам: „Не съм за пред хората. Тоя гад...“ Не попитах кой гад — мислех, че говори за Марин. Та платих набързо и тръгнах към тях. Не се движа като състезател, малко така — краката... Но към шест бях там нейде, около входа. И тъкмо тогава спря патрулката и слязоха полицаите. Тръгнаха към входа, а аз бях нейде пред него. Попитах ги къде отиват, отговориха ми, че е по служба и насрещно ме запитаха там ли живея. Казах им, че не, но имам среща с Мина Димчева. Единият веднага се върна до колата и нещо каза по радиото, а после се качих с тях горе. И, като видяхме какво е станало...

Гласът му взе да дрезгавее...

— И ме докараха тук...

Разбирам го...

Така — значи е отишъл, за да се срещне с все още живата Мина, някой го е видял и веднага го е натопил... Умело... Но и доста наивно...

— Господин Гергов, ще ви помоля да изчакате още малко. Някой колега ще ви донесе сандвичи и безалкохолно — май ще изкараме нощта тук. Може би ще ви извикаме пак. Но в кабинетите има дивани — полегнете. Моля да ме извините, налага се...

Гергов е стар човек, знае две и двеста, та не се учудва. Съгласно ми кима и излиза, придружен от Здравчев...

А телефонът на бюрото звъни...

— Търси ви един господин. Изпратих го при вас — казва гласът от слушалката, а по светналия вътрешен номер разбирам, че е дежурният.

Затварям. И на вратата се чука.

Нисък, слаб, в поомачкан костюм, дори с шапка, тип „циганско бомбе“. Наднича и казва:

— Красьо ме праща. За стоката...

Красьо ли? Кой Красьо? Познавам един от нашия вход, но каква стока? А познавам и друг — Красьо Розовичкия. Човек с много чисто досие и с цяла опашка от слухове. За корупция, за политически връзки,

за далавери, за рекет, за наркотици... Стоката... Не е ни едното, ни другото... Наркотици? Тук? В участъка?

Това прелита светкавично из главата ми, но аз спокойно го поглеждам и казвам:

— Грешка, мой човек! Не е при мен, търси другаде...

А после — по правилото, че се запомня най-добре последното казано — добавям:

— Тук имаме работа с едни пияндета... Не ти е работа... Че и витрина счупили...

Онзи се сепва, усеща се в небрано лозе, но и схваща, че това просто ченге нищо не е разбрало, та се попривежда в полупоклон и мърмори:

— О, извинете! Аз не съм за витрината...

— Ми как ще си? — продължавам да простея. — Да е за някоя мацка — по-засукана, а? Давай по коридора — все ще намериш някого...

Оня излиза, а през главата ми продължават да вилнеят светкавиците. Бе, какви са тия граждани, дето посред нощ бродят из участъка? Как така дежурният ги праща за стока? Каква е тая стока? Красьо Розовичкия ли е станал шеф тук? И каква е ролята на Илия Марков?

Набирам светкавично номера на Здравчев:

— Бързо! Много бързо излез пред участъка и чакай един дребосък с циганско бомбе на главата и костюм. Проследи го внимателно! Ама много внимателно! После се обади — ще видим какво ще става...

Със Здравчев работим отдавна, разбираме се от дума...

Но ще му трябва помощ. Затова звъня на Василев. Той започва да докладва...

— Остави за малко! Колев веднага — веднага! — да дойде. Когато стигне пред участъка — да не влиза, а да ми звънне. Има важна задача...

Василев не е за пръв приятел, но хич не е глупав и усеща положението. Затваря, а съм сигурен, че Колев вече се носи насам...

00,00 — 01,00 ЧАСА

Тъкмо набирам пак Василев и на вратата се чука. Каменов. Носи показанията на Марин Димчев. Поставям ги на бюрото, без да прекъсвам разговора.

— Василев, тръгна ли Колев? Добре... Вие докъде сте? Аха... аха... аха... Остави колегата да завърши — и без това казваш, че са само още два апартамента. Ти вземи записките си и ела в участъка. Малко съвещание...

Точно навреме изключвам. Та телефонът има време пак да звънне. Здравчев...

— Пред „Реката“ съм...

Такаааа... Прословутата дискотека, където се върти огромна част от незаконния бизнес в града. Проститутки, наркотици, алкохол, цигари. Редовно се правят проверки, но и редовно всичко е наред... А тези проверки — пак редовно! — се извършват от Трети участък или се осигуряват с екипи от Трети участък...

— Тоя дребния влезе, веднага се качи по стълбата и отиде в Галерията. Знаеш — VIP заведението на горния етаж...

И аз два или три пъти съм участвал в проверки на „Реката“, та се сещам. Заведение за специални хора, а зад него е кабинетът на Красимир Райчев, наричан Красьо Розовичкия...

— Аз, разбира се, не мога да вляза вътре — познават ме. Имаш ли човек, който да е непознат в заведението?

Това съм го направил, макар и инстинктивно. Нали Колев трябва да е вече тук? А той е довчерашен курсант, не е от града... Надали го познават в „Реката“...

— Ти къде си сега? — питам.

— Срещу дискотеката. Пия кафе в „Трите вятъра“...

— След малко ще дойде Колев. Мислиш ли, че не го познават?

Здравчев се забавя, после рязко отсича:

— Тия трябва да имат свое ЦРУ или картотека, за да познават всички наши. А и Колев е в града отскоро, не е тукашен... Да пробваме...

Ще пробваме, разбира се. Макар че... Какво толкова ще види? Как дребосъка излиза от кабинета на Красьо? И? Какво от това? А може би...

— Звъня му, чакай... — след което набирам Колев и го инструктирам. При това поне три пъти му повтарям „Без

инициативи!“, като всеки път убедително слагам най-малко три повелителни нотки...

И сега — защо ми трябваше да попадам в тая каша? Имаме достатъчно сложно дело, натресохме се в някаква наркодалавера... Не, бе — с удоволствие бих пипнал тия гадове, но... Точно сега ли?

Всъщност... Това случайност ли беше? Как така тоя дребният е влязъл в участъка, а после попаднал в кабинета? И то при мен? Чакай, чакай...

Карацончев... Полицаят в дежурната... Е, няма как случайно да го изпрати при мен. Вярно — кабинет 36 е близо до началническия, етажът лесно може да бъде объркан, но... Има нещо... Карацончев подобна грешка случайно няма да направи. Значи — казва ми да обърна внимание. А натам е моя работата...

Пак се чука. Този път е Ангелов. Идва от доктора. Успял е да се отбие при експертите, които го посрещнали без радост. Пак заради нас ще стоят цяла нощ...

— И? — питам го, защото всичко това ми е познато и ясно...

Ангелов започва да разказва, но го спирам. Тъкмо навреме влизат Василев, Маринов и Каменов.

— Разполагайте се — с широк жест пак ги каня. — Давай сега, Ангелов...

Докторът е завършил аутопсията. Младата жена наистина е застреляна с класически армейски пистолет — ТТ...

— ТТ? — Василев е учуден. Казах ви — тези пистолети бяха обичайни преди двадесет години, но постепенно изчезват от употреба. Груби, недодялани, жестоко поразяващи. В момента се продават по черния пазар, но „потребителите“ искат нещо по-изтънчено, западно. Да не говорим за официалните купувачи — който има защо да се пази, не ще тежкото оръжие, иска му се да демонстрира нещо, подобаващо на ранга и джоба му...

— Тоест — казва Каменов — убиецът не е професионалист. Жертвата не е била „поръчана“. Убиецът е употребил това, което е намерил. Значи — или има свидетел, който му е продал стоката, или е криел пистолета отдавна и сега го е извадил за случая...

— Искаш да кажеш — убийството е станало спонтанно? — намесва се Маринов. — А, ако е замислено отдавна и просто е имал само тая възможност за оръжие?

— Може — кимам. — Може... Друго интересно?

Ангелов изпъва врат:

— Най-интересното е, че според експертите с този пистолет не е стреляно отдавна или въобще. По куршума има остатъци от смазка. Стара смазка. Първият в пачката...

Споглеждаме се. Обобщавам:

— Имаме убиец, таящ план отдавна. Снабдил се с пистолет — ТТ, значи не е от богатшите. Не е и специалист. Взел е страховито на вид оръжие, без да знае, че не е от най-доброкачествените. Амазьор, озлобен, авантюрист, смятащ се за твърде хитър и неуловим...

— Това пък отде? — пита ме Василев...

Махвам с ръка:

— Така... Някои фантазии... И аргументирани с обаждането до полицията. Искал е, непременно е искал да вкара в капана Гергов. Обадил се е с предплатена карта. Преди малко проверих. На фалшиво име е. Значи — някой му е помогнал. Някой от фирмата. А там вече търсят кому са дали тази карта за продан, кой е внесъл в базата данни фалшиво име. И тоя някой или някоя ще се разприказва. Няма как да замълчи — иначе него удря законът...

После поглеждам пак Василев:

— Друго какво ти каза докторът?

— Застреляна е, когато е била в безпомощно състояние. Пребита е от бой. При това два пъти бита — с разлика от час и нещо. Посочи ми отненъците по кожата и заяви, че това е разлика във времето. Онзи я пребил нейде към пет часа, а час след това я бил пак и застрелял... И още нещо... Каза да предупредя — не е убеден, трябва му още един оглед, но поврежданията върху някои вътрешни органи сочат неминуема смърт от втория побой...

— Неминуема? — възкликва Каменов.

— Каза, че ще прави още един оглед, но нека да ви предам мнението му. Много държеше да не сте убедени, обаче да го имате предвид...

Пак обобщавам:

— Злобен, безсмислено жесток, със садистични наклонности...

Остава да го намерим...

— Маринов, нещо по показанията на свидетеля?

— Нормално написани. Подредени, засегнал е всичко. Задах му няколко въпроса по тях — гладко говори, помни написаното. И...

Замълчава.

— И какво?

— Не ми се нрави този човек... Имам усещането, че говори направо, а всъщност я усуква. Мое мнение, не е факт, но...

— Добре, добре... Знаеш, че нямаш право да си създаваш подобни предубеждения...

Като че аз го бях харесал този Митков...

— Василев, докладвай за разговорите със съседите...

— Като цяло — нищо особено. За семейство Димчеви казаха доста неща — комшии са, панелите са тънки, хората все още често се срещат. Поне при излизане или връщане у дома. Никакви намеци дори за нейни или негови любовни връзки. При нея често идвала една приятелка от училището. Някоя си Зара. Интересното е, че е била племенница на бившия ѝ мъж...

— На колко години е?

— Връстнички са. Симеон е бил изтърсакът в голямо семейство, малко по-голям от племенничката си. Та тая Зара идвала едва ли не всяка седмица, в събота...

— В събота? — За мен съботата е почивен ден. Едно време я прекарвах само със семейството — преди развода. И, ако нямаше спешна задача. Кое доведе до този развод...

— Именно в събота. Но Манчев ходи при Зара, още повече че тя живее в съседния вход. Каза ми, че я заварил вече легнала си. Сочна, тъмнокоса и дори тъмнокожа жена. Три пъти развеждана, сега се готвела за четвъртата си сватба...

Приятна особа, а... Модерна жена...

— Та тя разказала, че в семейство Димчеви проблеми нямало. Живеели си добре — но някак си като в общежития. Без деца, всеки затагнал в работата, говорели си най-вече за утрешното ядене и за новините по телевизията...

— Ти описваш май две трети от семействата — не ме съдържа язвителността.

— Именно! Нищо особено, нищо различно...

— За бившия си мъж какво говорела насаме със Зара?

— Там е работата, че нищо...

— С племенничката му — и нищо?

— Точно така! Дори не го споменавала. Не само в присъствието на Марин, а и когато двете били тет-а-тет...

— Хм...

— Само един техен съсед — тоя, от долния етаж, каза, че вчера имало скандал. Чул шум, не разбрал какво говорят, но веднъж ясно чул името Симеон...

Така, така, така... Името на Симеон... Който Симеон преди два-три дни изчезнал от Дания, заминал за Лазурния бряг и повече никой не го е виждал? А днес е убита бившата му жена...

Само дето няма никаква логика да я убива... Никаква... Никаква...

Или има нещо, което не знаем?

— Василев, друго за Симеон да си чул?

— Толкова! Не е живял в тоя вход — преди с Мина са били в селото му, в Пиринци...

Известно село — квартал. Хубави къщи, хора, които работят и учат в града, а си живеят спокойно на два километра от шумотевицата. Хубаво село! Но не за млади жени, чиято G точка е в края на английското „шопинг“. Които искат шумни булеварди, големи молове, примамливи кафенета, барчета, много познати...

А коя млада жена не е такава днес? И дали това е била една от причините Мина и Симеон да се разделят?

Пак — към битовото ме тегли. Но дали няма да излезе някой крадец, убил случайно заварената собственичка на дома?

Няма как! Какво може да открадне от там? Защо да ходи въоръжен — крадците дори избягват ножчета да носят, не искат да си утежняват положението, ако случайно ги заловят? А и няма нищо откраднато...

Тогава?

Пак телефонът. От фирмата. Разбрали са всичко за картата. Ето го и обажданият се... Приятел на един от касиерите. Почерпили се, обяснил му, че иска да подразни бивше гадже, взел картата и оня се съгласил да запише фалшиви данни. Смятал, че е само шега. Докато преди малко го информирали, че е уволнен като касиер. А утре трябва да се яви при мен в Управлението...

Така, така... Те ти факт! Знаем вече кой е звънил по телефона. Искал да отмъсти за нещо на Гергов. Каква злоба — отмъщение след толкова години. Но — името е вече факт. Който води до нови аргументи...

Информирам колегите за новите обстоятелства. Които хич не са нови, предполагаме ги. Но си е друго да има документално доказателство. Засега — за странна намеса в престъплението...

Гледаме се мълчаливо. Наясно сме — прекалено обикновено убийство. Прекалено...

Дори натрапчиво обикновено...

А, ако убиецът беше отмъкнал някое украшение или поне претърсил гардероба за скрити в чаршафите пари...

Отварям папката, пак чета протокола от огледа. Няма! Няма следи от претърсване, в чаршафите, положени грижливо в гардероба, са намерени петстотин лева, в една кутийка има два златни пръстена и чифт обеци... Не прилича на обир. Ама хич...

01,00 — 02,00 ЧАСА

Каменов се изправя рязко и се втрещва в тъмнината зад прозореца. После се завърта към мен:

— От другата страна на улицата, точно срещу входа на кооперацията, има банка...

Така... Банка... Ама разбира се — банка! Как не се сетих досега...

— И? — питам насърчаващо.

— Камерата. Или камерите. Със сигурност имат камери. А те са насочени в периметъра наоколо. Банката има охрана, по всяка вероятност събират дисковете от наблюдението...

Поглеждам часовника. Минава полунощ. Нашето време...

— Тръгвай! Ако има проблеми — обади се, ще вдигна шефа. Искам записите. Внимателно ги огледай, не бързай...

Каменов излита. Щрака му акълът, щрака...

А телефонът ми пак звъни. Здравчев...

— Май попаднахме на нещо голямо. Колев беше в дискотеката. Има куп пияни, но и доста дрогирани. Не по масите, нито в сепаретата. Зад тоалетната е направена специална заличка за наркотици. Не е влязъл, разбира се, но от тоалетната всичко се забелязва. Просто ония

са толкова нагли, че не се и крият. Стъклени маси, пътечки по тях, развеселени клиенти...

— Така, така...

— Не бързай! Не съм стигнал до черешката. Преди малко пристигна Марков. Влезе вътре, отвън се видя, че отива към Галерията. А Колев току-що ми каза, че го е видял в залата за дрогиране...

Само това ми липсваше...

— Дрогирал се?

— Не! Разговарял с някакъв там...

— Кой?

— Колев не познава всички тукашни... особняци. Но като ми каза, че оня е с тънки мустачки, по модел от 30-те...

— Джанков... — въздъхвам аз.

— Именно! И аз за него се сетих...

— Почакай. Ще звънна на шефа. Натам сами няма да можем...

Здравчев изхъмква. Което е знак на съгласие. Джанков е местен бизнесмен, партиен лидер, меценат. Капка от каймака на обществото...

Поръчвам на колегата да наблюдава, а сам набирам номера на шефа. Той, изглежда, го е очаквал — няма изненада в гласа му. Тя се появява, когато му докладвам какво сме забелязали в „Реката“. И се засилва, когато чува за Марков...

— Марков? Сигурен ли си? Марков...

Потвърждавам и си мисля, че би трябвало да се очаква. Познавам Марков, чувал съм някои неща, чудел съм се как успява с една — немалка, но заплата, да живее така шикарно...

— И Джанков...

— Какво? Джанков ли каза?

Оставям го да асимилира. Явно вече е разбрал, че ще има голям бой. И знае, че няма как да се изтеглим на безопасно място. Положението е яката натопорчено...

— Кой каза, че са там? Здравчев и Колев? Аз лично отивам с екип. Тях ще ти ги взема — ще ми трябват хора...

И по-тихо:

— Ама и ти ми осигури една нощ...

Една нощ... Една да е... Но натам какво ще става... Началник на участък, замесен с наркочилъри. И, по всяка вероятност — някои полицаи. Няма как да е сам Марков, няма как...

Поглеждам тримата в кабинета. Мълчим. После казвам:
— Василев, дай още веднъж да чуем разказите на съседите...
И той вади пачката със записаните беседи...

02,00 — 03,00 ЧАСА

Слушаме, спираме го, обсъждаме...

Кооперация — малък представител на съвременността ни...

В тая кооперация Мина и Марин са били във водите си. Учтиво поздравявали при среща, разминавали се като кораби в океана — виждат се, но избягват сблъскване, за да не се сблъскат, всеки зает по своя си курс...

И съседите не могат нищо особено да кажат. Младо семейство, тихи, затворени, без оплаквания, без нищо видимо за хвалба...

Сега вниманието на комшиите е привлечено от убийството, но иначе надали щяха да забележат — дори ако двамата бяха заминали неочаквано нейде далеч, без да се обадят...

Телефонът пак...

Каменов. Едва не крещи:

— Намерих! Намерих!

Оказва се, че точно при спирането на служебната кола при банката, от там излизал началникът на охраната. Правел редовна проверка. Както казал — ходел и в полунощ, и в десет вечерта, и при зазоряване, а понякога и два пъти нощем...

Сам взел решение да предаде записите. Свалили ги — дори услужил с дискове, и ето...

— Какво намери? — питам нетърпеливо.

— Всичко е тук — от шестнадесет часа до деветнадесет...

— Добре — успокоявам се, — носи ги, чакаме. Ще гледаме внимателно цялата серия...

Малко тренинг на характера. Да почакаме...

Дотогава отивам пак при Марин. Той е в съседния кабинет, под надзора на Манчев...

Който се изправя при влизането ми. Махам му да седне и пренасям вниманието към Димчев. Седи, облегнал глава на ръцете, даже не поглежда кой е влязъл...

— Димчев, искам да поговорим — казвам тихо. Не спи, веднага обръща поглед към мен.

— За какво още?

— Как живеете, как се справяхте, имахте ли проблеми...

— Тоест — имал ли съм поводи... — тук се задъхва...

— И това, разбира се — не го щадя аз, — но най-вече да разбере какво може да е накарало някого да нападне и убие млада жена. Трябва много да я е мразил, за да бъде такъв изверг...

Димчев явно се сеца за видяната в банята картина и пак забива очи във вехтото килимче под бюрото. После се сепва:

— Нямахме врагове! Само приятели...

Тук ставам внимателен — почва движението по минното поле. Разпитвам за битието им, той разказва как трудно се връзват двата края при таксиджийско заплащане и мизерната заплата на служителка. Да, ценели я, но това не пречело да ѝ плащат малко. И дори да задържат заплатите...

За луксозен живот въобще не може да се говори. Ходили на почивка — два пъти дори, но все през май. Промоции...

Тя си падала по хубавите дрехи, обаче... Та се научила да шие на машина и, както едно време баба ѝ, сама си правела или преправяла някои тоалети...

Приятели рядко посрещали, най-често Митков. Още от училище — някак си по навик ли, но двамата с него се смятали за приятели. Дори изкарал три вечери у дома му, когато момичето, за което Митков се канил да се ожени, внезапно го напуснала. И три нощи слушал колко е нещастен, как на някои им върви, тоя се оженил, оня заминал за чужбина, трети вече натрупал немалко пари — поне по мерките на града...

А Митков е талантлив човек — още като дете участвал в два филма, но после го забравили, имал огромно желание да учи, обаче даскалите не го оценявали, с момичетата уж му вървяло, а нито една не пожелала да изгради с него стабилна връзка...

Истински приятел бил — дори няколко пъти подпомагал Димчев със заеми, а и той уредил работата на Мина в гръцката фирма...

Понякога се срещали с бивши съученици. И Димчев започна да изброява — поне трима познавах лично, а на още двама бях чувал имената като на градски знаменитости. Пиели кафе, веднъж правели среща на випуска...

Но никога не се събирали у дома им. Мина обичала срещи с приятелки, обаче и тя не желаела да посреща гости. Срамувала се от обстановката — нормална, уютна, но не това, което на нея ѝ се искало...

Разбирах го... Симпатичен младеж, обаче... Обаче — без особена дарба, без оригинални таланти, без да е изпъкващ в средата си. Просто част от елементите в един доста сивичък пъзел...

Така...

Добих някои представи за него, за мъртвата, за хората в сложния възел на съседско-обществените взаимоотношения...

И, както прекалено често напоследък, не си пожелах да бъда част от картината. Някак си... Бледо сива, унасяща, превръщаща в пастелни тонове околния свят...

То — не, че моят е ярък. Работа, работа и работа... Но цял ден срещи с хората — с различните хора. И вечерта се прибирам в личния си живот. Книги, филми, просто размисли... Дето викаше бившата ми жена — в орехова черупка да ме затворят, пак Вселената ще е моя...

А тези младежи не са успели да излязат от черупката, в която реалността ги е затворила. И им е очертала строг маршрут — от кухнята до спалнята. С едно отклонение — тоалетната...

Ей го и Митков — претенциозен, авантюристичен, хитър, но... Но никакви успехи с жените... Да, и Димчев го потвърждава — имал е куп връзки, нормален сексуален живот, обаче — без жена. Без оная — единствената, истинската, твоята...

Колко дълго ще е твоя е друг въпрос. Някои изкарват заедно цял живот. Не толкова любовта, колкото навикът ги свързва. А човек не търпи навици, освен ако не са му полезни. Включително цигарите, алкохола и жената...

А Митков е бил сам. Фактически сам. За разлика от приятеля си, който е живеел щастливо. Доколко щастливо, по какви мерки щастливо — това не го е интересувало. Били са щастливи... Досега...

Замислям се. Не си падам по психологията, дори я смятам за измислена наука. Като тия социологии, политологии и тем подобни модерни измишльотини. За мен наука е нещо, чийто закони важат навред. И на Южния полюс, и на екватора...

Да, не обръщайте внимание. Такъв съм си. Навремето имах късмет, че мъже ми преподаваха литература. Та търпяха изцепките ми.

Особено, когато казах, че литературата не е наука. А е просто изкуство. Многогранно и сложно изкуство... Опитите да се вкара този безкраен свят в някакви простички формули, да се изясни по определени правила и на най-неграмотните, са опити да сведеш една картина до няколко кила боя и парче плат...

Сепвам се. Нямам време за мислене...

Но нещо ме подкустря, както казваше баба ми. Нещо ме пободва нейде из мислите, обаче засега не мога да го формулирам. А усещам, че е важно — твърде важно...

Мисля си аз това и слушам Марин Димчев, мисля си и...

— Димчев, благодаря! Наистина е така...

Той млъква рязко и аз осъзнавам, че току-що ме е питал дали може да му дадат кафе. Извиквам полицаия пред кабинета и го изпращам за кафе в нашия кабинет, както вече наричам 36-ия...

03,00 — 04,00 ЧАСА

А по коридора идва Каменов. Ако има илюстрация на израза „Върху крилете на успеха“ — той е това. Усмехнат, размахващ два диска в ръка...

— Добре, добре — спирам устрема му. — Сега ще видим и ще обсъдим. Задръж впечатленията си, нека всички видят...

Каменов, Манчев, Василев, Ангелов...

Гледам ги и си мисля, че и този път успяхме заедно. Кой в главната роля, кой диригент, кой в хора — но се получи. Защото съм убеден какво ще видим на записите. И вече зная дори защо е извършено убийството...

На компютърния екран се появява улицата. Разпознавам я, макар да изглежда мъртвешка, мрачна, някак си като част от Готъм сити...

Долу се вижда часовникът, който неумолимо показва изтичането на времето...

Шестнадесет часа... Седемнадесет часа... Осемнадесет часа... Деветнадесет часа...

Спираме записа...

— Да повторя ли? — питам. Но всички заговорват в един глас. Няма нужда от повтаряне — нещата са се избистрили, ако може да се каже така за една мръсна и кървава история...

Няма нищо от разказаното ни от свидетеля...

На записа изобщо не се вижда Гергов да пристига — преди 17,52, когато пред входа спира нашата кола, слизат двама полицаи и по улицата се задава познатият ни вече силует на възрастния мъж...

Замълчаваме. И тогава им предавам разказа на Димчев за добрия му приятел. Разказ, който обяснява основата на престъплението...

Дори въпроси няма. Например — защо му е било нужно на Благодар Митков да лъже...

Пак се разполагаме по познатите места. Този път Каменов сяда зад бюрото и започва да пише план за разпита. Брейн стормът е бърз и с участието на всички. Дори се раждат оригинални идеи, в резултат на което Ангелов изтичва до дежурния полицаи...

Оглеждам кабинета... Полунощ отдавна е минало, прозорците са отворени, по мрежата отвън се блъскат насекоми. Димчев, Митков, Гергов чакат по кабинетите...

Време е...

И в тоя момент зазвънява телефонът ми.

Шефът...

— Да? — казвам учтиво, макар че езикът ме сърби и съм готов с куп въпроси...

— Докъде си?

— В кабинет 36... — започвам аз, стремейки се да отложам очаквания въпрос...

— Нямаме време! — рязък е шефът. — Никакво време! Не разбра ли каква си я забъркал?

Искрено съм учуден:

— Аз? Или убиецът?

Шефът е още по-рязък:

— Абе, кой ти говори за убийството? За Трети участък говоря, за Трети...

— Извинявам се, но съм тук от няколко часа, стоя в кабинет 36, излизах на три пъти до съседните кабинети и нямам представа какво става в участъка...

— Охxxx... — Въздишката е популярно средство за комуникация на шефа с мен. — Говоря за наркотиците... Разбираш ли?

— Шефе, — ставам строг и аз — нито съм се интересувал повече за тях, нито някой ми е докладвал. Нареди да освободя Здравчев и

Колев — направих го. Натам — не се меся, имам достатъчно проблеми...

Шефът явно се поотпуска...

— Да, така е... Но ти ги изпрати подир оня пощальон и завъртя колелото. Преди малко ми се обадиха от столицата. Заместник-министърът...

Някои неща ми се изясняват. Шефът предпочита да работи с хората, не обича началниците. Преди имахме един... Какво да ви кажа? Общуваше само с по-висшестоящите. До нас свеждаше нареждания — и то чрез секретаря си. Висеше на телефона и говореше с разни фактори в министерството, областта и града...

— Нямам понятие... — започвам.

— Именно! Нямаш понятие... След един час трябва да си в Управлението. С всичките си хора и документацията. От София са тръгнали специалисти и всякакви висши чинове. Наши групи в момента водят в Управлението хора от Трети участък...

— Марков?

— Марков вече седи тук, пише в един кабинет... Но май ще преписва, тъй като още не е схванал какво става...

— Ние имаме още малко работа — казвам бавно. — Мисля, че убиецът го знаем, остава да си признае...

— Доказателства?

— Набираме... — казвам уклончиво.

— Ей... — Шефът си ме знае. — Искам всичко да е бетон арма...

— Арматурата е сложена, сега наливаме бетона...

Няма отговор. Само щракване...

04,00 — 05,00 ЧАСА

Оглеждам колегите.

— Младежи, време е за показания. И после трябва да изчезваме — тук ще се разиграва друга драма...

Не казват нищо, само се надигат.

— Василев и Каменов остават тук. Василев, доведи Митков. Ангелов, отиваш при Димчев и записваш показанията му. По канона! Манчев, ти — при Гергов. Пак така. За днешния ден, за събитията преди това...

Няколко минути съм сам, после вратата се отваря. Митков и компания. Те са сдържани, той се оглежда леко объркан...

— Сядайте! Е, Митков, да видим...

— Аз всичко ви разказах...

— Правилно... Като свидетел. А за другата роля?

Митков ме поглежда, но не трепва.

— Каква друга роля?

Слагам пред него на бюрото тежък ТТ. Напъхвам ръцете в тънките ръкавици и вадя пълнителя...

— Как ще обясните наличието на отпечатъците ви върху оръдието на престъплението?

Митков е изненадан.

— Какви отпечатъци? Не съм го пипал... И нямам нищо общо с подхвърлянето му...

— Интересно... Кой говори за подхвърляне?

— Не зная. — Сега вече е смутен. — Гледам пистолета, с който са застреляли Мина и си мисля, че може да е подхвърлен някъде у дома или...

— Или, Митков, или... Но отпечатъците наистина са върху него...

— Лъжете! — Той скача нервнo. — Всичко е изчистено...

Четиримата се гледаме и мълчим. После той се отпуска на стола, колегите са се подпрели на раменете му. А аз се навеждам и вадя от бюрото диктофона. После посочвам към ъгъла, където свети монтираната преди час камера...

Митков също ги вижда и изведнъж оклюмва. Като препикано мушката — по лексикона на баба ми...

— Митков, Александър Василиевич Суворов е казал: „Веднъж случайност, втори път случайност, трети път — Боже, опази! — навик“... Как да ви кажа... Реакциите, „отпечатъците“, записа от камерата пред банката, предплатената карта на фалшиво име...

— Какъв запис? — прошепва той едва ли не умолително.

— Бил сте малко нещо актьор, но не сте бил режисьор. И нямате мяра в желанието си да се покажете колко сте по-умен и по-хитър от другите. Поради което прекалихте... Нямаше нужда да подхвърляте пистолета на Гергов. Но искахте да ударите с един куршум два заека.

Пътем да отмъстите на стария даскал, задето не е признавал вашите таланти и вашето „превъзходство“ над всички...

Той е вперил поглед в краката си и мълчи...

— Отпечатъци няма, но с пренебрежението си към околните не сте догледали куп пропуски. Това не е оня пистолет. Онзи е в лабораторията. И, кой знае — може наистина да има забравени отпечатъци. Да речем — върху патроните в пълнителя...

Митков трепва. Явно започва да мисли — а дали наистина не е оставил следи?

— Камерата пред входа на Димчеви изобщо не е записала поява на Гергов преди идването на полицията. Кое то съвпада с неговите показания. И остава въпросът — защо на свидетеля Митков е нужно да лъже? Няма защо, нали? Освен, ако е убиецът и търси начин да натопи невинен... За която цел сте взел предплатена карта от Христо Куртев, ваш съсед и връстник. Казали сте му, че искате да подразните бивша приятелка. И той се е съгласил да ви запише с друго име... Хитро? Глупаво!

Тишина...

— Защо убихте Мина? Не е грабеж. Тя ви отблъсна?

— Ха! — за пръв път от доста време Митков реагира. — Да ме отблъсне, означава, че ме е привличала. Тя? Тая...

Замълчава. После вдига глава и думите се изливат като бурен поток. Ние мълчим.

— Знаете ли кой е виновен? Марин! По-умен съм, по-талантлив съм. Той е таксиджия — и това му е много. Но аз... Който можех да съм... Абе, какво ви обяснявам... А те си живееха добре. От осми клас е влюбен в тая... От осми клас! И накрая се ожени за нея. Мислех, че ще се карат, ще му съсипе живота, но не. Същата като него — живеят си, не се карат, не го напуска... А аз — сам! Идват разни, изчукам ги, после се махат. Една не щя да се омъжи за мен. Предлагам на няколко, изсмиват се и заминават... Имам апартамент, имам работа, имам много таланти... Но не ме искат...

Пресяга се към гарафата с водата и гълта на едро.

— А днес тая ме вбеси. Отбих се да викна Марин, той беше излязъл, Мина ми предложи кафе... Мъж ли съм или не? Кафе ми предлага, хич не ще да се сети, че съм мъж, че съм опасен, че... Няма, бе! Кафе... Светнах й един, разбих й устата. После помня, че ритам и

бих. И си тръгнах. Обаче, си помислих — тая ще ме издаде. То и нямаше как да не ме издаде — нали й видяхте лицето? Отидох до старата къща. Ние отдавна се преместихме в апартамент, но тя си стои — мястото е удобно и доста пари ми предлагат за него. Помня, че баща ми криеше един ТТ в библиотеката. За всеки случай. След смъртта му никой не е търсил нещо за четене и той със сигурност си беше там — зад втория ред книги. Намерих го, изчистих го набързо и се върнах. Тя беше заключила, но Марин ми остави един ключ — за всеки случай. Нали ме смяташе за приятел. И я гръмнах... Натам... Знаете...

Дори не ми се щеше да го погледна. Казах на Василев:

— Белезниците! — и след щракването им. — В колата и в Управлението. Идвам и аз...

05,00 — 06,00 ЧАСА

Е, това е...

Още една напрегната нощ...

Събирам документите в специалното куфарче. Апаратурата е в чантата. Колегите са отвели участниците в драмата...

Излизам навън. По стълбите се качва полицай със странна походка. От втория поглед разбирам — ръцете му са отзад в белезници. Ясно — специалният екип е започнал работа. Скоро тук ще гъмжи от разследващи. Пък към обяд като пристигнат столичани...

На входа виждам Карацончев. Спирам.

— Да ти благодаря ли или...

— По-добре — или. Не искам да се разчува. Прав, крив — ще ме мислят за доносник. А аз просто не можех да ги търпя. Продавах наркотици в заведенията — да се тровят ония гадове. Ама и на дечурлигата...

Кимам. И отминавам. Карацончев ще се измъкне от кашата. Помощ не му трябва. Сега...

А по стълбището се качва шефът.

— Добро утро! — поздравявам учтиво.

Той вдига глава. Не мога да кажа, че се усмихва, но лицето му за миг става по-ведро.

— А, ти ли си... Е?

— Както докладвах — имаме признания, при това пред камера и диктофон, имаме доказателства...

— Добре, добре... Не разбирам защо си толкова горд. Това ти е работата — за това ти плащат...

— А, ама и плащане ли имало? Нито ми е казал някой, нито нормални пари съм виждал. Кога ще дават? — питам невинно, после казвам. — Тръгвам, защото в осем трябва да съм на работа...

Шефът остава с вдигнат към горното стъпало крак:

— Не ме нервирай, ей сега ще дойдат софиянци, това е тяхна работа... Върви да спиш! И цялата група... В един часа да си в Управлението, ще ми докладваш подробно...

— На Здравчев и Колев какво да кажа? Щото те са тук още...

— Аз ще ги отпратя... Хайде, освобождавай района...

С удоволствие...

Даже вече си представям как ще вляза в апартаментчето, ще сложа внимателно обувките до вратата, ще метна якето на закачалката и като се опъна на дивана...

Да ви кажа — нямам сили да отмятам завивките в спалнята. Те ще са за довечера...

Ако не стане пак някоя...

Пу-пу-пу...

НОЩ В ЧУЖДНИЯ ГРАД

НЕЩО КАТО ПРОЛОГ

Така се случва, че в отпуска излизам есен или пролет. И никога не зная къде ще я прекарам. Случвало се е да замина неочаквано за някой почти известен курорт. И да си прекарам хубаво...

Като се сетя за прекрасния април, когато заминах за прочут морски курорт... Прочут с бетонните си архитектурни аборти, с пиянските Вартоломееви нощи на алкохолизирани чужди и родни младежи, с възможността да попаднеш срещу ниска цена на някоя „жертва на обстоятелствата“, както се нарича политкоректно проститутката...

Само че работата ми е такава, та през отпуската търся спокойствие и тишина, свобода от човешко присъствие. Както четох някъде — колкото по опознавам хората, толкова по обиквам животните...

И тогава, в оня бетонен лабиринт, си намерих подходяща компания — три котки ме чакаха пред входа на единствения работещ по туй време хотел, две кучета — не улични, а курортни, ме съпровождаха при разходките ми по морския бряг...

А именно този бряг беше основата на почивката ми...

Хладно, понякога откровено студено, но... Чисто... Чист пясък, чист въздух, чиста човешка среда. Защото бях сам — а моята душевна мръсотия си е моя. Тоест — чиста...

Вечер не се прибирах до полунощ. Малцината служители, натоварени да обслужват двайсетина ненормалници като мен, отначало смятаха, че скитам по кръчмите в съседното малко градче. Но, след като портиерът и рецепционистът уж случайно няколко пъти ме обдушиха като съседски пес нов помияр, започнаха да се държат топло с мен. Така, впрочем, както се държаха с останалите ненормалници. Изглежда, нашето присъствие беше за тях отдушник и се радваха, че не всички са като нормалните курортни дебили...

А не бързах да се прибирам заради лунната пътека... Да, да — заради тия часове на омиротворение край морето, когато луната бавно се разхожда по тъмното небе, а светлата нежна вода блести кристално черна под танцуващата по вълните лунна пътека...

Но този път не отидох на море. Нито в планината. Беше есен, беше приятно време, беше красиво извън нормалните градски психиатрии. И аз се спасих временно...

Взех си билет до Бургас, оттам намерих маршрутката и — право при братовчеда в селото му. Равнинно село, близо до Странджа. Братовчедът е селски даскал там. И си живее щастливо — далеч от градските глупости, фалш и измами...

Има си градина, двуетажна къща, отглежда няколко кокошки, зайци, тъста и тъщата си. Всяка есен ми изпраща наденици — купува месо от приятели, прави ги по свои рецепти. И ракия си вари така. А туршиите за зимата прави от градината си... Е, не сам — жена му е разтропана. И на работа, и на език. Като завърти мелачката и думите — не усещаш кога двайсетина кила домати са станали за поредната група буркани, които пък братовчедът чака да стерилизира...

Включих се като общ работник. Накрая ми позволиха сам да направя лютеница. Отидоха до Бургас да видят внучката си — прясно появило се бебе. А аз реших да развихря фантазията си. Макар че ми позволиха само пет кила чушки да опека и със зор отпуснаха кило и нещо домати, такава лютеница извъртях, че на другата сутрин, когато се върнаха, направо си облизваха пръстите след опитването и ме разпитваха за рецептата. Пък аз не помнех — нали фантазията се вихреше, акълът си почиваше в това време...

Та така — октомври свършваше, отпуската формално беше изтекла, а фактически имах и неделата за почивка, котаракът ме чакаше. Чинийката му пълна, тоалетната почистена, лежи на големия губер и ме гледа с учуден поглед — тоя пък пак ли изникна отнейде...

Обадих се на Здравчев — да му благодаря за грижите около котака. Зарадва ми се. И ме постресна:

— Пристигаш навреме — рече ми. — Обстановката е спокойна, имахме два-три случая, но елементарни. Надявам се да продължи и натам така, че ми писна от нощни стресове...

И го урочаса — всичко... Точно по закона за световната гадост...

Понеделник...

Слънцето се мотае зад облак по понеделнишки, хорските физиономии са понеделнишки, птичките мълчат понеделнишки... Кога ще стане сряда, та да се поусмихнем... Да не говоря за щастливия петък...

Още на входа на управлението дежурният ми сервира кисела салата след поздрава — при шефа...

Хубаво, де! Отивам... Върнал съм се от отпуската навреме, пристигам на работа навреме...

Което явно хич не е навреме...

Защото той ми сочи диванчето, а докато сядам, се кротва до мен, мятайки дебела папка върху стъклената масичка. Отбелязвам наум, че друг път там слагаше бутилчица и чашки...

— Ето... От П...

П. е голям град, на около 300 километра от нас. Поглеждам учудено шефа, а той продължава:

— Следобед трябва да си там. С екипа. Командировани сте без срок. Но най-много за седмица...

Те ти, булка, Спасовден... Още не съм влязъл в кабинета, не съм измел умрелите мухи от черчевето, не съм сменил водата в старата дебела гарафа и...

— Слушай сега внимателно... Преди два месеца — а по-точно на 23 август, е извършено двойно убийство в града. Жертви са мъж и жена — Кирил Караджов и Донка Караджова. Двамата имат син — Петър Караджов, колега. Шеф бил на местната БОП. Разследването вървяло бавно и трудно. Особено ако имаш предвид слуховете, че синът е убил родителите си. А синът има немалко врагове. Но и сам не е вода ненапита. Има някои забегки, но няма нещо незаконно в дейността си. Набил някакъв местен бандит, арестувал без санкция важен бизнесмен и други подобни. Костелив орех, малко коч в поведението си. Накрая от столицата решили — да изпратят независим екип за разследването. Защо са избрали нас, не зная. Но защо избрах теб — мога да кажа...

— Знам, знам... Защото много ме обичаш. И ти е мъчно, задето можеше още някой и друг ден да не съм в нормална обстановка — ще ми липсват стресът, напрежението, отговорността, началническият натиск, мърморенето ти...

Шефът даже не ме слуша. Знае си, че ще кажа нещо, дето не е за пред хората и предвидливо рови из папката:

— Ето ти документите от разследването. Имаш време да ги огледаш. За препоръка — с екипа. И тръгвате по обяд. Там ще ви чакат. Осигурени са ви хотел, храна...

— ... Пиене, мацки...

Поглежда ме строго:

— Отпуската свърши! Постарай се да си по-сериозен там. Ние си те знаем, но отиваш в друг район...

— Кому да докладвам? — питам почти сериозен.

— На мен! И на Методиев от министерството. Познаваш го...

Познавам го, ама защо? Тоя е един... Но за началството — или добро, или нищо. Като че са... Ама не са...

— Какви са ни правомощията?

— Изключително широки. Потвърдено от министерството. Разследвате, разпитвате, арестувате. В рамките на закона, под контрол на прокурор и с разрешение на съдия...

Поглеждам въпросително.

— Там вече ви чакат. Ще има дежурен съдия, ще ви придружава прокурор. От столицата...

Ясно. Външни разследващи, местен съдия, столичен прокурор. На зор са и се обграждат отвсякъде...

— Разрешете да тръгна? — питам официално, едва ли не чуквайки токовете на маратонките...

Шефът го забелязва.

— Като тръгнете, мини покрай вас. И, моля те, обуи едни обувки, махни тия дънки, сложи панталон... Не себе си — района представяш...

Знам какво да кажа, ама вече съм минал на официална вълна. На вратата ме застига въпросът му:

— А за отпуската нищо не каза... Не ти ли беше скучно?

Да, бе...

08,00 — 10,00 ЧАСА

Първи се появява Здравчев. Едър, ухилен...

— Как е, началство? Къде се скри тоя път?

А в очите му гори любопитство — защо дежурният му поръча веднага да се яви при мен? И защо името му е в списъка, сложен на гишето?

— Зад девет планини в десета... — започвам аз. — Но се върнах. И пак ще стягаме багажа. Обади се у вас, нека Минка донесе някои твои неща. За седмица — най-много. Поне така предполагам...

Прекъсвам и се обръщам към вратата, откъдето след учтиво похлопване, се появява Василев. Не сме първи приятели, но в няколкото разследвания показва, че е разтропан, мислещ и активен професионалист. Това е и нужно, разбира се — няма да се годяваме, я...

Махам с ръка към свободния стол срещу Здравчев, посочвам другия на Каменов, който в тоя момент се изпъва до вратата. Каменов е младо момче, няма и година, откакто е при нас. Все още юношески слабичък, изчервяващ се, когато вниманието се насочи към него. С жените сигурно общува най-много по телефона — не мога да си го представя с някое момиче. Особено от тия — днешните. За които хората казват: „Майки, пазете синовете си!“... Набързо ги осведомявам, че ще пътуваме. Василев звъни на жена си, Каменов също натиска бутончетата и пошепва някакво име — женско по звучене, но недочуто въпреки любопитството ми...

— И така — заминаваме за П. Специално разследване. Извършено е убийство на двама възрастни, чийто син е наш колега. Ние сме независими разследващи. Подробности...

И отварям папката, в която ровя, откакто влязох тук... Разказвам, подавам протоколи от разпитите, показвам схеми и документи...

— Живели са на улица „Марица“, кооперация „Восток“. На шестия етаж. Апартаментът не е малък — към 120 квадрата, за двамата е бил голям. Синът им е живеел в другия край на града, в собствен апартамент. Колегата е женен, има две деца. Малко особен характер, казват...

И минавам към произшествието. Убийството е извършено през август — на 23, някъде следобеда, според медиците, открито е на следващия ден от съседите. Подавам им протоколите от разпитите на свидетелите...

Витанов, живеещ на същата площадка, домоуправител: „Синът им рядко идваше. А, когато беше тук, често се караха. Сградата е

тухлена, но се чува като през панел. Все нещо за имоти се разправяха — направо като Гераците. Вчера, петък, не е идвал или не съм го видял. Но беше тихо. Привечер чух скимтенето на кучето им, позвънях, но никой не отвори. Рекох, че нещо е станало — не бяха много стари, ама...

Колев: „Свестни хора бяха, макар че не сме говорили много. «Здравей!» — «Здрасти!», «Как си, що си»... Понякога обсъждахме мачове — старият си падаше по футбола...”

Кръстев: „Витанов ме извика, рече, че може да е припаднал старият, знаехме, че е с болно сърце. Как няма да е — оня, младият Герак, както му викат някои, все намръщен идваше. Вярно, аз дойдох по-късно тук, не го познавам добре, но съседите нали си разправят разни...”

Янчева: „Не съм общувала много с тях. Старата беше една важна, важна. Поздравяваше като мине покрай пейката ни, ама не спираше да поговори с нас, от голямото добрутро се чувстваше...”

Ангелова: „Ние с мъжа ми им викахме Гераци. Щото са като от оня роман — само за работата и пари мислеха. Не, не съм спирала да говоря с тях, ама то си личеше...”

Шанков: „Синът им е лош човек. Задържал братовчеда за дребна работа, обвинил го в какво ли не, а когато оня се възмутил и скочил, взел, че го набил. Прикриха всичко, намериха свидетели — милиционери, че уж братовчедът скочил да го бие, ама... Негова работа ще е това, я какъв е нервен...”

На глас прочетох протокола от огледа. Наистина — зверско убийство. Престъпниците — най-малко трима, според мнението на колегите, влезли вътре. По всяка вероятност им отворил старият Караджов — жена му била в леглото, по нощница. Убили го с кама — тънка, над 20 сантиметра дълга, с точен удар. Професионалист...

Жената била задушена с възглавница... Кучето имало три рани — изглежда оня с ножа е посягал, но не е успял да го убие. И затова престъпниците бързо се измъкнали, като оставили вратата не заключена...

Със сина им е разговарял негов колега. Наистина, в петък не бил ходил при родителите си, макар обикновено всеки ден да се отбивал. Управлението е на успоредната улица, близо, и той често ходел в дома

на родителите си. Обикновено по обяд — хем хапвал, хем имало време за разговор...

В петък колегите от групата му били заети — подготвяли се за командировка до столицата, трябвало да се задържат опасни заподозрени. В събота го свалили от служебния автобус малко преди тръгването и го закарали до местопрестъплението...

Особен по характер — мълчалив, затворен, но колегите му са готови в огъня да стъпят за него. Да, набил братовчеда на Шанков — след като оня скочил срещу разпитващите го и се опитал да забие химикалка в окото на следователя. За което Караджов имал мъмрене с вписване, но всички знаели, че е формалност. Онзи, впрочем, бил задържан за опит за убийство — вече и делото минало, в затвора е. Арестуваният без санкция „бизнесмен“ е наистина в кавички — от мутра ставал все по-важна демократична фигура в града. А Караджов съвсем случайно попаднал на него — и то в деликатен момент. „Бизнесменът“ тъкмо опивал с качествен алкохол малолетна. При това дъщеря на известен в града лекар, приятел на полицаия. Караджов се бил отбил в заведението за бързо хапване, чул детския гласец от съседното сепаре, станал, дръпнал завесата, видял сцената, изскърцал със зъби на двете охраняващи мутри, които го познали и се кротнали, а после извлякъл „бизнесмена“ за яката — в буквалния смисъл го влачел, подире им ситнело накриво вече пийналото лекомислено девойче. Последствия нямало за никого — освен шамарите, които получила „голямата“ дъщеря на лекаря от баща си. „Бизнесменът“ изкарал 24 часа в ареста, адвокатите го посъветвали да не изказва претенции, на Караджов шефовете обяснили, че нещата стават много сложни. Виден гражданин, само един свидетел — при това арестуван, останалите ни чули, ни видели, дори извличането не забелязали, а от политическите партии се заинтересували защо полицията се заяжда с благородния им спонсор...

Наистина — коч характер...

И — Гераците...

Защо пък Гераците?

10,00 — 11,00 ЧАСА

— Такаааа... — проточвам, когато стигам до края на папката...

Тримата насреща ми единодушно въздъхват. После Здравчев казва:

— Имам познато усещане — сядам върху бодлив храст...

Опитвам се да разведря обстановката:

— Че кога сме излизали от него? — но, виждайки мрачните физиономии, продължавам. — Ще работим както си знаем. Честно...

Здравчев явно се е избрал за народен представител:

— Ние знаем, че ще е честно. Но — какво се очаква от нас?

Поглеждам ги и казвам бавно:

— Интересно, друг път шефът ми дава куп заръки. А сега не каза нищо. Ни намек, ни натвърд. Което означава едно — трябва да работим без оглед на имена, служби, нечие реноме...

— Аз нямам много стаж — обажда се Василев — и не мога да обобщавам. Но ми се струва, че сме жертвани. Ако докажем престъпление от страна на колегата — удар по министерството, министъра чак, професията дори. Ако разкрием друг убиец — ще има невярващи, ще ни обвиняват в какво ли не...

— Ама то винаги е така — намесва се младокът Каменов. — Все полицаите са виновни...

— Някому — доуточнява Здравчев и продължава. — Просто трябва да си го кажем открито: внимание! Много трябва да внимаваме...

Кимам съгласно и питам:

— И кога не сме внимавали?

Тримата замълчават. Нещата са разбрани, осмислени, рискът е ясен... Скрит, но зъбец се насреща ни. Познаваме си службата, познаваме публиката, познаваме народопсихологията. Един полицай убиец е находка за кварталните клюкарски пунктове, жълтите медии, противниците на закона и реда. И, най-важното — за политическите противници...

Които винаги са нащрек. Ама винаги... От коя партия са? Не зная... На избори не ходя, политиканите поглеждам понякога — обичам да гледам, когато мога, парламентарния контрол. Гледам, слушам и се хиля доволен. По принцип съм много самокритичен, но тия ми оправят настроението. Гледам и слушам депутати и министри, пък ми щръква егото и си викам: „Боже, Боже, и аз се смятам за неуспял човек... А то какви дебили има...“

Така да се каже — релаксирам, радвайки се на чуждия кретенизъм...

Обаче, съм наясно — криминалното събитие е основа за политически игрички. И ние вече сме изтикани на терена, който е разкалян усърдно от всякакви мръсници. Ще ни наблюдават, освиркват, оплюват. Макар че не ние сме целта. Но работата ни е удобна тояга за удар върху други...

Е, ще трябва да си свършим работата...

Налага се... Тоя път играем и за себе си...

Звъни стационарният телефон. Дежурният докладва, че на входа посетители чакат Здравчев и Василев. Лекото бръмчене откъм Каменов подсказва, че и при него са дошли. Срамежлив е, казах ви, явно си е уредил среща нейде край управлението, тайни пази...

Махам им с ръка и, след като излизат, слагам в специалната чанта папката, добавям лаптопа, зарядни, проверявам имам ли резервни батерийки. И полагам чантата върху перваза...

Което ми позволява да метна поглед навън и да видя Каменов, прегърнал височко и стройно момиче. Красавица. Тя вдига глава към него и аз едва не подскачам. Дъщерята на Шефа... Тихият Каменов...

Момичето го познавам — започнах работа тук малко преди да се роди. Известно време бяхме в една група с баща ѝ, после работехме заедно... Отракана, спортистка, с мъжете наперена и недосегаема... И виж ти — скромничкият Каменов. Дето рядко се обажда, избягва да е на преден план, мълчалив един... А сега Пепи се е сгушила в ръцете му, той я е обвил като с криле...

Дръпнах се, преди да се е сетил, че прозорецът ми е над тях...

След което метнах чантата на рамо и тръгнах към входа. Време е за път...

11,00 — 15,00 ЧАСА

Звънвам на вратата на комшийката. Давам ѝ ключа, помолвам я пак да отдели малко време за котака. Тя си знае къде му е храната, как да почиства тоалетната му, помни, че водата се сменя...

Колата ме чака пред входа. Микробус с нормални номера и цвят, седемместен, удобен. Вътре са Здравчев, Василев, Каменов, както и двама полицаи — цивилни. Единия го познавам — Милчев. Другият се представя като Хинов...

Здравчев пръв сяда зад кормилото. Три часа път за добър шофьор като него са разходка и аз зная, че няма да отстъпи мястото си до целта...

Само че след половин час му казвам да спре. И го привиквам отзад, а на кормилото застъпва Милчев...

— Е, видяхте документите, имахте време за размисъл — обръщам се към групата. — Мнения?

Настъпва неловка тишина и Здравчев пръв се обажда:

— Много наострени срещу... сина. — Усещам, че щеше да каже „колегата“, но се сдържа. — И съседите, и началниците му дори...

Забелязали сме го всички, но оставяме Здравчев. Все някой трябва да обобщи вижданията...

— Има нещо неприятно. Вратата на апартамента е желязна, изрично е отбелязано, че не е разбивана. Даже опит не е правен — ключалката е чиста, няма драскотина по нея и в нея. Кой е отворил?

Интересен и важен въпрос...

— Синът? Или е бил някой близък на семейството — пенсионери току-така не отварят на позвъняване...

— Ха! Те доверчиво мятат пари през балкони, та няма да отворят на представящ се за човек от полицията — казва Василев...

— Не биха — отсича Здравчев. — Видя какво е казал синът им — веднъж се опитали да ги измамат и те веднага му се обадили. Значи хем са били психологически подготвени да не вярват всекиму, хем вече са имали опит и не биха се хванали...

Василев е принуден да признае, че има истина в мнението на Здравчев. Да, и старците са различни — не всеки се лови на баламски капанчета...

— Тогава? — пита Каменов. — Близък някой ли е убиецът? Някой съсед?

Поглеждам го. Съсед... Кооперацията е с десет апартамента, отдолу магазини и гаражи. По два апартамента на площадка. Караджови са живеели в големия вляво, Витанов в двустайния до асансьора. Под убитите е семейство Ангелови... Ха, а защо няма показания от мъжа? Само Ангелова ли са разпитали? Вадя малкото тефтерче и отбелязвам: „Ангелов — разпит?“. На същия етаж са Шанкови. Два от апартаментите са празни — Гинкови и Миркови са в чужбина. Но... Някак си никой не прилича на възможен убиец...

— Защо са ги убили? — продължава Каменов...

Ами, ха де... Ако знаем защо... Случаят става лесен. Или поне — по-ясен...

— За пари? — вметва Василев.

— Апартаментът е целият преобърнат с главата надолу — припомням. — Но колегите са сигурни — нищо съществено не е откраднато. Останали са две доста ценни картини, малки пластики, пари в разтегаемия диван...

— Но синът е казал, че са изчезнали няколко хиляди лева, дето старците са пазели за зор-заман. Или за погребение — напомня Здравчев...

— Пари, които са били съвсем на явно място — в шкафа над телевизора. Пари, които и най-захлупеният крадец ще намери веднага — казва Василев. — Имам усещането...

Замълчава, та се намесвам:

— Кажи, де...

— Мисля, че целта, все пак, е била убийството. А изтърбушването е станало, за да отвлече вниманието на следствието. Просто убиецът...

— Или убийците — дооформям версията...

— Да, или убийците са ровели целенасочено. Да създадат видим хаос, да подведат, че е действал крадец...

Каменов се размърдва:

— Аз... Аз отскоро съм тук, но помня, че всички ми обяснявахте — крадците не убиват...

— Убиват — мрачно казва Здравчев. — Но само в краен случай. Какво трябва да е станало, та да е краен случай?

Ровя в папката.

— Жената е задушена, мъжът е прободен с кама. Действано е бързо. Ако е един убиецът — трябва да е замахнал светкавично и веднага да е скочил върху жената. Да не помръдне в леглото. Даже да не извика. Това, впрочем, не го знаем — може да е викнала, но петък следобед, почти всички са на работа, кой да я чуе...

— Колегите предполагат, че убийците са най-малко трима... — напомня ми Здравчев...

— Казват... Но няма отпечатъци, няма следи, няма знак дали е бил един, двама или трима...

Мълчим...

— Не, не е бил един — убеден е Василев. — Няма как... Просто няма как да се развърти така... И не забравяйте — жената е убита на леглото. Тоест — влязъл е много близък човек. Не е електротехник или инкасатор, близък е бил... Не е гостенин — иначе жената не би спяла по нощница следобеден сън...

Пак мълчим...

— И какво? — питам. — Нямаме версии, нямаме факти, нямаме предположения поне...

— Аз имам — казва неочаквано Каменов. — Да не изключваме сина им. Бил е на работа, но може да е ходил, все пак, при родителите си. Не трябва да се ограничаваме — само защото е колега...

То и ние си мислим това, но едни предубеждения... И усет...

15,00 — 16,00 ЧАСА

Градът се смята за стар, но управлението е в нов квартал. Бели блокове, малки кооперации, на места оцелели къщи с дворове. И голям парк...

Виждам управлението срещу парка. Класическа служебна сграда — строена според изискванията преди половин век. Зелени площи, висок бордюр, асфалтов път към голяма врата — явно гараж. Посочвам на Милчев къде да спре...

Вратата на микробуса ни отваря висок мъж. Поглежда ни и махва на шофьора:

— Дай после в гаража...

Слизам пръв. Ръкуваме се, а в това време колегите се появяват от микробуса. Всеки носи по нещо, та се налага да кажа:

— Оставете багажа вътре. Няма да ни потрябва скоро...

Посрещачът е заинтригуван:

— Колега, приятно ми е — Христосков. Няма ли да дойдете при началника? Или най-напред в хотела?

Кимам утвърдително.

— Идваме, как не... Но смятам да започнем веднага с оглед на местопрестъплението. И, ако няма никакви съображения, да започнем с разпитите там. Апартаментът е голям — видях, че е с три спални, хол, даже голяма трапезария имал...

Христосков е поучуден. То си е за чудене. Но нашата група има свои стил и методи на работа. И сред тия методи е задължителната работа на терен...

Тръгваме към сградата. Дежурният явно е предупреден — само козирува и не задава въпроси. Качваме се по стълбите вляво и на третия етаж свиваме по тъмничкия коридор. Христосков почуква на първата врата, пропуска ни напред. Познато — секретарска стая, немлада жена в тъмен костюм се изправя насреща ни, поздравява и веднага отваря тапицираната с изкуствена кожа врата на началническия кабинет...

Началникът на полицията е още млад, около четиридесетгодишен мъж. Висок, стегнат, явно заделя време за фитнес. Или поне за редовно спортуване...

Макар и цивилен, изпъвам се и докладвам. Той ни оглежда бързо, ръкуваме се, стиска ръката на всички от групата. После посочва няколкото кресла и столове около стената.

— Добре дошли още веднъж — казва и отново плъзва поглед върху нас. — Неприятен случай е повод да се запознаем. И ще ви бъдем много благодарни, ако помогнете за разкриването му...

Не мисля, че е щастлив от пристигането ни. При това — по нареждане директно от столицата. Което е явен знак за недоверие към тях — респективно него. И лек намек за непълно служебно съответствие, казано на бюрократичен език...

Иска да помагаме — предупреждение, че не сме в главната роля. Въпреки заповедта „от горе“...

Така... Значи — както очаквах. И трудно разследване, и натиск от столицата, и стиснати в хватката на местното самолюбие...

В това време началникът разказва за станалото. Нищо неизвестно досега, всичко е познато от документацията. Освен тона, с който споменава Караджов. Не бих се заклел в топли чувства към обвинения, но няма укори, няма предубеждение, няма предпазливи намеци за възможна издънка в редовете на полицията. Говори за него като за нормален полицаи, опитен, смел, умен, разсъдлив. И много честен...

А това е интересно. Почти всеки началник в подобна ситуация би се презастраховал — и без това станалото е вече петно, но ако се окаже, че подчиненият е виновен...

Обаче, началникът явно вярва в невинността му — макар да не го изразява директно и открито...

Поглежда ме:

— Ще ви настаним в хотел „Тримон“. Утре в осем...

Вдигам ръка:

— Извинете, че ви прекъсвам. Както знаете, имаме широки пълномощия и смятаме да работим малко извън обичайното. Мисля засега да оставим хотела. Решихме да отидем в апартамента на убитите. Да се запознаем с обстановката. После ще обиколим съседите, ще разговаряме с тях. На място ще проведем и разпита на временно задържания колега... — Тук началникът ме погледна внимателно. — Мисля, че определеният дежурен съдия ще може да ни изчака в кабинета си — за някои специални ситуации, а прокурорът ще може да присъства, разбира се, на всички мероприятия... Впрочем, той пристигна ли?

Началникът отива до бюрото си, взема едно листче:

— Малко странно ми се вижда... Сега е 15,30 часа, след час и половина свършва работното време почти навсякъде... И хората се прибират за почивка, а вие... Впрочем, разбирам ви — трябва бързи действия, и без това колко време мина... Прокурорът пристигна и вече е настанен в хотела. Но ще му се обадя, разговаряйте лично с него и уточнете плановете си. Ето номера му, казва се Трифонов...

Кимвам. Трифонов... Прокурор... София... Нещо познато... Кой беше тоя?

В това време секретарката е поставила на малките масички бутилчици с минерална вода, отворила е кутии с бонбони. Не сме гладни, но сладкото привлича...

— Вие, разбира се, ще минете при нас? — питам началника...

— Одобри ли прокурорът вашия план — и аз ще мина по някое време — казва той и пак ми кима към листчето.

Извинявам се и излизам...

16,00 — 16,30 ЧАСА

На широката площадка, където има сложени два фотьойла и масичка, спирам. Вадя телефона, звъня. Сигнал, два... Рязък мъжки глас:

— Трифонов...

Представям се, а отсреща се чува лек смях:

— Здравей, здравей... Нали може пак на „ти“? Отдавна не сме се виждали, нито сме се чували... Забравихме се, ей. Да те срещна — няма да те позная...

Аз съм по-зле. Ни по име, ни по гласа се сещам кой може да е. Но симулирам ведрост:

— Така е — колко време мина... — (Колко? От кое?) — Ние пристигнахме и...

— Радвам се. Ще се видим в ресторанта. Аз към седем часа...

Прекъсвам го:

— Работата е там, че няма да се отбиваме в хотела. Смятам веднага да отидем на местопроизшествието и да започнем работата...

Заглъхване, малка пауза:

— Бе, то ми разказваха за нощните ти операции, ама мислех, че сега няма да бързате. Я колко време е минало, и горещи следи няма...

— Е, все пак...

Прекъсва ме:

— Да, да — всичко е наред. Ти разследваш, твоето е желанието как ще действате. Аз засега нужен ли съм ви?

За какво да ми е нужен? Той е наблюдаващ, може по всяко време да се появява и изчезва... Но е необходимо да съм стегнат и сдържан...

— Ние ще започнем, а по-късно... — не договарям.

— Точно така! Започвайте... Разговори, разпити, огледи, протоколи — после ще огледам всичко...

Кимам, макар че никой не ме вижда...

— Тогава да ти пожелаая лека работа — казва той. — Аз съм в хотела, ще хапна и идвам...

— Добре...

— Доскоро...

Учтиво се прощавам, продължавайки да ровя в съзнанието. Трифонов... Трифонов... Малко му име какво е? И какво ни свързва...

В кабинета на началника ме чакат. Минералната вода е изпита, сладките и бонбоните са преполовени — знак, че хората са гладни. Прощаваме се с домакина, той извиква по телефона Христосков и, когато колегата влиза в кабинета, явно му повтаря нарежданията, които му е дал вече. Онзи кима, поглежда ме учудено, сетне ни поканва да тръгваме...

По стълбите дръпвам Василев встрани, пъхам му банкноти:

— Като забележим магазин, слизаш, купуваш хляб, салами, вода, кафе, нещо газирано... Надявам се да намерим кафеварка там, та вземи картонени чашки...

Микробусът е вече на линия. Настаняваме се, макар че Христосков казва: „Ей сега сме там, не е далеч“...

И наистина — Милчев завива на близкия светофар, минава стотина метра и, по знак на водача ни, спира. Улица „Марица“. Голяма кооперация. Преброявам шест етажа. От едната страна има хаспел, стоварени са строителни материали, няколко човека оглеждат за последно района. Въпросително вдигам вежди към Христосков.

— А, строежът ли? Започнаха онзи ден. Дали въздуха на някакъв, който вдига апартамент...

— Апартамент?

— Да, проверихме. Продали са пространството отгоре — както му викат: въздуха. Имат разрешително от главния архитект, имат всички книжа. И започнаха усилено работа, че зима иде. Вчера и на лампи работиха — чак до осем часа. Но днес ги предупредих да тръгнат по-рано. Да не ни пречат...

Разбирам...

Слизаме, нарамили чантите и, заобикаляйки пясъка отпред, тръгваме към входа. Задминава ни бързащ мъж около 40-те. Христосков явно го познава:

— Добър вечер, господин Шанков...

Оня се обръща и разбира какви сме. Но Христосков не му дава думата:

— Вижте сега, извинявайте, но ще се наложи малко да закъснеете с вечерята. Минете, моля, по апартаментите и предупредете хората, че тая вечер ще ги викаме за разговори...

— Не, не — прекъсвам го. — Ние сами ще минем по апартаментите. Нека не стряскаме хората...

— Добре! Господин Шанков, колегите са разследващи по оня случай. Очаквайте ги по апартаментите, ще минат да поговорите...

Шанков мълчаливо клати глава в знак на съгласие, опъва вратата и я задържа, за да влезем. Каменов поема ръчката, ние се вмъкваме...

Апартаментът е на шестия етаж. Вратата е запечатана и Христосков къса листчетата, после вади от джоба си връзка ключове. Отваря вратата, пресяга се, светва и ни кани. Оглеждам се. Дълъг коридор, на буквата Г. Вляво закачалка, два шкафа. Вдясно две остъклени врати, отсреща една плътна. Познато от приложения в папката план — вдясно са трапезария и хол, отпред е тоалетната. Вляво по буквата Г има две спални и баня...

Голям апартамент за двама пенсионери. Но преди това е бил и за сина, и за дъщерята, които са създали свои семейства. И старите Караджови са останали сами...

Христосков отваря вратата на трапезарията. Не е голяма, но встрани се издига барплот, а зад него малка кухня. Решавам — тук ще е основното ни седалище, разговорите ще се водят в хола и спалните.

Вземам един стол от трапезарията и го подавам на Хинов в коридора:

— Твоето място ще е тук. Няма да пускаш никого, освен извиканите. Сложи си якето, че не е топло...

И не е... Уж е ранна есен, но времето подсказва — зимата се задава... В трапезарията също е хладно, но Христосков е сложил в ъгъла една духалка — след известно време успява да поразведри атмосферата...

Обръщам се към него:

— Ще докарат ли Караджов?

— Разбира се — казва той, дори е леко засегнат защо го питам за подобни неща. — В ареста на управлението е, докараха го от столицата по обяд. Сигурно са вече на път насам...

Извинително му казвам:

— Добре... Каменов, да започваме с Шанков. Той е един от домсъвета, доста неща знае за хората тук... На долния етаж е, извикай го. После карай по тоя списък — и му го подавам...

Някой звъни навън, чувам гласа на Василев. Нахлува, натоварен с три найлонови чанти. Посочвам му към шкафа зад бар плота и той ги стоварва там. Хем да са под ръка, хем да не привличат погледите...

Сядам до масата в средата на трапезарията. Христосков се разполага до мен. Здравчев е до вратата, готов да тръгне — нему посочих семейство Ангелови. Според Христосков, те се прибирали заедно към 18 часа, тя работела в общината, той бил управител на

магазин. Ангелов е друг член на домсъвета... А Василев ще поеме разговора с Шанков, после с Витанов. Вторият отсреща живее, но се прибирал чак към 19 часа. Автосервиз имал, та понякога и до късно се бавел. Сам си е началник. И тук е нещо такова — председател на домсъвета... Пак местният колега ни осведомява...

— Така... Да уточним плана. Започваме със запознанство, бегъл разговор за живота, насочвате към кооперацията. Кой с какво се занимава, какви особености на характера има. Търсим човек, възможен убиец. Или водач на убийци. Разпитвайте за Караджови — средата им, гости, познати и приятели, посетители. Кой е идвал в блока оня петък. Непознати — независимо мъже или жени. Дори деца. Конфликти, интриги, компании...

Колегите кимат, Василев дори си записва в малко тефтерче. Да, не ни е първо разследване, групата е сработена, но... Всяко дело е самостоятелно, всяко престъпление е ново, всеки престъпник е непознат...

Домофонът издрънчава и кимам към Христосков. Той ме разбира — пък и нали чакаме да доведат Караджов...

— Колегите са — казва той през отворената врата и натиска бутона за входа...

В това време Хинов отваря на Каменов, след който ситни Шанков. Не им давам възможност дори да надникнат насам. Посочвам към голямата спалня, Василев тръгва, като забира със себе си двамата. А ние оставаме да чакаме...

Чакаме колкото асансьорът да стигне до етаж. Хинов вече отваря и групата влиза. Двама униформени и двама цивилни. Единият цивилен е с белезници на ръцете, върху които е метнато яке. Прикриващо ги някак си небрежно...

— Униформените да изчакат при Хинов — казвам на Христосков, а той ме поглежда учудено:

— Няма проблем, но вие си командвайте. Колегите са наясно, изпълняват всяка заповед...

Малко ми е неудобно в чужд град, в чужда среда, но съгласно кимам:

— Благодаря! Влизайте...

Здравчев вече поставя стол пред масата и с жест приканва арестувания да седне. Онзи се оглежда — все пак това е домът на

родителите му, после мълчаливо се отпуска. Цивилният се изпъва...

Христосков пак ми помага:

— Колегата Първанов — представя ни го. Ние се ръкуваме, след което заемаме договорените позиции. — Милчев до вратата, Здравчев пред голямата печка, Първанов избира място до бар плота...

— Петър Караджов — чета аз — 41 годишен, задържан временно по прокурорско постановление и по решение на съда...

Задължителна процедура. Позната на всички тук. И задържаният я познава, но внимателно слуша. Обяснявам му — не е официален разпит, него ще проведем утре. Сега искаме просто да се запознаем, да разберем какво мисли по станалото...

Караджов е професионалист, знае класическите номера, сигурно си има и свои, но мълчаливо ме слуша. После ме поглежда право в очите:

— Ще ви кажа всичко, което ви интересува. Но знайте едно — не съм убивал! Обаче, спипам ли го тоя...

Гледам го — среден на ръст, широкоплещест, як, с разлято лице, остри очи, стегнати челюсти. Може да бъде и полицай, и бандит. Поне ако се вярва на Ломброзо...

Натам разговорът тече по нашите правила. Познати и нему, впрочем...

17,30 — 18,30 ЧАСА

— Разкажете за фаталния петък...

— 23 август... Наистина, фатален ден. Трябваше да се отбия у дома — имахме важен разговор, баща ми искаше един съвет. Но не можах. Извикаха ни при началника, заповядаха в събота да сме в столицата. Докато обсъждахме задачата, докато разпределяхме кой къде ще е и как ще действаме, докато подготвим специалната екипировка — и то мина пет часа. Нямах време даже да хапна, та един колега донесе някакви банички следобеда. На другия ден трябваше да тръгнем много рано — в 6,00 часа. Затова ни разкараха по домовете със служебна кола. Нареддането беше — да се почива. И то сън. Можеше да се наложи после две деноноция да сме в акция. Затова оставих бележка на жена ми и легнах. Не съм я чул кога се е прибрала. В пет часа звънна будилникът, станах и, тъкмо излизах от входа, дойдоха колегите... „За справка“... — процеди иронично той...

— Някакви скандали да сте имали с родителите?

— За какво? Имоти нямаме — едно лозе гледахме, но се отказахме. Време нямам, а нашите вече не можеха. Апартаментът, в който живеят, е за сестра ми. Така се разбрахме навремето — баща ми даде пари, та си купих моя апартамент, а за нея остави онзи...

— Тя къде живее?

— В апартамента на свекъра си. Но са сами — свекърът ѝ е на село, в града идва два-три пъти в годината. А свекървата ѝ почина отдавна...

— Казахте, че искал съвет. За какво?

Въпросите задавахме аз и Здравчев, сега — вдигайки ръка като ученичка — попита Милчев. Караджов го погледна с недоумение, после се сепна:

— А, за това ли? Нашенски неща, семейни. Битови... За апартамента тук искаше да разбере нещо... Предния ден се видяхме пред управлението. Дадох му един френски парфюм за майка ми — и на тези години тя е поддържана жена, макар и болна. Та тогава му обещах в петък да мина...

Наострих уши и попитах:

— Какво по-конкретно трябваше да разговаряте?

— Гледам сега, пред входа са сложили хаспел, етаж вдигат. — Караджов погледна Христосков, оня сви рамене. — Откога е това?

— От оня ден — казва Христосков. — Проверихме — имат всички документи, мезонет вдигат. Кооперацията е продала въздуха, архитектите са одобрили, ставате осеметажни...

— Татко за това искаше да пита. Да не е опасно, да не протече покривът... Беше спорил с Витанов — председателя на домсъвета, не му се щеше да се строи. Колко зор беше навремето, та сега да е чистичко, уредено, градинка имаха там, дето е хаспелът...

— И какво решихте?

Караджов вдига рамене:

— В петък му позвъних, казах, че няма как да дойда, та и следващата седмица не беше сигурна. Той рече, че май ще подпише решението на домсъвета. И сигурно го е подписал, щом строят...

Здравчев ми дава знак:

— Кажете, защо съседите говорят за вас като за Гераците? Какво ги е накарало? Казват, че сте се карали?

— Семейство без кавги няма — мрачно се засмива Караджов. — Карахме се последно за едни пари. Майка ми е широка душа, а може и годините да се намесват. Има една приятелка, която все им идва на гости. И винаги си тръгва с някой лев назаем. Скарах му се, че я оставя така да пилее парите — оная никога не ги връща. И тъкмо в средата на август, малко преди... това — преглъща нервно — беше дала 200 лева. Цялата си пенсия! То веднъж, дваждж...

— Вие им помагате? — попита Милчев.

— Не, не искаха. А и нямаше нужда. Баща ми беше военен, голяма пенсия има, оправяха се. Като идвах, понякога им носех някои неща — и месо, и газирани напитки, и плодове. Но само носех. Не съм ги снабдявал или издържал...

После се сеща и вдига глава:

— Гераците, а? Помня тая повест... Ама там за ниви се карат, за имоти... Какво общо?

Поглеждам Здравчев, после Милчев. Вдигат рамене — засега нямат въпроси.

— Първанов, — обръщам се към цивилния колега — отидете в малката спалня и чакайте там. Възможно е да изникнат нови въпроси...

На вратата се звъни. Чувам как Хинов отваря някому, после се показва:

— Семейство Ангелови...

— Да почакай минутка — казвам...

Извеждат Караджов, аз броя до десет и виквам на Хинов:

— Покани ги тук...

Милчев става — чул е гласът на Василев, който го вика. И след малко самият Василев се показва. С жест ми дава да разбере, че има какво да каже, но нека изчакаме Ангелови...

Те влизат в трапезарията. Най-напред забелязвам Ангелова — висока, със здрав кокал жена, нейде над 40-те. Мъжът ѝ е карикатурна добавка — дребен, слаб, с бретонче и тънки мустачки...

— Госпожо Ангелова... Господин Ангелов... — и се представям. — Госпожо Ангелова, ще ви помоля да отидете в хола с колегата — соча Здравчев. — Имаме някои въпроси, засега неофициално... Ние с мъжа ви ще си поговорим тук...

И двамата не проговарят, после Ангелова казва с боботещ глас:

— Не разбирам защо така ни разпитвате? И посред нощ...

Аз съм самата любезност:

— Ама какъв разпит? Разпитвали са ви вече, ние искаме само да поговорим, да доуточним някои неща... А още не е среднощ, моля ви се... Но се налага сега да поговорим — иначе трябва да ви викаме в столицата, губене на време, притеснения...

Изглежда съм я поубедил, та се врътва на място и тръгва към вратата. Познава апартамента — нали живеят под него, разположението е същото. Здравчев и Христосков я последват. Оставаме ние с Василев и Каменов, който междуременно е дошъл, оставяйки Милчев при Шанков...

18,30 — 19,15 ЧАСА

Оглеждам Ангелов. Боже, не може човек да е чак толкова карикатурно подобие... Сещам се за старите „Стършел“-и. Имаше такъв вестник. Ние го разгледахме заради многото рисунки. Даже у дома в мазето се пазят една или две годишнини. Взех ги от някогашните „Вторични суровини“. Вуйчо ми беше шеф на клона, та ходехме често при него и си търсехме книги и вестници в огромния куп хартия под навеса. Намирахме интересни книги — повечето отпреди 1944 година. Типично момчешки — за индианци, за пирати, за приключения къде ли не... Там ми попаднаха и книги, изрязвани от вестници и старателно подшити. Както и стари всекидневници — „Зора“, „Заря“, „Утро“. А понякога и по-нови — сред които „Народен спорт“, „Стършел“...

И в тоя сатиричен вестник имаше карикатури. Запомних някои модерни, сред които Джони Лекето. Както и бюрократа. И двамата с тънки мустачки на миши лица. Само дето Джони беше млад, а бюрократът с гола глава, покрита с редка косица...

Та именно на тоя карикатурен образ прилича Ангелов...

— Кога за последно видяхте съседите си?

Имам чувството, че косицата му потрепна, но лицето остана каменно:

— Вижте, господине, ние сме в голям град. Всеки ден срещам хиляди хора, от които десетки познавам. А тук, в нашия блок, се срещаме постоянно — по стълбите, в асансьора, пред вратата... И,

честно ви казвам, не помня кога за последно се видяхме. Може би в срядата или четвъртъка преди... Това, дете стана...

Василев се е подпрял на бар плота.

— И, все пак — пита той — в кой от двата дни?

— Не помня, нали ви казах... Пък и какво значение има — аз под подозрение ли съм?

Успокоявам го:

— Разбира се, че не. — Макар да съм скептик: всъщност, защо да се разбира и защо „не“. — Разбира се, че не... Но искаме да установим с кого се е срещал. Може да сте забелязал нещо или някого...

Ангелов даже не се замисля:

— Питаха ме вече. И то два пъти...

— Зная... Четохме документите...

Той вдига очи към тавана — като че смята нещо наум. После ме поглежда:

— Няма да крия — рядко се виждахме с него. Не сме приятели, разни интереси имаме, а и той не излизаше често от апартамента си. Аз към седем съм на път, а човекът беше пенсионер, обикновено към обяд отиваше до пазара...

Ясно... Съвременен човек в съвременен град. С жена си се среща само вечер, а се разделя сутрин. Понякога и в апартамента си се разминават като кораби в океана — далечни, непознати, често и опасни...

— А за външни хора нещо?

Ангелов живва:

— Последните дни много ги има тук. Говоря за строителите. Трети ден са се развихрили, щъкат нагоре-надолу. И все боклук правят... Що пясък и цимент нанесоха... Казвам му на Кольо... На Шанков, де — абе, дай да добавим в договора точка, дете им забранява да влизат във входа...

— А как да отиват горе? — пита Василев.

— Имат хаспел, с него ще им е и по-бързо. Лекъсоха асансьора...

Разговорът се забатачва върху дребните проблеми на живущите. И се налага да го върна в релсите...

— Кажете ми, Ангелов... — започвам, но в този момент на вратата се появява Здравчев и ме поглежда. Така че аз разбирам — важно, много важно нещо има да ми казва. Затова се извърщам към Василев:

— Продължи, моля те — и излизам...

В коридора е само Хинов. Стои до стола и внимателно следи ситуацията. Спирам до него:

— Нещо особено?

— Съвсем не — отчетливо рапортува той...

— А при мен има — казва Здравчев...

19,15 — 20,00 ЧАСА

Оглеждам се. Само тримата сме в коридора. В апартамента е тихо. Дори глухо звучащият глас на Василев не се разбира и може да се приеме за лек фон...

— Какво?

Здравчев ме поглежда триумфално...

— Жена ми миналия месец имаше рожден ден. И ти се смя на усилията ми да намеря оригинален подарък...

Сецам се. Тъкмо предвкусах очаквания отпуск, а Здравчев все ме разпитваше какво по-така да купи. И не само на мен досаждаше. Всички разпитваше. Дори младия Каменов — макар той да минава при нас за неопитен в отношенията с жените... Впрочем, каква ли ще е реакцията на останалите, ако научат за отношенията му с дъщерята на Шефа...

— Така, така... Помня...

— За ваш срам — все женени, та и разведени, Каменов единствен се сети какво може да зарадва една жена. Че и ме заведе в нужния магазин. Жена ми така се възхити, така...

— Добре, какво общо има това със случая?

— Ангелова...

— Ангелова?

Здравчев става сериозен. Оглежда се и понижава тона:

— Подарих на жена си френски парфюм. Истински, оригинален. Не от голямо шише, а в класическа кутийка, с всичките му защити...

Започвам да включвам...

— И, като влизахме в хола, усетих аромата й... Същият! А Караджов каза, че... Разбираш ли — не е толкова чест подарък това. И да се окаже, че две жени в един вход имат еднакви парфюми...

Вдигам ръка.

— Добре! Но — може и тя да си е купила парфюм от там, дето го е купил Караджов. И кой казва, че неговият е изчезнал? А как ще докажеш, че парфюмът е един и същ? Мирише — ами да си мирише...

Здравчев е опитен и познава занаята. Затова не е бързал да ми каже, а е доизпипвал нещата.

— Отидох най-напред в малката спалня. Караджов потвърди за подарения парфюм. А в протоколите за обиск никъде не се споменава да е намерен подобен...

— Може пък... Може вечерта майка му да е подарила някому парфюма... — продължавам слабата защита аз...

— Да, бе... Особено на Ангелова, която твърди, че почти не се е виждала с тях... Ега ти случайността...

Съгласен съм. И вече замислям следващата стъпка...

— Ангелова какво ти каза за парфюма? Не вярвам да не си пробвал...

Здравчев лъска триумфиращи очи.

— Пробвах. Направих й комплимент, попитах я отде го е купила. Каза, че е подарък от мъжа й. И взе да ми разправя колко внимателен бил...

Отварям вратата на трапезарията:

— Христосков, може ли за момент...

А после тихо му обяснявам ситуацията. Той е сепнат, после ме поглежда:

— Колега, ти командваш...

— И затова — обиск в Ангелови. Да се намери тоя парфюм. Да се изземат няколко неща, парфюмът между тях. Здравчев, ти ще ръководиш. Христосков, вземи Василев и идете до дежурния съдия, трябва ни разрешително...

Извиквам Василев, обяснявам му набързо, той взема якето си от закачалката. И двамата излизат...

А в трапезарията Ангелов ме поглежда малко объркано.

Сядам срещу него и питам:

— Ангелов, какво ти е мнението за взаимоотношенията на Караджов с родителите му?

И той започва. Като не забравя да спомене Гераците и кавгите за пари...

Интересно, интересно...

Пак ставам. Искам да видя Шанков...

А на външната врата се звъни...

Хинов е отворил, когато надничам в коридора.

— Витанови — докладва ми той, придържайки вратата...

Отварям я гостоприемно, но заставам пред отвора. Витанов е среден на ръст, русолав, с бръснато светло лице. Жена му е ниска, чернокоса...

— Извинете — казвам — но тук се струпана доста хора. Обаче, няма да ви бавим. Даже... — като че се поколебавам — защо да не отидем у вас? И там да разговаряме?

Споменаването на разговора кара стегнатия мъж да се поотпусне. И той спокойно сочи към отсрещната врата:

— Заповядайте... И кафе ще има, може и друго...

— Е, за друго... На работа съм, все пак... Ей сега, само да се обадя на колегите и идвам...

Те се отправят към дома си, а аз казвам на Хинов:

— Като пристигне Здравчев — да започне обиска. В никакъв случай да не прекъсва разговора ми с Витанови...

И пресичам стълбищната площадка...

20,00 — 21,00 ЧАСА

Апартаментът не е голям — две стаи, едната хол, другата явно спалня. Поканват ме в хола, слагат отпреде ми чашки за кафе — изрисувани, шарени. Откровен кич — както и цялата обстановка. Голяма секция с три реда книги с красиви обложки. Останалото — класика: врати за гардероб, за барче, остъклени рафтчета с чинийки и чаши на показ...

Обстановка от 80-те, която и днес много се харесва. Хем използваш шкафовете за домашни вещи, хем може да покажеш, че имаш книги в рамките на нормалните /поредици, хубави издания/, хем демонстрираш интересни неща, та да те питат отде си ги взел и да разказваш за пътуванията и връзките си...

Разговорът е спокоен — Витанов почти буквално повтаря написаното в протокола. Опитвам се да разбера нещо повече за Караджови — като хора, като комшии. Но и двамата с жената са лаконични. Като че не са живели повече от десет години врата срещу врата...

Тогава решавам да сменя темата, да ги поотпусна. Поглеждам книгите:

— Хубави книги... Предполагам, чели сте „Гераците“? В оригинал или преведена?

Те се споглеждат — все пак, произведението е известно, поне по име. И Витанов решава да не нарушава образа на възпитани и културни съвременни хора:

— А, преведена, преведена... За съжаление, езици не зная. Освен руския, ама и него на ниво „Ти иди, я доду“... — и се смее на познатата ми от училище шега...

Смея се и аз разбира се, а на езика ми е кацнал въпрос: „Като не знаеш що за творба е «Гераците», защо я използваш? Кой ти каза, че героите се карат за пари и имоти?“...

— И аз я четох в превод — спокойно развивам тактиката си. — Но дебела книга, бая дебела. Докато я прочета...

Витанова досипва още кафе:

— Ние повече на кино. Едно време ходехме редовно, после купувахме дискове, а сега Цецо тегли филми от интернет и пуска на телевизора...

Виждам го и него — голям телевизор, с бая дълъг диагонал. Отстрани мига флашка...

— Май сте си приготвили и филм — казвам и кимам към флашката...

— Ами обикновено след работа пускаме някой филм. И от новите, и класически...

— Така — всяка вечер?

— Почти. Много рядко минаваме без изкуство. Време за книги няма, така че...

— А в оня петък?

Витанов ме поглежда недоумяващо, после се сеща:

— О, да... Филм гледахме... Май беше... Да, да — „Умирай трудно“, последния. Стрелба, екшън, коли летят, гуми свистят... Ние

не надуваме звука. — Колев отдолу обича да пуска силно музиката, ние сме тихи, ама тая вечер може и да сме прекалили... Та затова сигурно не сме чули, ако отсреща е било по-шумно...

Да, и на мен ми е ясно. Но виж — това с „Гераците“...

Разговорът натам е необходим единствено, за да отклоня вниманието им от досегашното. Затова наблягам на ужасното убийство, разпитвам за останалите живущи във входа...

След което се сбогуваме. Но ги предупреждавам, че е възможно още да поговорим, та да не се чудят, ако звъннем...

Спускам се по стълбите и звънвам на вратата вляво. Отваря ми Милчев. Вътре кипи усилен труд. Обискът тече бързо. Върху масата в хола има кашон, а в него по всички правила са струпани някои вещи. В сами ъгъла е притисната картонена кутийка с разпознаваемия френски парфюм. Намерили са го...

Но, разбира се, обискът продължава сред потоци извинения. Ангелови мълчат. Дори мощната жена е затворила уста. Макар със сигурност да е имало заплахи за намесата на супер главния прокурор и кой знае какъв министър. Всеки нашенец има познати по върховете и в случай на зор се сеща как чрез братовчед си и посредством шурей му, ще стигне до сестрата на жена му, която е близка с Някой си...

Притварям очи — знак за Здравчев. Той — сред поток извинения — взема кашона, прилага протокола с все неохотно поставените подписи от Ангелови, тръгва. Ангелови са недоволни, но по всичко личи, че не усещат защо е това. Ясно им е, че всички са заподозрени, обаче не знаят дали и другаде има обиск, та затова мълчат. Оставяме Милчев при тях — с молба още час да изчакат... Всички разбираме, че това си е домашен арест, но се правим, че нищо особено не става...

21,00 — 22,00 ЧАСА

Влизам в спалнята на Караджови. Младият Караджов седи на леглото, Първанов и униформеният са застанали — единият до вратата, другият откъм прозореца към балкона...

След мен е Здравчев с кашона. Внимателно, с ръкавици, взема кутийката с парфюма и я показва:

— Познато ли ви е?

Онзи не трепва:

— Да, подарих го на майка ми... Или подобен... Не мога да твърдя, че е същият парфюм, но съм почти сигурен...

— Че само в града ви кой знае колко такива са продадени...

Караджов някак си насила се усмихва:

— Надали... От вашия град е купен. Исках да зарадвам майка ми, а тук, уж сме по-голям град, не намерих нищо особено. Та помолих колегата Караманчев, който беше командирован в началото на август при вас — за подкрепление, да ми се обади, ако види нещо...

Сещам се. През лятото при нас идват немалко колеги от вътрешността. За подкрепа през туристическия сезон. Ние сме на 50 километра от големите курорти, но и при нас има доста летовници. Както и „свободни занаятчии“. За които се налага да полагаме особени грижи...

Караманчев не помня, слаб допир имам с някои звена в управлението. Но, щом е тукашен кадър, няма да е трудно да го открием и разпитаем...

Здравчев излиза. А в коридора го чака Каменов, който тръгва заедно с Христосков към управлението. Трябва да се намери Караманчев, да се извикат някои специалисти, да се направи експертиза, да се документира откритото...

Или поне аз се надявам да е открито...

Не обичам да играя вабанк, но в случая се налага. А и съм уверен в очакваното откритие...

21,00 — 22,00 ЧАСА

Следващият един час беше за срещи в апартамента и ходене по жилищата. По едно време се събрахме почти всички заедно — Здравчев, Василев, Милчев, Хинов, Каменов и Христосков, завърнали се от управлението.

Христосков ми докладва — нали съм му временен началник:

— Експертите работят върху парфюма. Върху кутийката има следи, не са много, смятат, че ще успеят да ги разчетат. Занесохме чашите с отпечатъци на Ангелови. А отпечатъци на Караджов има в делото. Колегата Караманчев го помолихме и той, след като разбра за какво е, веднага се съгласи да предостави отпечатъците си...

Обръщам се към останалите:

— Е, казвайте сега...

Започва най-младият. Каменов се опитва да е стегнат:

— Този Шанков е странен човек. Имам усещането, че мрази целия свят. И, въпреки това или за това, се опитва да командва наред. Даже и на мен почна да ми дава указания... Което е дразнещо, но не е престъпление. Обаче, сетне разговарях с Колев от първия етаж. Характеризира го като активен лузър. С много претенции и никакви възможности за издигане. И затова опитвал и в кооперацията им да вземе в ръце управлението. На която база се карал с Караджов — стария. Онзи бързо режел всичките му претенции... А младият Караджов бил намразен заради братовчеда на Шанков. Изобщо — според мен това е човек на шума, на претенциите, но никак не и на действието. Бързо се оттегля. Направих си експеримент. Попитах го за Витанови — започна да ги описва едва ли не пълномощници на Сатаната. Възразих му — и веднага даде на заден...

Василев взе думата:

— За Шанков съм съгласен. Много ще съм изненадан, ако се окаже замесен пряко. Той е по-скоро като помияр — лае, но се бои да хапе, защото може да получи ритник... Аз разговарях с Кръстев. Интелигентен човек. Тих, някак си свит. Не каза нито дума за Шанков, макар оня често да му е гостувал и е оставал до късно. Усещам, че просто не е знаел как да се отърве от него, без да стига до скандал. Самият Кръстев е от този тип хора, дето вечно ги мачкат. Пръв е подписал, когато Витанов предложил да дадат въздуха за строеж...

Здравчев се намесва:

— Дайте да уточним — мястото продадено ли е или дадено? Защото Ангелова пред мен каза, че е дадено, а Шанков спомена, че е продадено. Ние сме почти в центъра, да се вдигне мезонет над шестетажна сграда не е шега работа. Трябват строителни документи, трябва общината да одобри, собствениците да предоставят мястото...

— Кой е новият член на кооперацията? — питам и се ругая, че пропуснахме явното. Тия строителни материали, работниците, хаспела приех като част от пейзажа. А може да играят важна роля...

Христосков има отговор:

— Димитър Митов. Бизнесмен. С какво ли не се занимава, какви ли не бизнеси върти. И внос, и търговия, и производство. Странното е, че досега не е замесван в никакви явни далавери. Даже в мутренското

време предпочиташе да стои настрана. Имаме някои информации, че е лоялен към всички партии...

— Тоест, плаща на всички? — питам...

— Именно... Чисти бизнес отношения... И с незаконна дейност не е засичан. Ни контрабанда, нито нелегално производство. Не е страхлив, но е предпазлив. Иска да живее спокойно, макар че...

— А тоя строеж?

Христосков е леко объркан.

— Нямаме информация за нещо незаконно. Трябва да проверя, но мисля, че се е спазарил с тая кооперация, взел е мястото горе — нямам представа купувал ли е, дадено ли му е...

Василев го прекъсва:

— В наше време подобен подарък, колега...

— Именно — съгласен е Христосков. — И аз се чудя защо едни говорят за даване, други за продаване...

Намесвам се:

— Колега, тоя строеж остава за теб. Моля те, вдигни, когото трябва, но нека сме наясно с предисторията му. Всички да включат в разговорите въпроси около строежа и базата му. Какво е решението на общото събрание, плащане състояло ли се е, кой кому колко е платил, юридически как е оформено...

Каменов пак се обажда:

— От разговора с Колев останах с убеждението, че е имало разправия между Шанков, Витанов и стария Караджов. Онзи не е искал да се вдига етаж над главата му. Според Колев — успели са да го убедят чак напоследък, нейде преди убийството. И тогава е подписан договор с Митов. Имало е някакво плащане, но кому колко... Колев знае, че кооперацията е получила някаква сума — щели да правят ремонт на фасадата. И Митов обещал да поеме за десет години грижите за чистотата по стълбището, както и сметката за асансьора...

Христосков се изправя:

— Малко е късно, но имам познати тук-там, ще ги вдигна. Мисля, че и до документацията на строежа ще стигна. А не е лошо някой да види какво има тук. Все пак в домсъвета поне копия от документите трябва да имат. Както и договореностите с Митов...

Прав е. И е местен — познава средата и хората. Затова му давам Милчев за помощник, а ние отново тръгваме по апартаментите...

Тръгват колегите, а аз изпращам Христосков. С една молба — да звънне на експертите — може нещо да са открили хората...

И той се обажда. Слуша, слуша, сетне ми дава телефона:

— Да, ние казахме на господин Христосков. Със сигурност на кутийката има следи от Караджов и Караманчев. Върху тях има други отпечатъци — на Ангелова и Ангелов, както и такива, които няма с какво да сравним. Но е факт — кутийката за парфюм е била в ръцете на двамата, сетне други двама са боравили с нея... Върху флакона има само отпечатъци на Караджов и на Ангелова. При това тези на Карадажов са единични — от палец и показалец, докато другите са седем — явно често е боравено с флакона...

— Благодаря ви, много ви благодаря — казвам, все още осмисляйки информацията. После се сецям. — Искам да ви се извиня за тази вечер и да ви помоля да изчакате. Има още някои неща, които се налага да видите. Предполагам, че колегата Христосков скоро ще ви ги донесе...

Не мога да кажа, че отсреща потвърдиха с ентузиазъм, но все пак ми обещават, че ще изчакат... А Христосков ме гледа изчакващо...

Не бързам. Това, на което се надявах и което очаквах, се оказва факт. Неоспорим факт. Ангелова или Ангелов, а може и двамата, но някой от тях е свързан със станалото. Невъзможно е да отрекат — вече не върви оправдание от типа на: „Караджов ми подари парфюма“. И двамата бяха твърди — него ден не са общували с пенсионерите...

— Колега, — казвам на Христосков — чака ви трудна работа. Направо — търсете подписите на Караджови в протокола за отстъпване на въздуха. И веднага дайте на експертите...

— Очакваш да са фалшиви? — пита ме той. Нещата вече се изясняват и няма защо да заобикаляме...

— Именно... Вече ми е ясна насоката — строежа. Убиецът, както казват вашите експерти, не е бил един. Двама или трима — поне някой от тях е бил от живущите тук. Ангелови са вече под око. Но има и други възможни...

— Външен човек? — пита Христосков...

Поклащам глава:

— Съмнявам се. Тоя, който е поискал терена, надали е желяел да се замесва с подробностите. Той поръчва, плаща — а как ще се постигне, не го интересува. И надали ще праща свои хора да свършат черната и опасна, все пак, работа...

Христосков кима. И промърморва:

— Как сме пропуснали тая версия...

Така е, но казвам:

— По време на убийството не е била официализирана. И надали някой от съседните блокове е предполагал за бъдещ строеж. Пък и... Ако те успокоява и ние минахме покрай нея. Добре, че Здравчев се сети за парфюма...

Те заминават, а аз викам останалите на бърз съвет. Информирам ги за резултатите от дактилоскопичната експертиза и те се разшумяват. Здравчев пръв казва:

— И като прибавим твоята идея за Гераците...

Обяснявам на Василев, който не е чул за това.

— Виждаш ли, още в протоколите за разпит ми направи впечатление, че трима сравняваха Караджови с Гераците. Но пък никой от останалите не споменавахе за кавги — особено за пари и имоти. После направих лека проверка. Оказа се, че Витанов смята поведението за преводна — тоест, не само не я е чел, ами и не помни що за творба е. Но тя се изучава в училище. И би трябвало поне жена му да помни. Обаче, тя не го поправи. Знаят за Гераците — кой им е споменал това? И други повтарят за Караджови — Гераците, та Гераците... Кръстев ги споменава. Разговарях с него. За поведението знае — чел я е, Елин Пелин спомена. Но призна, че сравнението не е негово, чул го е от Ангелова. Харесало му, макар да разбира, че няма нищо общо с Караджови... Ангелови са замесени — парфюмът говори. Витанов е хем председател на домуправата, хем няма понятие за книгата. Нему кой е внушил това? Предполагам — някой от Ангелови. Може и той да е искал да се покаже „културен“... Може... Но не ми се вярва...

Василев ми опонира:

— Не бързай! Все пак, за Ангелови имаме подкрепени подозрения, но за Витанов само твоите предусещания...

Прав е. И се съгласявам:

— Да, разбира се. Затова чакам с нетърпение Христосков. Ако документите са фалшифицирани...

Каменов бързо продължава:

— Витанов, Ангелови, Шанков... Тройката от управителния съвет. Те са събирали подписите, те не може да не знаят кой как е подписал...

Споглеждаме се и едновременно кимаме. Нещата се очертават...

И тръгваме пак по апартаментите. Сега — навеждаща към строежа беседа. Да видим кой какво знае, какво участие има, какви са връзките с поръчителя Митов...

22,00 — 23,00 ЧАСА

Аз отивам при Витанови. Звъня, чувам шум зад шпионката, сетне мъжът ми отваря.

— Жена ми си легна, уморителен ден е имала — обяснява ми той, докато свалям обувки в антрето. — Но, ако трябва, ще я събудя...

— Не, не... Аз идвам просто да доуточним някои неща... — мърморя наведен. После се изправям и го следвам отново в хола...

Широката плазма е заета с някакъв филм от тия, дето им викам „трепачески“. Удобни за почивка — не натоварват нито мозъка, нито въображението. Просто следиш кой кого убива и се подхилваш при видените простотии и откровени глупости...

Не го упреквам. Нима след тежък ден може да се разтоварваш с интелектуален труд? Някой си кретен бил казал, че от умствен труд се почивало с физически. А обратното? Да сте видели шофьор или сервитьор за почивка да решават интеграли?

Гледа си човекът филм — добре...

Но — виж, това с двойното убийство... Хич не е добре...

— Пак да попитам за Караджови. Вие сте ги виждали по-често от другите — все пак, врата срещу врата сте...

Витанов се отпуска назад в удобния фотьойл. Държи чаша с нещо, на мен не ми предлага — запомнил е, че отказвам, щом съм на работа.

— Какво още да ви кажа? Тихи хора са двамата. Виж, синът им... Чувап съм скандали, веднъж дори се хванаха с баща си за гушите. Тъкмо излизаше и му каза нещо, старият посегна да го удари, младият го сграбчи за ръката... Но се усети нещо и бързо си замина...

— Пред вас?

— Не, не... Как пред мен? Аз чух шума, погледнах през шпионката да видя кой е, тогава всичко стана изведнъж...

— А нещо около строежа да са се карали?

Витанов се стяга. Поглежда ме и пита на свой ред:

— За строежа? Че защо?

— Ами, защото — казвам бавно — старият нещо се е бавел с подписването, казват ваши съседи. А Митов е обещавал доста благини за входа. Само плащането на асансьора колко ще му струва...

Той се усмихва:

— За Митов това е ухапване на бълха. Пари има бол. И сега ще притежава апартамент почти в центъра. Хем е на важно място, хем сме спокойна уличка...

В този момент звънва телефонът ми. Поглеждам — номера на Хинов. Какво е станало?

— Да?

— Дойде прокурор Трифонов — почти шепнешком казва той. — Сега разговаря с господин Здравчев...

— Разбирам... Идвам...

Изправям се, сбoguвам се с Витанов, той ме изпраща, убеден, че това е последното ми посещение. Пресичам площадката...

Хинов ми сочи с глава вратата на трапезарията. Влизам, а насреща ми се изправя висок, пълен мъж. Наистина — има нещо познато в него. Но отде — не се сецам...

Здравчев е седнал отсреща му, на дивана. И ми смига — явно всичко е наред...

— Най-последно — казва мъжът. — Не сме се виждали повече от двадесет години...

Включвам. Ами да — Петър Трифонов, викахме му разбира се Петьо, съквартирант на Мишо. А с Мишо сме градски, та често се виждахме. И се веселяхме, естествено. На които купони нямаше как да не присъства съквартирантът му. И той правист, но година по-малък. Сетих се — веселяк беше, малко безгрижен, но пък никога не се минаваше да почерпи. Умееше да се включва в компанията точно в нужния момент — при започването. Малко след като са събрани парите. И изчезваше внезапно при плащането накрая. Но не беше лошо момче, знаеше куп вицове, обичаше веселбата, беззлобен, ставаше и център на шегите ни, сам се смееше на закачките...

— А, Петьо... Тоест — господин прокурор... — нарочно се обърквам, а той се смее като едно време — широко и свободно...

— Добре, добре... Дойдох да видя какво става, как върви нощното разследване...

След ръкувания, че дори потупвания по раменете, сядам на стола откъм вратата и докладвам поред. Включително за новата версия — строежа...

Трифонов ме слуша внимателно — тук няма място за шеги. Виждам — професионализиран се е, оставя настране личното, умее да навлезе издълбоко в „материала“...

— Значи така... — започва обобщението — смятате, че в основата е нежеланието на Караджов да подпише разрешение за даване на въздуха над кооперацията за строеж. Според вас, трима от съкооператорите са се поблазнили от възможна печалба, скрили са от съседите си личния интерес, а за да получат... Да го наречем премия, от строителя, са премахнали нежеланите да приемат офертата хора. И това — на базата на повтаряне на някои думи и един парфюм...

Така изглежда малко лефтерно, както викаше дядо ми. Демек — люлееща се конструкция. Но кимам — засега имаме тези аргументи...

— Парфюмът е доказателство, да... — продължава той. — Няма как да е попаднал случайно в Ангелови. Няма и как да е подарен — в зависимост от обстоятелствата, цената, отношенията между Караджови и Ангелови... За „Гераците“ не говоря — това е емоция. Да, съгласен съм, че посочва интересен факт — различни хора повтарят едно и също. Обаче, я си представи, че някой го е споменал, а другите са го харесали и сега демонстрират познания и култура...

— Възможно е — казвам. — Обаче, самото определение съдържа неистина. Караджови не са повторение на Гераците. Което признават и Колев, и Кръстев. Та даже ми заявиха, че само веднъж са го казали, но не мислят така. А другите държат на етикета. Върши им работа — директно обвинява младия Караджов и създава мрачен образ на човек, можещ да убие заради имоти и пари...

Трифонов почуква по масата, после решително казва:

— Виж сега, психологически си прав. Но в правото психологията е помощно средство, не е доказателство. Така че — търси още доказателства. По възможност материални. А наблюденията ви, разбира се, ще свършат работа — вече се очертава един интересен

кръг. Не забравяй — за да докажете участие на подопечните ви персони, е нужно да откриете мотив. Нежеланието на Караджов да продават въздуха е факт вече, обаче... Трябва ви черно на бяло заявено. И — ако може да намерите доказателство, че на тия тримата... Или на двама от тях... На тези хора е платено, за да убедят съкооператорите си. Не да убият — това е друга тема. А да постигнат съгласие. Което означава...

— Което означава, че тръгвам към Митов. Да ме приеме в полунощ и да се съгласи да признае, че е платил някому да лобира...

— Именно! — вдига палец Трифонов. — Да лобира... Не да убие, а да защити интереса му. А как — това вече е извън рамките на отговорността на Митов...

Внимателен е, внимателен... Но и аз не съм сигурен в ролята на Митов. Мисля си, че не е търсил премахване на несъгласните. Има положение, има пари, има определена власт в тоя град... Няма да рискува всичко за едно жилище... Пък може и...

Но реално погледнато — ако признае, че е плащал за лобизъм, може лобистите да кажат нещо за дадените им указания...

Знае ли човек...

23,00 — 24,00 ЧАСА

Звънвам на Христосков и, под внимателния поглед на Трифонов, го информирам за ставащото. Той ме изслушва търпеливо.

— Мисля, че е прав. Трябва да се поговори с Митов. Ти ли ще отидеш?

— Аз. С Василев...

— Добре. Ще се обадя на Митов. Знаеш — всеки си има особености...

— Нали 90-те свършиха...

— Някои не го знаят. И се боят от всичко. А други пък гърмят по всичко...

Разбирам го...

— При теб как е?

Христосков се смее...

— Да ти кажа ли колко хора вдигнах, та да извадим документите за строежа? И сега експертите работят. Като образец им дадох някои писма и записки на Караджов. Още не са приключили, но

неофициално ме зарадваха — от пръв поглед се вижда, че няма подобие. Явен фалшификат...

— Въпросът е — чие дело е?

— Мисля, че не е на Митов. Надали ще се занимава с подробностите. Кому е оставил да извърши всичко това — ще разберем. Но няма полза. Ще има дума срещу дума. А и Митов със сигурност не е поръчвал мокри работи. Има бушон — може някой от неговите приближени да е, но по-скоро ще е някой от кооперацията. Дето се вика — за парите се е престарал...

— И не може да се докаже кой е поръчителят?

Христосков е сериозен:

— Ако убиецът е само изпълнител... Не, няма да признае кой е поръчителят. За убийство ще получи може би доживотен, за издайничество... Не, няма да се стигне по-далеч от тройката в блока...

В което и аз съм убеден — опитът си казва думата. Но трябва да опитаме, трябва...

— Добре, аз тръгвам към Митов, ти го предупреди. Адресът?

Христосков ми диктува...

В апартамента е тихо. Караджов и охраняващите го са в малката спалня. Хинов е до входната врата, Василев и Здравчев са на обиколка. Няма да дадем на хората тук да заспят. Но не по наша вина...

Трифонов се изправя.

— Виждам, че вървите по обещаващ път. Напипахте нишката...

— И колегите щяха да стигнат тук, ако бяха попаднали на строежа. А той е отложен, не се е говорело за него доскоро, съкооператорите са позабравили, колегите не са се заинтересували от документите на кооперацията...

Трифонов ме прекъсва:

— Да, разбира се... Важното е, че все пак просветна напредени...

И внезапно ме смайва:

— Какво ще кажеш да дойда и аз при тоя Митов?

Защо не? Но и — защо? Какво толкова го е заинтересувало? Прокурорски надзор? Но ние водим само начално разследване, с нас няма следовател, не изготвяме протоколи...

Не мога да откажа...

И кимам съгласно...

След което звънвам на колегите. Те пристигат бързичко — Здравчев от долния етаж, Василев с асансьора от втория. Събираме се в трапезарията и обяснявам кое как е досега. Променям решението си.

— Здравчев, тръгваш с мен към дома на Митов. Василев, слез в Ангелови — домашният арест продължава. Дръжте ги пак разделени. И поприказвай с тях — за кооперацията, за миналото им...

Василев се подсмива:

— Бях при тях още в началото. И разговарях с жената. Горда е с мъжа си — управител е на фирмен магазин...

— Коя фирма?

— Месопреработвателна — и ме поглежда внимателно...

Месар? Те обикновено са едри хора, с червени лица, големи кореми... А тоя...

— Чакай, откога е управител...

Василев се изправя:

— Това исках да ти кажа. Започнал е във фирмата преди повече от 20 години. И се гордее с това. А е започнал...

— Касапин? — изтръгва се от мен.

— Коляч в местната им фабрика. Бил е коляч, после шеф на цех, сетне е поел цялото производство, а от година е шеф на показния магазин и представител на фирмата за региона...

Гледаме се внимателно. И Трифонов, и Здравчев, и Василев, и аз разбираме... Дребосък, а... Смешен, от хумористична карикатура взет... Явно това отвън е отлична коруба за този отвътре...

Нещата отиват по местата си...

Само дето ни трябват доказателства, а не само факти, мотиви и възможности...

00,00 — 01,00 ЧАСА

В подножието на един от хълмовете има малък парк. Улицата е добре осветена и виждам високи борове, малки красиви ели, вече повяхващи цветя. И светли алеи, покрити по всяка вероятност с бял пясък — кой знае отде докаран. Някъде сред парка се мярка висока къща — два или три етажа...

Порталът е от ковано желязо, с плетеници, но достатъчно близо разположени, та да не може човек — дори дете — да се провере. А за всеки случай до входа има малка къщичка. Явно за охраната...

Самата охрана ни посреща — двама души, небрежно отметнали якетата, за да се видят отдолу кобурите. Поглеждат колата, виждат ни нас тримата със Здравчев и Трифонов, отварят портата. Не посмяват да проверяват документите, което явно ги изнервя — какви са пък тези, дете ще пренебрегнат охраната на самия Митов...

Спираме на малък паркинг, където има още две коли. Очаква ни среден на ръст, младолик човек:

— Гайдаров — представя се той и ни води към къщата.

Отблизо, под светлината на умело скритото в храстите осветление, виждам цялата ѝ красота. Архитектът е пренебрегнал някогашната мода на мутробарока и е създал наистина впечатляващ дом — три етажа, веранди, балкони, най-отгоре голяма тераса, изящни прозорци...

Влизаме, Гайдаров ни повежда някъде наляво от входа и се озоваваме в малка заличка — така, около шейсет квадрата. Посочва ни три фотьойла и се отдалечава. А през отсрещната врата се появява самият Митов. Неjde на 60 години, със здраво тяло, широко лице, гола глава — наполовина природно, наполовина под въздействието на бръснач, в небрежен костюм. Достолепен, но някак си делничен, като за неособено важни гости...

Сяда на дивана пред нас и ни поглежда въпросително.

Представяме се, после го питам:

— Господин Митов, вие сте започнали строеж на улица „Марица“. Някакви проблеми около него?

Митов веднага започва да обяснява, макар че не е моя работа какви проблеми би могъл да има един честен частник в законния строеж на свой дом...

— Не, проблеми нямам. Хората се оказаха добри, приеха офертата ми, осигуриха документите, сега карам материали и строя вече...

Хващам се за думата:

— Хората са ви осигурили документи, казвате. Значи има някои от живущите там, които са ви познати и работят за каузата ви?

Митов се подсмива:

— Всички, които живеят в кооперацията, ми бяха непознати доскоро. Просто се срещнах с управата, беседвахме, те са направили събрание, подписали са протоколите и ето...

— А някакви допълнителни плащания някому? — питам директно, тъй като няма смисъл да разтегляме. И той, и аз знаем за какво говорим...

— Да, разбира се. Хората от управата отделиха много време за мен — тичаха по съседни, разговаряха, документите подготвиха. Е, не беше трудно — всички се съгласиха да ми дадат въздуха, но все пак... Пуснах им по някой лев, но не помня кому колко...

— Само за тая работа? — демонстрирам недоверие...

— За тая, разбира се. Останалото вършат моите хора — имам адвокати, имам специалисти архитекти, строители, снабдители...

Здравчев се намесва:

— Някакви оплаквания от управата, че има хора против строежа?

Очите на Митов демонстрират невинното учудване на феята Малвина пред дългия нос на Пинокио...

— А защо да са против? Предлагам поемане на някои разходи, на среща искам само да построя още един апартамент. Опасност няма — строителните конструктори са заверили с подписа си сигурността, общината е одобрила...

Така... Значи това е неговата линия. При това здрава линия — всичко е законно и в рамките на добрия тон. Наел домсъвета, платил за извършеното. Но — поръчвал е само неща, за които никой не може да го укори. И да се появи обратно твърдение — то си остава твърдение. Няма доказателства — има нечии обидни клевети...

Трифонов се обажда:

— Чухте, предполагам, за убийствата там...

— Да, разбира се. Градът уж е голям — но само за нас. Другаде това ще е малък провинциален град. Чух и съжалявам за това. Направо история като за „Гераците“...

Тук го прекъсвам...

— О, вие сте чел книгата?

Митов е даже малко обиден.

— Че аз съм учил в онова време, когато действително се четяха книги. И повестта съм чел, и разказите на Елин Пелин, и „Снаха“, и „Тютюн“...

— А с някого да сте разговаряли за убийствата и „Гераците“?

От това по-директно...

— Може би... — замисля се видимо той. — Може би... Ей го, малко след убийството разговарях с тримата господата от домсъвета. И ги попитах май нещо подобно — да не е поредната нашенска история за Гераци... Да, да — така беше... Извинете, но всеки ден имам маса срещи, с много хора разговарям... Обаче, това си спомням — самата тема за убийство на баща и майка е особена...

Добре, да речем, че от него са чули това сравнение и го употребяват. Ами как — големият богаташ го е казал, може да се изфукаат с познанствата си... Само един пробив — според него срещата е била след престъплението, а тримата са говорили така на разпитите веднага след него. Не е имало време за подобна среща...

Но... Оставаме на тая позиция. Няма доказателства. А фактите са лесно опровергаеми...

Разговорът натам тече по нашия план — за строежа, за отношенията с кооператорите, за самите тях с някои негови характеристики. Очаквано нехаресване на Ангелов, добри думи за Витанов и Шанков. Особено за последния — изпълнителен, сериозен, готов на всичко при поет ангажимент...

Поглеждам Здравчев. И той е разбрал, че от тоя храст заек няма да излезе. Крие се добре. Но засега не ни трябва — вече наблизно се мяткат опашките на чакалите, смятащи се за лисици и вълци едновременно...

Трифонов не се обажда повече. Но следи — много внимателно следи развитието на разговора. Имам усещането, че е в позицията на дебнешц хищник. Обаче — дори не се надига. Значи не е видял нужда...

01,00 — 02,00 ЧАСА

В колата вадя телефона и набирам Христосков. Обажда ми се още след първото позвъняване.

— Тъкмо щях да те зарадвам...

Натам е ясно — експертите са потвърдили; подписът на Караджов е фалшив. И ето ти мотива — премахване на пречещия да се получат пари. Изглежда немалко пари, макар Митов да твърди обратното. Но Митов е друга писта. И се съмнявам да ни пуснат по нея...

Сега отиваме отново в кооперацията. Каменов и Христосков трябва да са дошли вече. И наистина, когато влизаме в апартамента на

Караджови, двамата са вече там...

Събираме се — извикваме и колегите от града. Там е и Караджов. Все още арестуван, но вече в особеното положение на полусвободен...

Съвещанието може да започне. Излагам всичко научено и разбрано досега. Обсъждаме...

— Как ще стигнем до Митов? — задава Василев въпроса, вълнуващ всички. И очаквано Трифонов решава проблема:

— С него ще се занимават други колеги. Вашата задача беше да разкриете убийството на Караджови...

— Но нали той е наредил... — намесва се Каменов с младежки плам...

Трифонов е опитен чиновник:

— Колега, дали е наредил или не — ще се разбере от разпитите на тримата. Аз лично се съмнявам да признаят подобно нещо. Защо да си усложняват положението? Но мисля, че следствието ще стигне до него...

Мислено се подсмиввам. Затова ни пратиха нас, а не специална следствена бригада. Нашите правомощия са до разкриването, а документирането, разпитите, разследването натам... Има си следствие в прокуратурата...

Пак се изправям:

— По реда. Ангелови са под арест, ще ги извикаме последни. Витанов е хлъзгав — ще изчака. Започваме с Шанков...

За него отиват Здравчев и Василев. Довеждат го — спокойно, като за пореден разговор. И го канят в трапезарията. Където аз задавам първия въпрос:

— Шанков, защо уби Караджов с ножа, а после удуши жена му?

Да, в главата му се е въртяло усещането, че ги разкриват, но от досегашните събеседвания е свикнал на далечни разговори, а сега...
Директно!

Шанков е поразен:

— Не... Не съм... Отде накъде?

Слагам напреде му документите и посочвам:

— Подпис уж на Караджов. Фалшив. Подписите си събирал ти. Както призна Митов, за това си получил пари. И, след отказа на

Караджов, е логично да се помисли кой го е убил? И какво е спечелил от това? А печеливш си само ти...

Несправедливост, според Шанков. Затова веднага контрира:

— Не съм само аз! Ангелов и Витанов...

— Но ти си убивал!

Шанков сядна на стола. После решително казва:

— Елате у нас. Ще видите какво имам...

Пръв на площадката излиза Здравчев и закрива с длан шпионката на Витанови. Сетне извеждаме бързо Шанков и тръгваме по стълбището. Апартаментът е отворен, жена му уплашено наднича от кухнята...

Завежда ни в спалнята и сочи под радиатора. Вглеждам се. Наистина — макар и трудно различима, едната дъска от паркета е малко настрани. Навеждам се, махам я. Кутия. Пластмасова, сива.

— Какво има вътре?

— Отворете я... Доказателство, че не съм убиец...

Василев е вече с тънки ръкавици и вади кутията. После я открехва...

Там е той — ножът, с който е прободен Караджов. Дълъг около педя, тънък...

— Защо е при теб?

— Ангелов е страшен човек. Дребен, тих, но... Всички мислят, че жена му го командва, а е обратното. Подмолен човек е. Той реши да премахнем Караджови. Митов даваше хубави пари за документите, а тия ни бавеха. Фалшифицирахме подписа — Витанов го извъртя. Но в петък почнаха да оглеждат тавана и Караджов разбра. Вдигна скандал — на мен и на Витанов. Ние казахме на Ангелов и... Позвъни на вратата им и веднага прободете човека. А Витанов се втурна покрай двамата и удущил жената. Аз после я видях... Синя... Ангелов тогава видя една кутийка — като за скъпоценности, пхна ми в ръцете кутийката с ножа и рече да я хвърля в Рясковското блато, когато на сутринта тръгна за село. После ме пита и аз потвърдих, че съм я метнал в дълбокото. Но я запазих. И аз чета криминалета, зная, че остават отпечатъци. Като предпазна мярка...

— Витанов с коя възглавница задуши Караджова? — питам бързо, докато е още топъл...

— На леглото им има три възглавници. Той грабна горната, малката, с розички...

Предупреждаваме Шанкова да не мърда от кухнята. Арестувания оставяме в хола, с него Хинов и Милчев. На масичката сме сложили куп хартия, химикалки. Разказаното трябва да бъде документирано — въпреки че вече го имаме на запис. Ненапразно Каменов носи специалната чанта с камерата и микрофоните...

После се запътваме към Витанови...

02,00 — 03,00 ЧАСА

Той веднага ни отваря. Като че е чакал зад вратата...

— Елате с нас — посочвам вратата на Караджови, а Василев и Каменов застават от двете му страни...

Витанов разбира, че нещата отиват към финала. И тръгва бавно, някак си отпуснато...

Задържахме го в коридора, аз влизам в трапезарията и поглеждам. Христосков е наредил мизансцена и всичко е в готовност...

— Влизай!

Витанов влиза и застива. Първото, което вижда на масата, е малката възглавница, подшита с розички. Кое то му говори предостатъчно...

— Е?

И той започва...

Дълъг разказ за трудния живот на частника, за внезапно откритата се възможност да спечели нещо, за глупавия комшия, който не пожелал да се подчини на интереса му, за страшния Ангелов, за извършеното „като на сън“ престъпление...

— Искях само да замълчи, да не вика...

Пък тя — лоша жена, умряла... Да, получили пари — но...

— Какво „но“?

— Митов не се и срещна с нас. А неговият човек ни каза, че това са пари за събраните документи. Нито думичка за убийството...

— Той ли го поръча?

Витанов се изсмива мрачно:

— Вие не знаете какъв човек е той... Нищо конкретно — само далечни намеци. Води те, води те — и сам разбираш какво иска. Но — никога нищо ясно и точно...

Опитвам друг подход:

— А разбираш ли, че щом той не ви е наредил...

Витанов не е глупав. Отдавна го е усетил, но... Парите! Тая върховна ценност на бит пазарната демокрация...

— Разбирам... Той е поискал само да строи, ние сме виновни за всичко друго... Обаче, господа... Просто няма какво да кажа в моя защита. Камо ли да докажа, че той ме е подвел...

Оставям го заедно със Здравчев. Голямо писане ще падне...

Сега е ред на Ангелов. Той е под домашен арест, колегите бдят над него и жена му. Затова отиваме у тях. Извикваме Ангелов в трапезарията. Там, върху масата, има нещо, покрито с кърпа. Кутията, разбира се. Но той не знае това...

Разговорът е излишен.

— Ангелов, — казвам — защо реши, че трябва да убиете Караджови? — и отмятам кърпата.

Ангелов гледа кутията — никакъв израз на лицето. Нито смайване, камо ли ужас...

— Оня идиот не я е изхвърлил... — констатира той. — Е, какво пък... Аз убих Караджов. В самозащита. Попитах го дали ще се подпише наистина, той ме хвана за гушата и аз...

— Носеше камата случайно със себе си? — иронизирам...

— Случайно — не му мигва окото...

Слагаме напреде му хартия и химикалка. Ангелов поклаща глава:

— Нищо няма да пиша... Всичко това е инцидент и трябва да ме пуснете...

Споглеждаме се. Толкова нагла детска самоувереност досега не сме виждали.

— Белезниците! — казвам и Христосков с ловка хватка изкривява съскащото човече, закопчавайки ръцете му отзад...

Трифонов наблюдава мълчаливо и дори не мигва, когато колелата с рязък удар с коляно в слабините на убиеца, го сваля на пода. Обезвреден...

След половин час пристигат три коли от управлението. През интервал от няколко минути убийците са изведени. Ние оставаме в апартамента на Караджов. Той също е там, но вече без белезници. Трифонов се обръща към него:

— Колега, извинявам се, но ще се наложи до сутринта да сте в управлението. Не в килия, разбира се, обаче трябва да се оправят някои формалности...

Караджов е човек с опит, знае кое как става и само кимва мълчаливо...

— А на теб... — казва ми Трифонов. — Благодаря! На всички ви благодаря! Бяхте бързи и точни... Някой от вас да е мислил за преместване в столицата? Нужни са ни добри следователи...

Ние се подсмивваме. И сега работата ни не е лека, а да я вършим, седнали в гнездо със стършели... Благодарим, не ламтим за подобни забавления...

— А Митов? — напомням му...

Което не го прави по-ведър.

— Казах ти — с него ще се заемат други. Вие решихте най-важния проблем — свалихте едно петно върху службите. Останалото — по реда...

— И сега? — пита Каменов...

Трифонов е учуден:

— Какво сега? Отиваме в хотела, напиваме се, следобед тръгвате към вашия град. В личните ви дела ще има вписвания, някои ще пораснат в йерархията...

Както и става...

С две украшения върху тортичката. Първото — излизайки заранта от хотела, виждаме на терасата Трифонов и Митов. Седят на една маса, наоколо са седнали няколко типични „горили“, пият кафе. Показно... Знак за нас...

Плюс изненадващото ни спиране на излизане от града. Където ни чака Караджов и ни води в малка селска механа, временно затворена...

Но това е друга история...

НОЩ В КРАЙДУНАВСКИЯ ГРАД

1.

Островът е голям почти колкото България. Но тук живеят половин милион души. Малко, обаче надали някой ще се сети да ме търси сред тях. Още повече че по документи съм сърбин.

Малко помощ от приятели, намеса на някои „познати“ — и готово. Далеч съм от опасностите. Поне засега. И поне така се надявам...

Не, че ме е страх. Но не виждам смисъл да легна на дръвника сам, със себеотрицанието на мъченик. Не съм и няма да бъда. Но и за борец не ставам. Системата е убийствена, управляват я престъпници. Не само според извечния морал, а и според законите, създадени под техен надзор.

Така че — ето ме тук. Островът е — меко казано — доста студен. И като климат, и като място за човешки сборища. Има равнини, има планини, има заливи. Красиво, много красиво... И студено. Лятото е доста прохладно, зимата пада малко сняг, но студът си е навред. Както и мъглите — мога да се закълна, че през трите месеца тук едва седмица се събира с ясно време. Още повече че избраното място за живот е далеч от населените пунктове, да не говорим за няколкото града.

Все още има място за заселници на острова. Нуждаят се от работна ръка. А моряците имат нужда от точни данни за времето. И без много церемонии — само един доста дълъг разговор, в който се постарях да демонстрирам добър английски, хубави познания в областта на климатологията и скромност в поведението, ме назначиха в тая дупка на географията. А от казармата помня, че от стрелба най-добре те укрива окопът, дупката, трапът...

Е, трябваше цяла седмица да чета по темата, но какво да правя в онова малко холандско градче? Налагаше се да почакам за транспорт — няма да спя само. Пък и човекът от фирмата ме предупреди къде ще бъда, подготвил беше и някои книги. Кои на български, кои на

английски. И, докато подготвят солидни документи — учех. С полза, както очаквах...

Перлов го нямаше, но името му тежеше и посмъртно във фирмата. А и беше оставил указания — в случай на нужда, да се помогне на полица. На каквато и да е цена...

С което се разплащаше. Той не обичаше да е длъжник. Нито аз покойник...

А всичко започна от оня следобед, когато ме извика шефът. Подозирах за какво и хич не бях във възторг...

— Чу ли за убийството на журналистката? — ме емна от вратата.

— Да... И миксерът вече го обсъжда...

— Миксерът — изхъмка той. — Миксерът може да бръмчи, но няма думата. А шефовете имат...

Седнах без покана. Очертаваше се дълъг разговор.

— Пак ли ние?

— Ами проявихте се при разследването на обвинения комисар, трябваше да очакваш нови кални и мръсни задачи...

Очаквах. Добре знаех действието на закона за световната гадост...

— И сега?

— Сега — събираш екипа и напред. До там са сто километра. Там е министърът, там е главният прокурор...

— Аха... Значи има заподозрени...

— Не се опитвай да се шегуваш с тях! — направо подскочи той. — Не се опитвай!

— Добре, де... А ще трябва ли да разследваме? Или само искат да подпиша каквото са подготвили...

С шефа сме в добри отношения — доколкото може да са началник и подчинен, комуто не пука от звезди и титли. Но явно в този случай...

— Хубаво, шефе. Сериозно — подготвям се. Ще взема Здравчев и Василев. Каменов остава...

— Защо?

— Не се ли сещаш? Не сме дърти, с опит сме, някак ще се оправим. Ама той е още аджамия...

— Полицай е...

— И младоженец... Остави го настрани. И ти разбираш — задава се месомелачка. Бъди човек...

Той чак изхриптя:

— Човещината няма нищо общо с професионализма. А Каменов и без това нямаше да пусна — има тук едни задачи за него...

Ей, още не е баш прогнил старецът...

2.

В колата беше тихо. Милчев на кормилото, аз като шеф до него, Здравчев и Василев отзад. Мълчахме...

— И сега ние какво ще сме? — каза изведнъж Василев. — Разследващи, съветници, козли опущения...

Там е работата, че и аз нямах представа. Шефът каза обтекаемо и неясно:

— На разположение на началника на полицията. Ще помагате, ще консултирате...

И даже не ми даде да попитам. Каквото и да е...

— Върви, върви... Там ще разбереш. Началници има много...

Има. Не е да няма. Ако убият някоя баба на село — най-много кметът да дойде. За полицейски шеф, за местен прокурор, да не говорим за патолог... Дума не става. Трупове карат в града, местният полицай най-често е главен разследващ. Пък той има поне пет-шест села на главата си. И най-много веднъж седмично успява да мине през тях. Отделно писарската работа.

Обърнах се.

— Тате каза — ще видим...

Но никой не се засмя на стария виц.

— Имам едно предчувствие... — каза Здравчев...

И защо ми го каза това? И аз имах предчувствие. При това доста обосновано. Още не бяхме прецакани, но точно за това ни чакат. Обаче... Обаче, има поговорка: предупреден — значи въоръжен...

— Имаме ли някаква информация? — попита Здравчев.

— Знам колкото и ти — казах. — От интернета, малко от телевизиите...

— Уффф... — изхриптя той... После се прокашля. — Ама да видим. Значи — убита журналистка...

Василев още по-скептично изпръхтява. И се обажда кисело:

— И пингвинът се води птица... Казват журналистка, други споменават, че била някаква шефка в местна кабеларка, трети я

определят като говорителка...

— Предаване водела — уточни Милчев, без да откъсва поглед от пътя. При мен няма деление по чинове и рангове докато работим. И шофьорът е полицай, и той има очи и акъл. Така че го поощрих:

— Какво предаване?

Милчев се взираше в тесния, изровен, далеч от телевизионните рекламни новини път:

— Казаха, че била канила някакъв чужд журналист и той ги наприказвал едни за властта...

— Ама той — не тя — опонира му Здравчев. Както си го познавам, играеше адвокат на дявола. Скептик, търси слабите места на версиите ни...

— Важното е, че тя го е поканила — възрази Василев. — Дала му е трибуна...

Намесих се.

— И какво от това? Тоя го видях по една от големите телевизии — не помня коя от трите. И в колата го слушах... Пускат го там — значи тя не е някаква рушителка на забрани, камо ли той да е герой и борец...

Настъпа тишина. И пак Здравчев:

— Аз, знаеш, обичам да ровя в интернета. Не толкова новините, колкото коментарите отдолу им. Казват хората маса работи...

— Казват... Бе, пълно е с тролове — изсумтя Василев.

— Има го — съгласи се Здравчев. — Ама човек се научава да ги прескача като кална локва. С времето свикваш да подбиращ кого да четеш...

Заинтересуван бях. С него работим от години, но не знаех, че и той така четял. Подбиране му е майката...

— Какво казват?

— Какво... Гаднички работи. Убита била заради това предаване...

— Чакай — този път аз бях скептикът. — Чух и аз за това, ама предаването е било преди месец. И чак сега да я убият...

— Това и мен ме съмнява — обади се Василев. — Чак толкова подготовка... Градът е глуха провинция отдавна. И ние сме в мъглата, ама тия хептен. Ако някого убият там при обир на улицата — мислите ли, че ще се вдигне шум?

Милчев пак се обади зад кормилото:

— А какво ще кажете за човека, дето преди месец се подпалил в града?

Обърнах се рязко наляво, към него:

— Какво? Кой? Кога?

Милчев беше доволен:

— Ето — и вие сега чувате. Може да са казали по някоя местна медия, но в централните — ни звук. И журналистите им... Смятам, че ако я бяха убили при катастрофа или при обир — нямаше изобщо да се чуе извън района. Пък сега...

Навлизахме в града.

— Към управлението ли? — попита ненужно Милчев...

3.

Метнах пътната чанта върху леглото до прозореца; Винаги бързам да вляза пръв в хотелска стая и да заема удобното място. Хем съм на свежо — и зиме не затварям прозореца, хем далеч от вратата, та да не отварям на влизация, хем съм на удобно място, откъдето наблюдавам света отвън. Тъй като работата ми не позволява време за любуване на природата, налага се да я гледам като в харем — отдалеч и безопасно...

Нареждането беше да отидем в мотела. Там ни настанявали засега. Е, мотел — но в града, до хубав парк, на две преки от управлението. Навън е класически тип, по модел от американските филми — влизаш, отляво бунгалото на управителя, там винаги има дежурен, в центъра площадка за паркиране. Така всяка кола може да е пред вратата на собственика си. И на другия край — басейн. Без хора наоколо — есен е. Но водата понякога проблясва под пестеливите слънчеви лъчи, та малко живва всичко.

Иначе — май бяхме единствени посетители. Или другите са нейде по работа из града. Че в тоя сезон кой ходи на почивка? Да не говорим за курорт — какъв курорт тук...

Здравчев зае другото легло. А Василев и горкият Милчев се настаняваха в съседното бунгало. Горкият, я... Само веднъж бях в командировка с Василев, в една стая ни настаниха. Не казвам, че спях... На тоя човек гърлото е индустриална зона. При това в строеж. Не можеш заспа — дори глух да си...

В управлението, разбира се, отидохме най-напред. Там нямаше никой от началствата. Събрали ги на пресконференция. Затова пък дежурният ни очакваше. И изпрати с нас един сержант — да ни покаже де е мотелът, в които ще сме, да уреди подробностите там, а после да ни заведе на брега. На местопрестъплението...

Затова няхмахме време дори за душ, смених само ризата, ухапах някакъв сандвич — предполагавам взет от музея, отдел

предисторически, платих го като че е златен на управителя, и се тръшнах до Милчев в колата...

— Наляво... Сега зад тая горичка... Ето — сочеше пътя сместилият се между колегите отзад сержант.

Слязохме, огледахме се. Реката се точеше бавно напред ни, гората свършваше на няколко метра от ситния речен пясък, имаше оградителни ленти, виждаха се скучаещи репортери, спирани от гледката на няколко униформени...

— Тялото е намерено там — посочи сержантът. — Зад ония храсти...

— А тая пътека? — попита Здравчев.

— Бетонна е. Отдолу има колектор, минава и голяма тръба. Някъде към сто метра е трасето. Удобно за крос, а и натам преминава в асфалтов път. Навремето тук имаше някаква спортна станция, беше уредено, градски автобус идваше. Но сега...

Позната картинка. Навремето... Което беше преди трийсетина години. Но за хората „отдавна“ беше се превърнало в предисторическо. По-древно и от античността. От нея поне нещо останало, а почти всичко от „онова“ време някои бързаха да разрушат. Помен да не остане...

— Да вървим — казах.

Сержантът ни поведе по тясната пътека към храстите. Заобиколихме туфата, пред нас се очерта поляна — нейде трийсетина квадрата.

— Тук? — попитах.

— Тук — каза кой знае защо шепнешком сержантът.

Попитах, за да настроя хората си. А то си беше ясно — мястото на тялото означаваше жалон с червено флагче, дори очертанята от бяла боя се бяха запазили — времето беше сухо. Наоколо се виждаха колчета с байрачета — къде бяха намерили вещите ка убитата...

Спряхме и се заоглеждахме. Навик — най-напред обстановката, после по детайлите.

Наоколо имаше някакви хора, но не се вглеждах в тях. Щом са тук — значи колегите са ги пуснали, тоест, има защо...

И чух леко писклив глас с претенции да е мъжки:

— А тези какви са?

Обърнах се бавно, спокойно огледах леко търкалящата се насреща ни пухкава фигура — властно връхлитаща като евнух в харема...

Подире му подтичваше висок, кльошав мъж, опитвайки се хем да е до него, хем да е на уставно-учтиво разстояние...

— Колегите, които ще ни помагат — каза високият, а ние застинахме на място. Не сме подчинени пряко на главния прокурор, но и не бяхме наясно във властовата организация кой е лейтенант, кой сержант. За капо ди тути капи всички знаеха...

— Полицаи? Ясно...

Представих се, измъквайки от дълбините на съзнанието си спомените от войнишкото време, когато ротният старшина изпробваше всички гадости върху мен след като научи, че съм приет висше и ми остава само да дочакам уволнението.

— Вижте, колега — каза прокурорът, опитвайки се да бъде величаво вежлив, но, разбира се, не усещайки, че ме засегна с обръщението. — Тук се събрахме доста хора. Вашата група ще е резервна. Когато трябва — ще извикаме някого от вас. Или всички — според необходимостта. Засега сте свободни...

А после се сети, че войникът не трябва да има свободно време и допълни:

— А, за да не скучаете — засмя се, явно се мислеше за шегаджия. Кое то поддържаха от свитата му, обслужващите го веднага се разхилиха. — Та, да не скучаете, огледайте града, усетете средата, поговорете с хората... Може да попаднете на нещо... Не, че го вярвам — но може пък... Имате картбланш, не се застоявайте в хотела...

— Те са в Източния мотел — поясни му високият.

— Още по-добре. Обикаляйте, оглеждайте... В града е пълно с журналисти, омешайте се с тях. Но да знаем накъде сте. Може да потрябвате...

И, без да ни обръща повече внимание, се затъркаля като живачна сфера към жалона с червеното флагче. Свитата му се оттече подире му...

— Ясно? — казах на колегите. Кимнаха. Какво повече да говорим... Не обичахме да псуваме... Макар в този момент да се чудех защо се сдържам...

4.

Стаята беше класическа — десетина квадрата, две бюра, три стола, пейка до вратата. И два стелажа, на които е имало нещо струпано — личеше си по прашните черти отгоре лавиците, които лавици двама цивилни изнасяха.

— Склад беше — каза застаналият до вратата непознат. В хубав костюм, с вратовръзка, ниско постриган. От пръв поглед се виждаше — шеф.

— Карачоров — каза той и безпогрешно се насочи към мен, разпознавайки старшия.

И аз безпогрешно чукнах токовете на обувките, разбрал, че това е местният полицейски началник. Той учтиво се ръкува с всички, вдигна леко вежди, разбирайки, че тук е и шофьорът-сержант, после застана до вратата.

— Извинете, колеги, но управлението е препълнено. Заехме даже един етаж в пожарната — добре, че е до нас. Тая стая освободихме по спешност. Нали сте резервна група, със специално предназначение. Е, засега нямате ангажименти — всички наши хора са по задачи. Ще ви донесат нужната документация — четете, навлизайте в делото. Ако потрябвате — ще ви извикаме...

Обърна се, но внезапно спря. Сети се за нещо.

— Главният прокурор ви даде добра идея. Така че — оставете телефоните си за свръзка и вървете. Препоръчвам ви да се разделите. Шофьорът ви може да почака в гаража. Там са на дежурство поне петима от нашите, тъкмо ще е готов с колата си. Не се знае какво може да открием...

Излезе, без да успеем нищо да попитаме. А и защо да питаме? Усещах — в началната бъркотия някой е поискал помощ, набързо са извикали група от нашия град. Наблизо бяхме, логично е. После явно са разбрали, че сами ще се оправят, но нали трябва да се покаже размах...

Влезе младичък полицай, натоварен с няколко папки. Остави ги, обърна се като на парад и измарширува двата метра до вратата.

Спогледахме се и се засмяхме. После взех горната папка. Отворих следващата — същото съдържание... Що хартия е отишла... Но демонстрират използване на технически средства и показват на босовете колко са активни...

Зачетохме се... Стандартно — рапорти, данни за убитата Маринка Манолова, протоколи от разговорите със свидетелите, с близки, съседи, познати...

По едно време вдигнах глава.

— Абе, вашите папки са със същите документи. Но — някой да е открил протокол, рапорт, доклад, в който да се споменава името на намерилия трупа?

— Ей, таман мислех, че в моята папка е пропуснато — рече Здравчев.

И при другите име нямаше...

Странно! Значи — в събота по обяд полицейски патрул отишъл край реката да провери сигнал за намерена мъртва млада жена. Убита била зверски — от пръв поглед се виждало. Разголено тяло, окървавена, разкъсаните дрехи също в кръв, едното око почти избито...

Патрулните веднага се обадили в управлението и машината се завъртяла. Спор няма — действано е по правилата. Отцепили района, направили оглед, тялото закарали в патологията...

Прегледах протокола от аутопсията внимателно. Изнасилване и убийство. Бая як трябва да е престъпникът — младата жена е била маниачка на спорта. Отбелязано беше, че редовно ходела на фитнес — залата беше наблизко, преди това правела крос по пътеката, обикновено пробягвала нейде към пет километра...

Вдигнах глава... Пет километра... Няколко пъти пробвах и аз да се заема с крос, но... Абе, останах си с добри обещания от типа „Утре сериозно...“

Убита с няколко удара по главата — единият много силен, довел до счупване на черепа. Чак костта била пукната и хлътнала... И, ако е зашеметена преди изнасилването, липсата на съпротива е разбираема. Така че търсенето на супер шампион остава само теория.

Огледах стаята. Колегите също бяха спрели с четенето. То и не беше много.

— Папките дайте тук! — казах и посочих предното бюро. — Здравчев, оставаш, докато дойде дежурният, предаваш документите срещу подпис, после си свободен да обикаляш града...

— Аз имам... — започна той, но го прекъснах бързо...

— Имаш, имаш... Но време нямаме, затова ще говорим, когато се видим. Като свършиш с документите — звъни ми, ще ти кажа в кой район да отидеш...

Познаваме се отдавна, та не му беше трудно да ме разбере. И останалите само закимаха...

Виждате ли — аз съм старо куче. И доста неща научих — и по лесния, и по трудния начин. Едното от тях — важни въпроси не обсъждай в непозната обстановка. Да, току-що бяхме пристигнали, още нищо не бяхме видели или чули, но...

Хайде да я караме като в минно поле...

И без това най-опасните мини са прикрити като най-безобидни неща...

5.

Спряхме на една пряка от управлението, до малката градинка. Точно в средата ѝ, до тревясала могилка с катерушка, люлка и пясъчник, ползван за тоалетна от динозаври — ако се съди по вкаменелостите в него, имаше дървена барака. Казано направо — резултат от архитектурен аборт. Пред нея бяха струпани една върху друга няколко маси, гарнирани с куп столове, омотани с верига. От гишето надничаше едрата физиономия на здрава лелка, очакваща клиенти като пясъчен лъв в дупката си.

Две майки оживено разменяха пресни клюки, предвидливо обърнати с гръб към пясъчника, та да не ги мъчи съвестта, че децата им ровят из бактериалната джунгла. Двама, вплетени в оживен разговор, пресичаха по алеята, а на далечната пейка дремеше добре опакован старец...

Помълчахме. Здравчев излезе и се спусна бързичко по голямото стълбище. Махнах му, обърнах се към могилката и тръгнах към очакващата ни с наострен ловен инстинкт лелка.

— Четири кафета — казах аз и намигнах. — И нека са истински, за да може да платим истинската...

Дали лелката ме разбра, дали подсъзнателно усети, че тия не са нормални минавачи, задоволяващи се с кафе трета цедка и кифла с историческа ценност, но течността беше гореща, силна, ароматна.

Свалихме една маса, изтеглихме столове. Василев се помая, после отиде до гишето и се върна с кутия цигари — без лепенка, разбира се, и няколко кроасанчета върху условно чист поднос...

— Е? — казах. — Какво ви направи впечатление?

— Мисля, че е битово убийство — веднага вдигна глава Василев. — Случайно. Мястото е закътано, някой маниак я издебнал...

Здравчев го прекъсна:

— Маниак? Ударил го хормонът и нападнал? Не прилича. Маниаците са хитри. Животни, разрушени психики, ниско

интелектуално ниво, но... В никакъв случай не са глупаци. Та при този трафик по пътеката никога не се знае кой и как ще се появи.

— Дебнел е — подкрепих го аз. — Нещо повече, мисля, че е избирал. Забелязах, че има показания на пет жени и трима мъже. Жените са на 22, 30, 31, 40 и 45 годишна възраст. Млади са поне четири от петте. Нямам представа как изглеждат, но надали са грозни или поразяващо отблъскващи. Чакал е — да е сама, да му хареса, да е чисто наоколо...

— Маниакът може случайно да е попаднал на Маринка — възрази Василев. — Видял я, моментното положение било удобно, не се сдържал...

— Има резон — съгласих се. — Мненията ни се събират в едно — имаме работа с маниак. И то не само сексуален, а и със зверски нагон, насилник, жесток и безогледен звяр...

— Не му е стигнало сексуалното удовлетворение — продължи Василев — а е искал власт, да покорява, да демонстрира себе си над покорената жертва...

Здравчев стана, отиде до павилиона и се върна с още четири кафета. Отпихме, спогледахме се...

— Разбрахте ли защо си пием кафето тук? — оставих чашката и погледнах към управлението, пред което тъкмо спираха две лимузини.

Тримата се засмяха.

— Хайде сега — рече Здравчев. — Не е задължително, но кой е казал, че не бива да бъдат подслушвани някакви натресени отвън неканени гости...

— Надали — възрази Василев. — Надали. Засега сме безопасни — нито сме в пряк допир с разследването, нито сме прекалено инициативни.

Милчев мълчеше, но тук се обади:

— Засега...

— Именно... Засега... — казах аз. — А от сега ставаме рискови играчи. Разделяме се. Надявам се, че имате познати в града... — и ги загледах въпросително.

— Имам — Милчев вдигна глава. — Братовчед ми живее близо до циганския квартал. До южния — Драката...

— Искаш да кажеш...

— Шефе, няма да се лъжем. Може да не е, но все ми се струва, че това е някой от квартала. Или от другия — Марчево...

Здравчев кимаше в ритъм с думите му. Василев се обади:

— И аз имам едно на ум. Но няма да бързам. Ще отида при моя стар приятел Косьо. Бяхме четири години в една стая. Когато учех в Лозарския техникум. Та сме като братя. Хем работи в едната местна кабелна — не тая, оддето е убитата. И ще мина за дошъл от столицата журналист...

— Ще се срещнем — засмя се Здравчев. — И аз имам приятел, но във вестник. Приятелка, де... Надявам се, че още ме помни...

Погледнах го внимателно. Добре, че не взех Каменов — рисково щеше да е да събера младоженеца със свободния безгрижен вечен ерген...

— Добре... Сега се пръскаме. Аз имам познати, но няма да спирам никъде. Ще поскитам, ще се срещна с тоя и оня, ще погледам града... Среща в 21,00 часа в мотела...

Отидох до гишетото, пъгнах десетачка, магнах с ръка на слабия опит да ми върне рестото. Обърнах се и казах към гърбовете им:

— И внимателната!

6.

Поогледах града. За което на практика биха ми стигнали час — час и половина. Дето се вика — всичко тук беше център. Извън центъра бяха бившите крайградски села, наречени квартали и условно свързани с центъра. Условно, защото и тук имаше посоки, а не улици. И колони от пешеходци в двете посоки. Разбрах причината при качването ми в микробуса, изпълняващ ролята на градски транспорт. Левче билета... За човек на минимална или близка до нея заплата това са доста пари...

На връщане походих. Както и при разходката до другия градски квартал — известното ми от думите на Милчев гето Марчево. Нямах смисъл да ходя до Драките — той беше достатъчен като наблюдател, няма защо да се трупаме.

А в Марчево никой не ме спря. Гледаха ме внимателно — иззад ограда, от прозорци, през стъклата на кафенета, но никой не се доближи. Едно, че зърнах и други обикалящи, на които направо си пишеше, че са журналисти. Второ, че докато пресека квартала и се върна, минаха три патрулки и две двойки в бойно снаряжение — включително бронезилетки...

Свиркането чух, когато завивах зад оградената с висока тел обширна градина, откъдето започваше истинският град. Не се обърнах, само забавих крачки. И скоро стъпките ме настигнаха...

— Здравсти, Фюри! — рекох тихо. Достатъчно да ме чуе, недостатъчно страничен наблюдател да разбере, че двамата случайни спътници си говорят...

— Шефе, какво търсиш тук?

Погледнах го внимателно. Среден на ръст, слаб, с ръждясала брада, облечен в модерен шлифер, с интересно бомбе на главата...

— Ако щеш вярвай, но случайно... — И не лъжех. Знаех, че след затвора се е прибрал в града, надявах се да го видя, но си бях песимист допреди минута. Да срещнеш в стохилияден град човек, когото си видял последно преди три години — чиста случайност е. Но, ако минеш —

пак случайно през квартала, където живее, а пътем се разходиш край кафенето, което държи...

— Да, бе...

Е, и аз не бих повярвал. Познавахме се от поне десет години. Беше още младо момче, привикали го бяха за една „работа“, а накрая арестуваните му съучастници се опитаха да стоварят всичко отгоре му. Не беше трудно да определим кой каква роля е играл, малко повече усилия ни струваше да докажем, че баламата няма нищо общо с убийството на охранителя... После уж миряса, но... Абе, пак решил — „за последно“, обаче го прибрахме, дадох му година при сравнително леки условия, не се върна в града ни. Разбрах къде е и повече не питах. Не е хубаво да се разнасят слухове за интерес на криминалната полиция към някого...

— Фюри, как си, що си? — започнах уж от далеч. Казва се Димитър, но всички го знаят като Фюри. Така го наричал дядо му — защото момчето било буйно и бързо като някогашния кон от детските сериали.

— Шефе, след сто метра влизаме в града. Казвай, че не ща да ни виждат заедно...

— Няма проблем. По работа съм тук и наистина рекох да те видя, но не знаех как...

— Да беше някой друг, нямаше да повярвам. Ама ти не лъжеш. И затова те уважавам... За убитата си дошъл, нали?

Нямаше смисъл да отричам. Кимнах.

— Шефе, от снощи градът е пълен с ченгета. И те очаквах. Страшно стана — всички са се снишили, чудим се кого ще наградят за жертва, та да го обявят за убиец. Знам, знам — и аз мисля, че е някой маниак, обаче това не стига на вашите. Хората са се свили в черупките. Просто чакаме кого ще набележат...

— Нещо приказки, слухове?

— Няма... И аз се чудя, но никой нищо не споменава. Нали ти казвам — чакаме кого ще нарочат. Тая заран Мамбото беше събрал аверите си, а те са все тартори в махалата. Нещо си говореха, но аз, разбира се, гледах да съм далеч от масата им. Мъти се някаква...

— Мамбото?

— Нещо като местен кмет е. Не е избран, естествено, но е така... Бос...

— Аха, барон...

— Бе, вие му викайте както щете, ние си ги знаем босове, кметове, главатари... Хайде, стигнахме... Ако ти трябвавам — мини пак. И... Нали знаеш...

— Знам — казах зад гърба му. — Нищо срещу твоите не искам...

7.

От съседната стая надникна Милчев. Василев явно щеше да се забави — зает с бръсненето. Нещо като мания — винаги да е идеално обръснат. Кое го караше да носи дори на работа самобръсначка, четка, тубичка с крем и дори привечер да е с лъсната физиономия. За разлика от мен. Аз понякога и сутрин можех да мина за таралеж...

— Хайде, викни му — казах. На Здравчев, защото Милчев в никакъв случай нямаше да наруши субординацията...

Мотелът, казах ви, беше американски модел. Три дълги едноетажни сгради, с бетонна веранда отпред, оградена от дървен парапет, всяка стая със своя врата и прозорец. От тая страна светеха само нашите прозорци, отсреща имаше поне пет заети стаи, а на централната сграда прозорците тъмнееха. Есен — нямаше много отседнали. Пътуващите спираха тук само при нужда, повечето бързаха да пресекат границата и нямаха време и интереси към крайречния град...

Изтегнах се на една от пейките в тревната площ. Пред мен се беше ширнал празният паркинг, виждах отлично бунгалото на управителя и дежурния в него, подходите към трите сгради бяха като на длан.

И спокойно, и гарантирано без подслушвачи. Освен, ако не бяха монтирали микрофони под пейката или не ни записваха отдалеч, през транспарантите на някоя от заетите стаи...

Ама нали ви казвам — от тая работа във вредната обстановка и с още по-вредните шефове, параноик ставаш...

Здравчев се зададе, клатейки укорно глава, подире му подтичваше Василев, бършейки се енергично. Нищо не казах. Какво толкова — навик. Е, малко дразнец, ама това да му е кусурът на колегата...

— Милчев, почвай...

Очакваше го. И друг път беше присъствал на съвещания при мен, знаеше, че ги водя по армейски. Пръв говори най-младшият — за да не

се налага мнението на началника. Нищо оригинално — научих се от шефа. А той, казваха стари колеги, приел системата от своя началник. Добре е, че все още има от кого човек да се учи... Все още...

— Сега... Как да кажа... — личеше си известно смущение. — Братовчедът живее в Драката. И всички го знаят като циганин...

— Е, и? — вдигна рамене Здравчев.

— Ама той си е циганин — изстреля Милчев, после примирено каза, гледайки в земята. — Втори братовчеди сме. На дядо ми сестрата още шейсетте години пристанала на дядо Климе. И после им се родили три деца, всичките завършили гимназия, а братовчедът — и той Климент — е син на големия чичо, Пейко. Не е баш чист циганин, ама си живеят тук от дядовото време...

— Хубаво, де... — рече Здравчев. — Това родословие за какво го изреждаш? Ми женили се, деца раждали, учили... И аз имах циганчета в класа, с Мехмед бяхме първи приятели. Само дете не съм го виждал от петнайсе години барем, откак се преместих в града, пък той замина за Германия...

— Давай, давай — казах небрежно. — Братовчед ти живее в Драката, свой човек е, значи нещо е чул... Не си му казал защо си тук, нали?

Милчев пое въздух издълбоко.

— А, той не е прост, Земеделското завърши. Агроном е в едно близко село. И веднага се сети защо съм тук. Само рече: „И теб ли вдигнаха?“. После — нищо. Сложи масата, ама аз отказах да пия — погледна към мен. — Обещах да отида тая вечер...

— Ще отидеш, я... — казах небрежно. — И колата вземи. Тоя квартал не е край мотела...

Милчев въздъхна освободено. И продължи:

— Значи така... Много се говори за убийството. Но все под сурдинка. Хората знаят, че убиецът е някой техен. Или от квартала, или от Марчево. Имали са няколко кретени, дете налитали на жени. Ама махалата ги сдържала. Тръсвали им профилактичен бой, че един даже за малко да заколят...

— Защо? — каза Здравчев.

— Не са прости хората тук. Циганите по селата и малките градове правят зулуми, ама тук всичко е в ред. Имат си босове, ония са свързани с властта, знаят, че далаверите минават само в тишината. Е,

местните понякога се оплакват от кражби, от обири, но или оплакванията се скатават някъде, или самите жертви си затрайват... Едно е да ти откраднат стотина лева и телевизор, друго е да нападнат жената или дъщерята. Та засега я карат взаимноизгодно — няма големи престъпления, малките са... Приемливи...

— А Маринка...

— Те това разбъркало всичко... Братовчедът каза — от оня ден е хаос. Тарторите обикаляли квартала, местните джебчийки се свили в къщата, младите цигани се кротнали — усещат, че виновникът е техен и ще става една... Трябва мъст и пример, вика братовчедът. Затова сега всички се оглеждат и се чудят кой идиот е разбъркал тишината...

Здравчев поклати глава в знак на съгласие.

— Журналистите са в очакване. Едва ли не в редакциите спят. Анка... Моята приятелка, де, смята, че е време да се извади виновникът. Дали ще е истинският, дали пожертван...

— Нима? — вдигна вежди Василев. — Пожертван?

— Малко странна работа е — продължи Здравчев. — Още е топло. Опитните джебчийки не са се прибрали от Европата. Тук са малките, дето се учат. И проституиращите ги няма. А с тях — пазачите им. От кол и въже, все можещи да убият жена. Но всички са далеч. Просто в града е тихо. Обаче, някой го е извършил. И полицията усилено търси...

— Косьо смята, че е циганска работа — рече Василев, пък се обърна към Милчев. — Извинявай...

— За какво? — попитах недоумяващ.

— Абе, нали... Е, не знам... — тросна се Василев. — Малко терсене ми е. Братовчед му е, циганин...

— Ама български гражданин — вдигна глава Милчев. — И няма никакви провинения. Ни той, ни в рода...

— Извинявай, казвам — повтори Василев. — Не знам защо, ама все се чувстваме виновни като стане дума за цигани...

Станах рязко.

— Колеги, не говорим за братовчеди, ни за цигани. Говорим за убийство и за търсене на престъпника. Така че Милчев не е мома да се засяга от споменаване на цигани, ти не си принцеса, та срамежливо да криеш очички, ние не сме политикани, та да заобикаляме проблема. Ето какво чух...

И им разказах за срещата — без да споменавам име или място.

— Тоест, има известно объркване в града. И сред полицията, и сред гражданите, и по-специално сред циганите. Всички имат някакво предчувствие, но и всички се боят да мислят... Не да говорят — да мислят реалистично. Като че се търси оптимално решение на проблема — някой дебил, върху когото да се стовари вината... Но...

Огледах ги и снижих глас, макар наоколо да не се виждаше жива душа.

— Но нашата задача не е да проверим кой какво мисли и готви. Ние трябва да търсим само едно — кой е убиецът. Оставиха ни на задна линия, лекичко ни избутват от търсенето. Тогава ще действаме и ние потайно. Без шум, без видими резки движения. Сега ти, Милчев, отиваш у братовчед си. Не искам нищо да кажа — но, ако ти предложи, остани там. Хем ще е по-спокойно, хем ще може да се почерпите. Утре ще си доспиш тук, а ние ще се пръснем. Вие двамата ще сте с журналистите. Може и да се запознаете — колеги ще сте... А аз ще видя къде и как... Среща — някъде след 12, пак на онова кафененце... Таман и Милчев ще каже, ако има нещо ново...

8.

Само че не стана баш така. Дори обратното — нощта пак се обърна на ден. И ние пак се юрнахме да търсим прословутата черна котка в тъмната стая, дето хич я няма вътре. А просто си станала отново котката на Шрьодингер...

Милчев замина и се върна. Почти веднага. Нахлу в стаята ни — аз тъкмо лягах, Здравчев си миеше зъбите и през пяната се мъчеше да ми каже някакъв виц. От вида на влезлия разбрах, че има извънредни събития и тропнах по стената. Василев долетя — по пижама. Здравчев бършеше в движение пастата от устата си, Милчев направо грабна пешкира от ръцете му — така беше попотел...

— Е?

— Не успяхме и по чашка да глътнем. Разшумяха се комшиите, братовчедката отиде да види какво става, а то полиция влязла в махалата. Претърсваха една къща на другата улица. Хората казаха, че открили убиеца...

— Кой?

— Абе, някакво от махалата. При леля си живеел тук, търсел си работа. Пишел се бабаит, ама е една торба кокали. Перко Налъмов, рече братовчедът.

— Арестуваха ли го? — нетърпеливо запита Здравчев.

— Там е работата — нямало го. Само леля му и бабата били у тях. Казали, че не са го виждали от събота. И комшиите не са го виждали... Аз излязох с братовчеда, в тъмното бая народ се беше струпал, цялата махала излязла, даже от Малчево бяха дошли с две коли. Някакъв местен бос — Кривия и с него оня, дето го спомена шефът, Мамбото...

— Какво се говореше?

Милчев се отпусна на кревата ми.

— Какво ли не... Обсъждаха момчето. Някакъв Норди...

— Кой?

— Норди му викат. Родил се в Нордкьопинг, в Норвегия. И майка му го кръстила на града, ама му казвали Норди, накратко... Нордкьопинг Айшов Мостовашки...

Въпреки напрежението и сериозността, Здравчев взе да се хлопа по коленете...

— Нордкьопинг Айшов Мостовашки...

— Стига се хили — срязах го, ама и мен ме напираше. Какво искате — виждал съм ги всякакви. И Проститутка, и Куловангер, и Моцарт, и Вашингтон... Все от мургавия ни контингент...

— Името не е важно — рекох. — Що за човек е? И как ли са стигнали до него?

На което никой не можеше да ми отговори в мотела, така че се облякох, Милчев пална колата и отидох в управлението. Където само аз липсвах, както викаше баба ми. Колеги, прокурори, следователи, всякакви столични и местни чиновници се мятаха от стая в стая. Само в нашата никой не се отбиваше, та тръгнах сам да видя какво мога да открия...

Открих. Симеонов — с него навремето учехме в Университета, после аз се оставих на ветровете, той имаше солидна котва в лицето на баща си. И се настани на топло място нейде на високото...

— А, ти защо си тук? — рекохме едновременно.

После набързо уточнихме кой къде и какво — нямаше време за излияния, всеки момент трябваше да започне пресконференцията на прокурорите и нашите шефове.

Бил от година в града, заместник-началник. Скоро щели да го изтеглят нагоре, пак в София, но трябвало за пред началството малко на терен да е. Ами аз какво правя? Той бил следил кариерата ми, подпомагал ме отдалеч и отвисоко (да, бе — сетил се за мен, когато се сблъскахме!)... Общи приказки на случайни хора, колеги и много, много далеч личносно. Възпитание, формални отношения, задължителен бон тон...

— Какво става? — попитах небрежно, сочейки хаоса.

— Убиеца откриха. Но са го изпуснали, май минал границата. Обаче, вече подготвят европейска заповед за арест...

— За арест? Че кога събраха доказателства? — искрено се изненадах.

— Работим ние, работим... Ако те изтеглим горе, ще видиш какъв замах е...

Ако... Намек, обещание, предложение... Или просто инстинктивно мятане на въдичката — не съм чак толкова важна персона, някакъв си провинциален криминалист... Но за всеки случай — така, да имам едно на ум. И, ако се наложи, да подкрепя групичката му...

— А, главният идва — посочи той към изтърколващият се като бременна слоница по коридора прокурор. — В залата ще е, ела и ти...

Защо да не отида?

Учтиво се дръгнах към стената. Главният заемаше половината коридор — а той не беше тесен, но край него все пак успяваха да се въртят рибките му пилоти. И показно-послушно да обслужват нуждата му от респект и почитание.

— Прокуле, — рече той тъкмо пред мен — тая папка не ми харесва. Черна папка на тъмната покривка... Не подхожда, бе човеко! Веднага я смени...

До него ситнеше дребно получовече, опитващо се да заема нужната на господаря му поза. То в движение измъкна от чантата яркочервена папка:

— Тази?

Главният снизходително кимна и оня веднага започна — в крачка! — да вади листове от едната и ги реди в другата папка.

— Страхотен чиновник! — казах на Симеонов, когато свитата отмина.

— Прокула ли?

— Така се казва?

— Не, така му казват. Като древен римски правист, успявал и съдебни дела да гледа, и на императора да служи. Този е по майстор в слугинажа. И шпионажа... — погледна ме, за да се увери, че съм разбрал и ще внимавам какво говоря пред Прокул. За да не го чуя от някой шеф после...

9.

Не ме попитаха нищо, но по очите им виждах, че едва се сдържат. Все пак дисциплината надделя. Пък и си знаеха — аз сам ще кажа всичко, което трябва да знаят. Все пак заедно работим, една задача имаме, една цел гоним... Или вятъра...

Беше утрин, беше хладно, беше спокоен час. Нямахте ги някогашните потоци от хора, запътили се към работните си места. Може да се каже, че движението едва църцореше и през градинката минаваха по един, по двама щастливците, все още имащи работа.

Кафеджийката беше на мястото си, дори внимаваше да не изгори поръчаните сандвичи. А кафето димеше в чашките ни. За цигари не говоря. Пушеше само Василев. А на нас тримата занаятът ни носеше достатъчно отрови, че да добавяме върху им и аромат...

— Такаааа... — казах аз и се облегнах рисковано върху скрибуцащата облегалка. — Нощес имаше пресконференция...

Разказах им всичко. Или почти всичко — за поучителното слово на главния прокурор, за хвалбите на вътрешния министър, за сдържаността на шефа на местната полиция, за въпросите на допуснатите журналисти, на които бяха дадени пълни и разлети като пролетна вода нищо съществено не казващи отговори...

— На практика може да се приеме, че случаят е решен. Норди е открит във Франция, смята се, че до седмица или десет дни ще бъде екстрадиран тук...

— И ще заговори съвестта му, та ще се обеси... — мрачно каза Здравчев.

— Ако тя е глухоняма — ще ѝ помогнат — добави Василев, от когото не очаквах подобна черна ирония...

— Е, нали вече е доказано участието му — метнах масло в огъня. — Всичко е наред. Взели негови дрехи от дома на баба му, ДНК-то съвпаднало с това върху жертвата...

Василев — сухият службаш Василев, се изплю грубо през рамо.

— Нима някой ще повярва, че е така? Взели дрехи... Ами ако ги е давал някому и чуждо ДНК е в лабораторията? И как успяха за няколко часа? Помните ли как намериха преди две ли, три ли години едни убити братя? Че то не месеци — май година мина, докато излязат резултатите... И то в чужди лаборатории ги пращаха. За по-сигурно и по-солидно...

Кафеджийката донесе кутия с осем сандвича. Шунка, кашкавал, краставички, домати. Подадох ѝ два сандвича, Василев ми бутна ръката и плати. Толкова го бяха вбесили...

— Ама ти май се ядоса — рече Здравчев примиренчески.

— Виж сега — Василев даже се надигна. — Аз си знам едно — на служба съм, не искам проблеми, чужди кахъри не ме вълнуват... Ама тия ме вземат за идиот... Добре де — не знаят кой е убиецът. Може цигането да е. А може и друг... Но да ми пробутват приказки, дето дори професионалистките от медиите ще погледнат със съмнение...

— Ти за тях не се кахъри. Журналистите са професионалисти. Пък професионалистките наричат... Знаеш кои... — казах.

Василев мрачно се изсмя. Милчев мълчеше. Здравчев откровено се наслаждаваше на пробуждането на колегата.

После Василев захапа сандвича и с пълна уста промърмори:

— Те така сме — с пълна уста не можеш да говориш...

Станал и философ, рекох си. Но се порадвах — сухарчето май се очовечаваше.

— Предполагам, че днес или утре ще се сетят за нас и ще ни откомандирват. Не бяхме нужни...

Тримата ме погледнаха. После Здравчев каза:

— А дотогава...

И замълча, вперим поглед в мен.

— А дотогава никой не е отменял заповедта. Тръгваме всеки по задачите. Знаете си работата, внимавайте, слушайте се. И към три ще се срещнем. Но не тук. Два пъти бяхме, кафежийката вече се е похвалила, дето трябва, какви гости има. Да речем — при паметника на централния площад, наоколо му е пълно със заведения. И да иска някой — не може да телефонира всичките...

10.

Затворих папката, сложих я на купа отляво. И взех предпоследната отдясно. Още малко — и ще съм готов с тях. Но някаква особена полза нямаше. Предупреди ме и цивилният колега, който придружаваше сержанта с чантата. Просто материали, свързани с „битоваците“, както се изрази той, в града. Аз направо си ги наричам „циганска престъпност“, ама нали трябва да сме политкоректни... И шефът често ме кастри за това, макар подобни неща да изричам единствено, когато сме насаме. На всякаквите там събирания — съвещания, конференции, други подобни словоизлияния, предпочитам да мълча. Или много, много внимавам с речника. В края на краищата, не ми се ще да се разделя с интересната работа заради някакъв служебен педал...

Та в прегледаните единадесет папки срещнах само две споменавания на тоя Норди. Едното — бил задържан като ученик за побой. Не той, а него напердашили. Защото опитал да нападне самотно момиче в парка. Обяснил пред колегите, че му харесала верижката й, щял да я подарява на някаква от махалата. Обаче, не се огледал, а наблизко имало ученици от механотехникума, които хем го набили, хем го предали на полицията. Натам е ясно — инспекторите от ДПС „се заели“ с него. Тоест, провели лекции, разяснили му колко е лошо това, информирали в училището му, поставили го под наблюдение... Общи приказки, от които ме заинтересува едно. Бил е, значи, ученик. При това в трети курс на „професионалната гимназия по селско стопанство“. На които „професионални гимназии“ /ама направо си е „дървено желязо“/ едно време викаха СПТУ-та и бяха добро стартово блокче за циганчетата. А днес, както ми разправяше един комшия — даскал все още — са просто място за прекарване на времето и официално получаване на някаква тапия. Е, все пак тоя Норди е имал желание поне външно да следва правилата на обществото.

Но — дотам. След тая история напуснал училището, дошъл тук, при баба си. И се препитавал де с каквото може. Общак им викат

местните. Общ работник. Тук ден, там седмица, понякога лятото на строеж, зимата в някое заведение — чистене, лъскане. И винаги след работното време — дори клиентите в махалата не обичат да им се мотат из краката подобни.

Но и в тоя период имал конфликт със закона. Лек. Оплакала се някаква бегачка, че я задявал по време на кроса й...

Стоп!

Бегачка? Крос? Къде това? Така, така... Алеята... Че то си е повторение на престъплението... Или, по-точно — репетиция? Пак край реката, пак по това време, пак самотна жена. Която избягала и попаднала на полицай. Пък той задържал Норди...

Ама че карък... Жената избягала, полицаят го пипнал... А наоколо има и гора, и е пустош, и...

Та тоя е убил?

Може... Но някак си... Снимките в папката бяха разочарованици. Дори на тях се виждаше, че наистина е торба кокали. Някак си не се връзва с образа на убиец. Макар че — какви ли не съм виждал. Дори невинно русо момиче, спокойно удушило приятелката си, за да освободи мястото до харесалото й се момче...

На вратата се почука. Затворих папката, макар в управлението външни хора да няма, после викнах:

— Влез!

Влезе Симеонов. Стегнат — макар и в цивилно облекло, в него напираше службашът. Изправен, вдигнал глава, гледащ малко над челото на събеседника. Но при срещата с главния прокурор забелязах друго — очите му бяха сведени нейде към пъпа на началството. Умееше бившият ми състудент да се държи „в обществото“, както казваше някогашната ми съпруга. А това винаги носи невидими точки в очите на околните — особено, ако са по-висшестоящи...

— Как е, как е? Разкри ли убиеца? — подметна той и без да чака покана, изглежда сметнал, че почукването на вратата е достатъчна учтивост при среща с нисшестоящ, притегли един стол и седна насреща ми. След което малко безцеремонно, с жеста на шеф, проверяващ с какво се занимава подчинения, взе едната папка...

— Какво да разкривам? — демонстрирах умора аз. — Всичко е ясно. Опитвах се да разбера какво е накарало тоя Норди да убие, но

тук няма място за психология. Боклук! Приискало му се — яде, приискало му се — спи, приискало му се — убива...

Това изглежда впечатли Симеонов. Облегна се назад и започна отдалеч:

— Така е... И се чудя защо трябваше да викат допълнителни сили за това келеменце. Май свършихте командировката. Кога ще се връщате?

Казано честно, очаквах го. И бях готов.

— Абе, ние можем и сега да тръгваме. Но трябва шефът да се обади, да нареди. Нали знаеш — ред да се спазва. Обаче, ще използвам добре времето. Мисля, че най-рано утре ще дойде заповедта му, един ден за тръгване... Казано направо — под секрет, нали сме приятели... Мисля два дена да си починем тук. Реката, долче фар ниенте, без надзор от шефове...

Симеонов се усмихна. Чаровно. И това го умееше. Даваше сто точки аванс на всяка кобра в подготовката преди захапването.

— Прав си. Почивай се... Впрочем, защо си губиш времето тук? И с тия прашасали хартийки? Откога се мъча да въведа пълна компютризация, но нали знаеш — бавно, много бавно се придвижва модерното у нас. Особено в прованса...

Последното ме жегна. Ега ти селяндурата от жълтите павета! София навремето имала пет хиляди жители, когато я направили столица. Три хиляди турци, 1 999 цигани и един българин, на когото викали бай Иван Циганина. А сега — всичките кореняци столичани. Макар най-много дядо му да е дошъл от някое далечно градче...

Но се направих, че не схващам и поклатих глава:

— Че си прав — прав си. Ама често компютризацията е вредна. Особено в нашата работа. Това хакерите знаеш ли какви ги могат? Целият архив, всичката документация ще е отворена за тях... Обаче, и за друго си прав...

Леко се прозинах, закрих уста с ръка, хлопнах последната папка.

— Кому да звънна, че да ги сдам? Ще отида да пийна кафе. Нещо ми се дреме. После ако няма задание специално за нас — ще дръпна два-три часа спане в мотела. Довечера ще поразпуснем, утре ще се оправяме, в другиден ще сме готови за прибиране. И, ако нямаш нищо против — утре ще докладвам на шефа, че фактически нещата приключват тук...

Той нямаше нищо против. Дори се разписа, че получава папките и сам — сам! — ги взе, за да върне в архива.

Излезе и в този момент телефонът ми звънна...

11.

Здравчев. Като никога — бавно и отчетливо говорещ.

— Имаш ли свободно време? Да се видим на нашето място, а?

Защо пък не?

И отидох до площада с паметника. Класически провинциален площад, център на града. Няколко сгради в стила от 50-те години, няколко остъклени модерни кубчета, паметник, зелена площ, пешеходна зона, изнесени маси по парижки...

Видях го отдалеч. И той ме видя. А и двамата скучаещи пред една витрина младежи също. Очаквах ги. Вървяха след мен от управлението, тук внезапно изгубиха желание да бързат и се зазяпаха по интересните дамски парфюми.

По площада имаше доста хора. Но не забелязах от „специалните“, от „нашите“. Значи Здравчев беше без опашка. И, който ме е закачил — няма понятие къде са били хората ми. Само че сега вече му докладвах за срещата. Освен, ако младежът отляво не си говореше сам, а партньорът му се придвижваше почти умело към колегата.

Пресякох тревната площ, размахал ръце към Здравчев:

— Купи ли ги най-последно? Ей, аман от вашите рибарски мании...

Два часа за един спининг...

Той тръгна насреща ми и веднага се включи. Без да вика, но старателно повишил глас, рече ясно и разбрано за опъналия уши младеж:

— Бе, какво са два часа... Ама няма... Свършили ги, чакали нови от Букурещ. Обаче, ние сигурно ще сме заминали дотогава...

Тръгнахме към близкото кафене. И заехме първата маса до кашпите с цветята. Хем от едната страна ни закриваше върволицата минавачи, хем бяхме заели място, заобиколено от пиещи кафето си хора. Просто не оставаше празна маса, за да може някой да е наблизко и подслушва...

— Значи те охраняват — отбеляза Здравчев, без да обръща внимание на младежите, които се посуетиха, посуетиха, пък се разделиха и помолиха за места по далечните маси.

— Значи... Кажы бързо и не забравяй, че разказвам виц...

Той се засмя високо — майсторство, овладяно от всеки държавен служител като крайно необходимо средство при комуникация с шеф, обичащ да демонстрира колко е интересен и оригинален...

После се наведе към чашката с кафето:

— Анка е в редакцията. Усилено пише коментар. Как бързо и решително полицията е разкрила убиеца. И се чуди кога ще ни предадат тоя Норди. От нея нищо няма да излезе — медиите в града са малко и малки. А собствениците им са всичко друго, но не и издатели. Търговци. Продават това, което публиката иска и харесва. И което е безопасно за бизнеса. Разкрития, разобличения, граждански позиции — това тук не го искай...

— То и в столицата няма подобни извънземни — казах. — Но остави туй, друг път ще обсъждаме как пресата, телевизиите, радиата станаха преститутки, както вика един познат. Защо ме извика?

— Ами оставих я да пише и тъкмо се чудех какво още правя там — бях излязъл да поема чист въздух. Не само метафорично. И някакъв спря и поиска огънче. В мен — ни кибрит, ни запалка, таман да му обясня, той рече: „Предай на шефа, че Фюри го търси. При фонтана след два часа“. Та си рекох...

— Правилно — казах аз. — Сега ще си пийнем кафето, ти ще викнеш келнерката и ще платиш, аз ще вляза до тоалетната. И ще се видим след час или два в бунгалото...

— Изчезваш?

— Все трябва да има нейде изход, стоката не я карат през тревната площ, нали? Намери Милчев и Василев, чакайте ме...

Натам беше лесно. Сервитърката дойде, аз я попитах за тоалетна, тя ми посочи заведението, Здравчев извади портфейла, младежите се зазяпаха по него...

Вътре, показване на картата, измъкване през задния вход, бързо криволичене из съседните улички...

Фонтанът е друга градска забележителност. Намира се на три преки от паметника. Водата изригва нагоре, искри, блести, танцуват различни цветове за радост на малки и големи. Само че не е подходящ

за среща. Твърде открито място. Та затова се прикрих зад колоните на театъра и внимателно загледах към фонтана.

Тогавя се появи Фюри. Запали цигара, оглеждайки се, аз му магнах бързо, за момент надничайки иззад колоната. Тръгна бавно към театъра и спря до мен.

— Хубаво място. Никой няма да ни види... — рече той и изпуфка кълбо дим.

— Кажн сега — подканих го, но той не бързаше. Беше сигурен в прикритието ни, пък и май му се искаше поне малко да се отпусне.

— Срецнах кого ли не днеска. Говорих с някои хора, говореха с мен. Ако седна да ти разпавям...

— Кажн направо...

— Ами Норднто е прекаран, както и предполагаеме...

— Кои „вие“?

— Махалата. Да не мислиш, че сме дебили някакви, та вярваме на официални съобщения? Тоя лъольо не може вързано агне да улови, та ще убива. Знаеш отде съм минал. И съм наясно — да убиваш се иска и някаква сила. Даже дрогата трудно ще те разпали. Момата е убита, вярно. Ама дали от Норднто... Има и друго...

— Кажн...

— Норди се похвалил преди време, че ще го вземат в полицията. Някакъв шеф му обеща...

— Шеф?

— Даже го показал на един авер. Какъв шеф, бе шефе — един сержант от управлението. Шеф... Но бил убеден, че трябва само да свърши една работа и ще го вземат за Джеймс Бонд...

— Аха...

— Да, бе. Норднто — Джеймс Бонд. Нецо го е прилъгвал оня, не знам защо...

— А кой е тоя сержант?

— Шефе, знаеш — не съм доносник. Ама ми се струва, че се опитват да закопят това кретенче. Не ми е жал за него, но и мен, и махалата да вземат за идиоти...

— И кой е оня сержант?

— Митьо Дебелия. Шишков се казва, но си е и шишков. За нищо не става. Ако подгони някое от нашите като крадне портмоне, ще пукне на петата крачка. Но е мръсник, говори се в града...

Кимнах. После го погледнах:

— Благодаря, Фюри! Много благодаря...

— Знаеш, шефе — не ща награди, ни милости. Ама ми е жал за онуй. То природата го била, била, пък и властта да го доутрепе...

12.

Подпрени на предната стена, колегите ме чакаха и тихичко си бърбраха. Явно нещо сериозно, защото не се чуваше смях — поне като за пред хората. А хора имаше. До първата барака — на управителя, бяха застанали двамата младежи от центъра.

Което беше добре. Значи няма други пуснати подире ни. Тоест — някой ни следи, но е с ограничен капацитет. И се налага младоците да използват. Обаче, и този факт беше показателен. Все още млади, неопитни, неошлайфани... Каквито имало, такива пуснал. Поне количество да има, щом с качеството е зле.

Освен... Пресичайки малкото площадче-паркинг, завъртях очи. Спокойствие, тишина, есенен мъглив ден, заканващо се да се излее небе... Хич не предразполагащи за слънчеви бани условия. Но край басейна — все още неизточен за зимата, имаше някого. Беше се разположил отсреща и симулираше събиране на тен. Гол до кръста в хладината?

Аха, и друг — върху кулата. Нещо почукваше по перилата, но само с един чук да се катериш там... Даже сандъче с инструменти не беше взел. Каквото докопал от багажника. На служебната кола — със сигурност...

И перденцето на стаята на управителя мръдна леко. Но това със сигурност не беше „наш човек“. Чак толкова некадърни не може да са. Сигурно самият управител любопитства. Да ти настанят четирима от службите е интересно, ама след тях да са залепени още две двойки... При това отделно една от друга. И всеки ти казва да не любопитстваш...

Е, какъв по-голям стимул за любопитния...

Тримата ме видяха и тръгнаха насреща ми.

— Успяхте ли да се поизмиете? Преоблякохте ли се? — попитах ги вместо поздрав...

Загледаха ме учудени, но заедно поклатиха глави отрицателно. Здравчев се обади:

— Време нямахме. Кога по-напред — идваме и ти пристигаш.

— Това е хубаво — казах аз и се засмях. — Захилете се, де...
Какъв виц ви казах...

Разсмяха се като скърцащи в бурята стари дървета. Добре, че отдалеч звукът не се чуваше, а изгледът на няколко смеещи се мъже подсказваше едно: ведро настроение, вицове, закачки, нищо сериозно. За да увеличи кефа на наблюдателите, с ръце очертах женска фигура. При това с такива гърди, че неминуемо щеше да пада напред на всяка крачка. После вдигнах ръка с четири разперени пръста...

— Ей, ама ти се увличаш — каза Здравчев, наистина разсмял се.

— Нали заблуждава противника — блесна с белите си зъби Василев. — Можеше и един пръст да е. Даже свит...

Спазвайки субординацията, Милчев се сдържаше, ама сега и той се разхили...

— Така — казах. — Заблудихме ги. И тия младите, и ония на басейна. Не гледай! — изсъсках към Милчев. — Един на кулата, един отсреща. Явно младите са за отвличане на вниманието.

— Въпросът е — защо? — каза сериозно Здравчев, после пак се разсмя. С малко зор, но почти естествено.

— И аз се питам... Сега — бързичко. Милчев, отиваш в гаража. От тук, от там, заобиколно, но искам вътрешна информация за сержант Шишков. Каквото успееш... Здравчев, Василев — същата цел, но при вашите хора. Аз отивам в управлението, ще дремя там и пътем, така — на сън, ще поговоря с някои хора.

— После? — попита Здравчев и пак се разсмя.

— После сме на вечеря. Ще се видим при фонтана, а там ще си изберем заведение. Като за нас...

Потупахме се по раменете и се разделихме. Който — накъдето.

С което затруднихме наблюдателите. И те избраха логичното — тръгнаха и четиримата подире ми...

13.

Пък нямаше защо. Тъй като ги отведох до управлението. Където спрях пред входа, смесих се с групичката пушачи, излезли за поредна глътка животворящ чист цигарен дим, разказах един виц, изслушах още два, небрежно подметнах реплика за демонстриращите коремно благополучие полицаи, весело приех няколко случки с някои местни забележителности под пагон, внимателно заделих в секретния ъгъл на мозъка две истории за сержант Шишков, старателно отделих от понататъшните откъслечни разговори по двойки и тройки няколко вметвания за него...

Информация в малкия град има много. За всекиго. И това, което всички знаят, и това, което обектът се е опитвал да скрие, и това, което е просто невъзможно, обаче за разговарящите е реално, тъй като са убедени, че не се е случило само защото не се е случило, но би могло да бъде...

Полицай. От ония, които в един момент напълниха службите. Опитните професионалисти или се пенсионираха, или намериха по-добре платена работа, или напуснаха страната. Тогава нахлу млада вълна. Някои с желание, други с определена материална цел, трети нямаше къде другаде да наместят некадърността и амбициите си. От които е и Шишков. Вече със солиден стаж, с нищо не изпъкнал, подозиран за доста неща, но без да остави следа. Идеален за началниците си — изпълнителен, не прехвърлящ мярката — нито в старанието, нито в рушветите, нито в мързела. Умее да приема каквото трябва и да го дели, с когото се налага. Без да проявява алчност или селяндурски тарикатлък.

Поради което сега бил в специалната група на заместник-началника Симеонов...

Симеонов?

Трепнах. Добре чух — Симеонов. Небрежно подхвърляне на реплика, малко смях и... От началото на годината Симеонов оглавявал специална група за борба с престъпността. Битовата — за

организираната си има други служби. Проучвали, съставяли досиета, разработвали програми... И сред хората, натоварени с този — наистина — интелектуален труд, бил Шишков. Шишков, за когото някой спомена, че бил неограничено ограничен...

Но пък явно изпълнителен, щом му дали даже отделен кабинет в управлението. Близо до нашето складче, при това...

Интересно, интересно...

В това време двамата младежи пушеха усилено на отсрещния тротоар и старателно не гледаха към нас. Толкова старателно, че не можех да не ги забележа и да не попитам какви са тия странните там...

— Е нали ти споменахме за групата на Симеонов? Млади кадри, обучават се при него...

Така, така... А по-възрастните? Видях и тях — заобиколиха главния вход, минаха към паспортната служба, която, разбира се, беше почти отделена от управлението. Почти — тъй като със сигурност имаше вътрешни връзки. Няма да оставят служителите там при всеки нужен случай да заобикалят сградата, я...

Не попитах, но бях готов да се обзаложа, че и те са от този отдел. На Симеонов. Моят любезен колега от студентските години...

14.

— Хубаво, де — попита Василев. — Защо му трябва на Симеонов да те следи? Защо желаят да знаят къде ходим, с кого се срещаме? Нали могат да поискат рапорт за свършената работа, защо трябва да ни унизяват със следене?

А рапорт поискаха. Когато влязох в управлението, дежурният ми предаде молбата на Симеонов да му се обадя. Той пък отпрати набързо някакъв униформен и каза:

— Извинявай, но потънахме в работата и забравих за теб. Пък началството се сетило, та искат да им докладвам. Можеш ли написа рапорт — какво правихте, с кого беседвахте, какви резултати постигнахте...

— Няма проблем — казах спокойно. — Макар вие вече май да сте разкрили престъплението, и ние доста потичахме. Е, не мога да кажа, че много сме постигнали... Даже, честно — посъбрахме информация, но май все излишна. Милчев беше при свои роднини и научил някои битови подробности за тоя... Как беше?

— Нордкьопинг...

— Да, бе — докато се сетя... Василев и Здравчев пообиколиха медиите, но май и вие сте били там. Все за вас споменаваха. Аз пък търсех един бивш познат, арестувал съм го навремето в Пловдив, ама се оказа, че пак го прибрали. С две думи — да не ти губя времето, ще имаш след час доклада ми...

— Хайде, хайде — каза Симеонов и стана. — Я дай да ударим по едно. Доклада ще дадеш утре по обяд. Почивай си, нали ти казах — утре сигурно ще се разберат за вас, в другиден ще си заминете. Но нека има още малко документи в папките. Да покажем колко сме работили. Пък и вие да има какво да отчетете...

Мил и грижовен човек... Направо да се размажеш като масло на слънце... И честно да му напишеш всичко, което си правил — включително с кого си разговарял под секрет, на какви теми, какво си чул... Пък за Шишков и групата му — най-напред...

Ударихме длани и заминах. Даже го попитах кой ресторант ми препоръчва, че сме гладни, пък не познаваме града. Разбира се — „Дунавски вълни“. До сами управлението. Пое ангажимента да се обади на управителя и ни осигурят отделно сепаре. Предполагам — с добър изглед към залата, добро възприемане на музиката и добра акустика, та разговорите ни да са лесно разбираеми...

И се постаряхме. Какви вицове, какви намеци, какви смехове... Дано сме ги развличали. Поне час въртяхме тая програма. А и ние си отдъхвахме. Защото после ни чакаше много, много работа.

15.

Василев отиде до тоалетната и не се върна. Здравчев и Милчев излязоха на свеж въздух и изчезнаха. Аз спокойно се разплатих, сетне минах през официалния вход, намигнах на младежите отпред и... И седнах в появилата се внезапно кола. Странна кола — лъскава, хубава, банална като марка. Отличаваща се, обаче, с безгрижието и нехайството на водача — номерата ѝ бяха зацапани.

И, както спря внезапно пред мен, така и тръгна рязко, зави зад ъгъла, после зад следващия.

Просто изчезнах. На Симеонов нямаше какво да разправам — картите вече бяха открити, надали щеше да ме пита за тия маневри.

Фюри ме погледна, вземайки рязко следващия завой:

— И сега, шефе?

— Знаеш... А колата?

— О, тя е на един румънец. Чака я и веднага тръгва през Гюргево към едно малко градче към Букурещ. Там я разглобяват на части...

— Ясно, де. Аз само попитах ще изчезне ли. Подробностите не ме интересуват.

— То и да я запомнят, номерата са румънски, при това стари. Няма вече тая регистрация, шефе...

— Кажу сега за Шишков?

Фюри направи пореден завой, спря и излезе от колата. Някакъв висок слаб мъж зае мястото му и хлопна вратата след мен. Изгледахме отдалечаващите се стопове.

— Шефе, Нордито се прибрал оная вечер бая наквасен. И се разплакал пред баба си. Казал, че му писнало Шишкото да го заблуждава, че ще го прави циганин-полицай. Сега му искал да стресне една дамичка, ама на момчето не му се щяло. Малко е улав, казах ти, обаче усеща, че си играят с него. И на сутринта излязъл и не се върнал...

Замислих се.

— Губи му се един ден. Къде ли е бил?

— До обяд зная. При Мама Фата. Наша е, от махалата. Грамада. Едно време беше много хубава и търсена. И аз на нея съм се учил. После трупна килограми, ама пак момчета ходят при нея. Специалистка ти казвам...

— И?

— Мама Фата вика, че Нордито е откачил. Дал ѝ цяла стотачка и като я почнал...

— Какво?

— Не, не — не я оправял нормално. Мятал се на гърба ѝ, атакувал я отзад, опитвал се да я събори на пода...

— Тя му позволила?

— Стотачка, шефе... Пък и клиентът винаги има право. Особено при Мама Фата и момичетата ѝ...

— После?

— Накрая направо ревнол: „Не мога, ма...“ и си заминал. После — не знам. На другия ден оная журналистката е убита...

— Тоест, Нордито тренирал?

— Шефе, тоя е толкова зле, че може и да е тренирал, и наистина да е търсил о'лабване на жилата. Свидетели няма — знаеш, че и аз нищо не съм ти казал, пък мама Фата направо е онемяла...

Разбирах го. И, макар да ми просветваха някои неща, все още бях в пълен мрак...

16.

Бараката в градинката беше тъмна и пуста. Отпред имаше струпани столове, обхванати със синджир към три масички. До тях на земята бяха метнати няколко стари разтегаеми стола. Толкова стари, че надали някой щеше да се заеме с кражбата им. Ние, обаче, ги взехме и сложихме под навеса. Така хем бяхме закрити от дребния дъждец, който внезапно заромоли, хем не се забелязвахме в тъмнината. А самите ние виждахме наоколо всичко — двата улични лампона осветяваха и стария пясък, и могилката до него, и разклоняващата се алея.

Пръв се появи Здравчев, после Василев и Милчев.

— Ей, здрави момчета — въздъхна Здравчев. — Пердашат като на спортно ходене. Ама в мисленето не ги бива. Зарязах ги до централния фонтан. Не знаят ли, че винаги има втори вход? Даже да е градска тоалетна...

— Аз отведох моя чак до пристанището. И го оставих да дебне до управлението — похвали се Василев. Милчев нищо не каза. Неговата беше най-лесна. Братовчед му устроил лек уличен скандал, завъртели преследвача и с това приключило преследването.

Разказах им за наученото от Фюри. И предложих план — дързък и нахален. Здравчев се ухили, Василев остана замислен, Милчев премълча.

Извадих от джоба пакет.

— Полунощ минава. Да има някой гладен?

Три ръце се протегнаха. Затова и бях взел осем сандвича. Вечеря — вечеря, ама голямото бягане на зайците през ловното поле изискваше сили. За няколко минути се чуваше само приглушено дъвчене, че и малко мляскане.

После казах:

— Отиваме в мотела, спим и — утре в управлението. Там ще видим, който каквото... Василев, онова нещо готово ли е?

Все още с пълна уста, той кимна. Уверено. Което значеше много...

А на сутринта станахме късно. Евтиният часовник на стената показваше девет, когато се протегнах. Измихме се, почуках на стената и след малко четиримата тръгнахме към центъра. Пеша. За никъде не бързахме. Та двете коли, случайно паркирали до входа, направо запушиха уличката с бавния си ход. И така — до градинката. Където спокойно и с апетит хапнахме, изпихме по едно силно кафе и се насочихме към управлението.

Дежурният ми даде ключа от кабинета. Първото нещо, което направих там, беше да извадя чист лист и да оформя рапорт. Стандартен, но необходим. След което изпратих Милчев да предаде на дежурния, че рапортът е готов.

И двадесетина минути по-късно на вратата се почука.

Влезе Симеонов. Тримата колеги скочиха, аз симулирах желание за надигане, той бързешком махна с ръка. Спазихме ритуала.

— Идете пийте кафенце — казах им. — Аз ще дойда... Скоро? — и погледнах въпросително Симеонов.

Не си даде труда да отговори, а само кимна. Тримата излязоха.

— Е, казвай сега — придърпа той един стол и седна насреща ми.

Подпрях ръка на бюрото, с другата взех двата листа хартия. Симеонов бързешком ги пое и, без да ги погледне, рече:

— Остави официалностите. Кажете какво открихте...

Замислих се, после заразказвах.

— Екипът ми се срещна с доста хора. Всички имаме познати, те имат свои познати, около тях други... Така че кръгът се разширяваше с всяка среща. Написал съм кой какво е видял, чул. Повечето неща ги имате и при вас. Ходили са хора къде ли не, разговаряли са, провеждали са дознанието... Така че надали с нещо ще те изненадам...

— И все пак?

— Познато ли ти е името Шишков?

Трепна. За миг, почти незабележимо, но трепна. Което не е никакво доказателство, разбира се. Но пък е определен знак.

— Май съм чувал... А, да — тук служи. Какво за него?

— Обещавал на цигането да го прави полицай. Спец полицай. Циганин, който да командва полицията в махалата...

— И онова повярвало? На един сержант?

— Колега, Нордито е май малко...

— Улав, кажи си го...

— Именно! И толкова е очукан от живота, че вярва на всяко добро нещо, което му се стори, че е за него. Лъган, лъган и още много има да го лъжат...

Симеонов се облегна назад, извади цигара, погледна ме и запали.

— Това е детайл само. Страничен елемент, така да се каже. Не е добре за характеристиката на Шишков, но какво общо има с убийството?

И аз се облегнах назад, оставяйки лявата ръка на бюрото.

— Именно... Дотук — нищо съществено. Освен, дето Норди се похвалил, че вече получил първата си задача. Трябвало да сплаши някаква жена...

Симеонов дръпна силно, изстреля струята дим и замислено кимна:

— Е, тук вече сте сгрешили. Не е трябвало да допускате да ви разказват подобни неща. Кой го твърди това?

— Чакай, дай да видим натам как е. Защо така бързаш да разбереш кой го знае?

Симеонов се засмя.

— Абе, какво сме седнали да се надиграваме. Това не е покер. Колеги сме... Да, усещам, че сте попаднали на нещо, но...

— Но?

— Мисля, че разбираш...

— Не съм сигурен...

— Шишков се е издънил. Май го надценихме. Смятахме, че е умел манипулатор, мислехме, че знае да плува добре, някои дори вярваха, че е примерен полицаи...

Сепнах се. Значи Шишков...

— Ти не разбра ли? — изненада се Симеонов. — О, да — преди малко слагаха некролога на входа. Тая заран отишъл да поплува в Дунава и... Схващане ли, какво... Докторите ще кажат. Но се удавил. А беше добър полицаи...

— Помогнаха му?

— Е, има си хора за всичко... — небрежно махна с угасващата цигара Симеонов. После внимателно я притисна към лист хартия, провери угасена ли е и метна смачкания боклук в кошчето.

— Тоест, следата е прекъсната. Диря няма...

Той се засмя.

— Именно... Не трябваше така да ровите. Нима не усетихте, че не става дума за някакво сбъркание, нападнало от избили хормони непозната минувачка?

Май пак щях да съм прав. А мразя да съм прав. Защото винаги търся надълбоко и никога не мога да спра нейде отгоре. Да представя нещата в по-приличен вид. Да не си натрисам последствия — лоши или поне сложни...

17.

Обаче, така и така бяхме почнали...

— Добре де, защо ви трябваше да убива тая журналистка?

Симеонов внимателно ме изгледа.

— Защо не? Ще ти кажа. И без това никой няма да ти повярва. А и не си от вчера в системата, знаеш доста неща. Пък и, надявам се, не си глупак с някакви остатъчни идеали...

— Остарях... — измърморих някак си полувиновно.

— Разбирам... — извади друга цигара и пак запали. Бая пушеше. Дали вече му се е отразило?

— Тая не беше някаква звезда. Ни местна, нито — мани, мани — поне от регионален мащаб. Държи микрофон, задава предварително написани въпроси. Направиха ѝ предаване — един, дето му беше любовница, плащаше реклама, та тя да си начеше и крастата с микрофон и камера. Посрещаше някакви гости от столицата. Там, при нас са трето и петостепенни, тук, в провинцията, са звезди. Задаваше добре отрегулирани питання, говореха си общо взето глупости. Е, няколко пъти идваха по-известни и скандални хора, ама... Абе, не може една недоучила студентка по не знам какво си... Май пиар или реклама, да стане отведнъж разследваща журналистка! Питаше и скандалджиите за глупости — какво тренират, как се хранят... Просто жълто предаване...

— Тогава? Защо?

— Нали ти казах — беше удобна за сплашване. Не чак шумна, не чак известна... Знаехме за кросовете ѝ. И решихме да бъде нападната, изнасилена, та после...

— Сплашване на местните журналисти?

— Щеше да е... Те, разбира се, точно това ще усетят. Нищо, че следствието щеше да е само за нападение от някакъв психопат. Нордито беше удобен — леко шантав, пък и обича да се прави на силов атлет... Колко му е да влезе в Дунава после и да не излезе...

— Какво се обърка?

— Нордито. Не залагай на кретени! Никога не знаеш какво ще им щукне... Нападнал я, изнасилвил я... Но тя го одрала, чивията му избила и я удушил. После твърде бързо изчезна. Трудно го открихме, но беше късно. Докарват ни го жив...

— Ще го загризе съвестта?

Симеонов се засмя.

— Абе, наш човек си... Сещаш се... Съвестта е рисков фактор. Вземе, та задъвче някой провинил се, пък той не издържи и се обеси...

— Но защо тогава тук дойдоха главният прокурор, министърът, някакви спецове...

— Е, виж — за тях не отговарям. Нямам понятие дали са наясно с операцията. Но и те са живи хора — реклама им трябва, шум, светлината на прожекторите... Едно бързо разкрито убийство е винаги плюс...

Наведох глава, изчаках малко да се отпуснат мускулите на лицето и казах:

— А ние си тръгваме...

— Да, изобщо не трябваше да ви пращат. Но нали знаеш — сложна система е, все някъде се получава сплитане...

— И сега?

— Какво сега? Заминавате, а докладът е предаден, заповедта е изпълнена — всичко е наред...

— Разбирам...

— Естествено! Ти си един от нас, вие сте служители на държавата. А държавата има нужда от известно стягане на журналистите. Тук. И другаде...

— И другаде?

— Е, хайде сега... Сам виждаш — всичко е наред. Остави теориите за „четвърта власт“, за свобода на словото, за... Абе, за глупости... Каза го наскоро един собственик на вестник: „Вестникът изразява моето мнение. Работещите в него са мои служители, длъжни са да правят това, което на мен ми е потребно.“ И не става дума за някаква свобода, за право за разпространяване на информация, за глупостите на теорията. Медиите са бизнес. А бизнесът има една цел — печалба. Не съобщаване на новини, не разширяване на познанията, не възпитание. Печалба! Така че — журналистите са обикновени работници, само че с перо, както му викат. И ще изпълняват

нарежданията на чорбаджията — ако искат да ядат. А не може да не искат. И те, и децата им...

— Както и ние... — казах замислено.

— Именно! Но ние сме друго нещо. Ние знаем какво трябва и постъпваме както е необходимо. Охраняваме властта. Не системата, не правителството, не някакви вятърничави работи като права, закони и тем подобни. Властта! А кой е казал, че властта е в някой, дето смята, че е начело на държавата? Или на министерството. Или на прокуратурата. Те са същите изпълнители като нас. Само дето имат по-голям достъп до богатата. Или поне така смятат...

— Сега? Аз...

— Ти заминаваш спокойно. След няколко месеца ще те извикаме в столицата. Малко командировка, да те видят, да те пробват...

— После?

— После... Има винаги място за човек, който знае какво и как да направи...

18.

— Не те ли е страх да говориш така открито?

Той се усмихна. После пак запали цигара. Не, че ме е грижа, ама трета за половин час...

— От какво? Тук всичко се записва, вярно. Само че — от кого?

— От теб?

Кимна.

— И не те е страх?

— В момента точно тази стая не се следи. Нито аудио, нито визуално. Изключих апаратурата, преди да вляза. Има си чалъми, ще ги научиш. Ако ти поверят този отдел...

— А може и...?

— По-скоро смятам, че ще те включат в някои дела за прикриване. Или разкриване...

— Разкриване?

— Спокойно! Ние работим не само за властимащите. Ние пазим стабилността. И не допускаме излишна конкуренция. Да си чувал напоследък за банди, за мафиотски структури? Има някакви дребни бандитчета, търпим ги, но се налага и санитарно прочистване да правим. Говорим за контрабанда, нали? А заловен контрабандист някой да е виждал? Всичко е на екран, всичко е на ниво пи ар. Обаче, налага се този ред да се поддържа. Знам, че не си падаш по тънките дела, по интригите. И зная, че силата ти е именно на терен. Е, там са ни нужни хора. Като теб — свестни, изпълнителни, привлекателни за публиката...

— А ако не се съглася?

Чак лицето му се опъна.

— Че защо?

Разсмях се.

— Шегувам се. Кой бяга от баницата...

— Ей, щеше да ме гътнеш... Имай предвид — шеги с мен вървят, но с големите шефове...

— Строги ли са?

— Тъпи! Много, много тъпи. Но целеустремени и амбициозни. Аз зная, ти също знаеш тавана си. Те не го знаят и в момента са една глава над него. Не осъзнават, че вече не виждат пода, не виждат долния праг и ще се спънат. А падането от високо е много болезнено...

— Тоест, да внимавам...

— Ти и сега внимаваш. Проследих разигравките ви снощи и оня ден. Умеете да изчезвате и се появявате. Зная — не са таланти твоите хора, ти си ги обучавал. Имаш умения, имаш знания, нямаш излишен морал...

Кимнах почти съгласен.

— А идеята за стряскането на журналистите твоя ли беше?

Чак се разсмя.

— Е, не ме обиждай, де. Идеята си е кретенска. Да планираш престъпление, за да създадеш обстановка... Но идваше толкова отгоре, че никой не посмя да я отхвърли. Пък и не можехме. Нас бяха избрали. Не ме питай защо. Тая мома ли беше подразнила някого, мястото ли им се струва хем отдалечено, хем привличащо вниманието... Не зная! Пък и всичко това... Не ми хареса.

— Но не отхвърли...

— А защо? Каквото има да става — става. Нито аз, нито някой друг може да го промени. Територията отдавна се почиства от умни, знаещи, амбициозни българи. Е, има още някои — и не малко, но времето тече. И си взема своето. Възрастните намаляват, младите ги оглупяват. Целенасочено. Първите — с цени На храна, на лекарства. Вторите с образованието и възпитанието. Забава, забава, забрава, че си човек. И в резултат — някакви винчета... Така че... Сам разбираш — или трябва да си до баницата, или ще си на полето. Дето се лее потта за тая баница...

— Ясно ми е... И съм избрал...

— Добре — стана от стола Симеонов. — Аз отивам. Ти привикай твоите, стягайте багажа, утре заминавате...

Надигнах се и аз. Той взе доклада, кимна ми пак ведро и покровителствено едновременно, излезе.

Ръката ми беше изтръпнала. Но нямаше как да я разтривам. Не бях сигурен дали видеонаблюдението не е включено.

А малкото микрофонче не беше за показване...

19.

Милчев, Здравчев и Василев пиеха кафе в малката градинка. Седнах и аз. Побъбрихме си — нали трябваше да заминем, у дома ни чакаха. И близките, и следващите проблеми.

Но нито дума за убийството.

Градинка, градинка, но... Параноя май. Не знаех дали Симеонов не е вече монтирал апаратура. Колко му е да сложат фалшив чеп на ниския клон на дървото. Или да скрият микрофон под масата. А наведеш ли се да провериш — край. Затвърждаваш всякакви убеждения в недобронамереност, както смятат той и босовете му.

Не се лъжех, че съм променил особено мнението им. Някои от тях може и да вярваха в низостта на човека, но самият бивш колега знаеше, че има честни хора. И се боеше от тях. А аз му бях неприятен още от Университета.

Предложението беше явна мъгла. Отвличане на вниманието. Докато...

Какво?

Милчев отиде за колата. Ние спокойно разменяхме лафове — вицове, разни смешни случки. Видяхме го как паркира от другата страна на улицата. Е, можеше да тръгваме.

Но той ми помахаше припряно. Само на мен?

Отидох.

— Шефе, проблем...

А проблемите си бяха част от багажа ни.

— Какво става?

— В гаража огледах колата. Така — отгоре-отгоре. Дясното колело отпред...

— Спукана гума?

— Отвити гайки. Почти до края, но се крепят. Ще изкарат едно двайсетина километра най-много.

— Ти нещо направи ли?

Милчев смутено наведе глава:

— Не... Помислих си, че трябва първо да питам. Имаше няколко колеги там, но не посмях да стегна колелото пред тях... Не знам защо...

И той ставаше параноик...

Небрежно погледнах към колелото. С просто око се виждаше намесата.

Обърнах се към другите.

— Ей, ние с Милчев ще отидем с колата до едно място, а вие се прибирайте пеша...

Милчев ме изгледа недоумяващо. А аз седнах на дясната предна седалка. Точно над колелото.

Нищо не стана до мотела. Паркирахме пред къщичките. С дясната страна към вратата. Влязохме, взехме багажа. Докато дойдат Здравчев и Василев, Милчев припъзля на колене до колата, затегна гайките.

Но само те ли бяха?

Предположих — само те. Не атентат, а предупреждение. Намек, демек. Ние всичко можем, днес ти показваме. Но ако...

Не бяха много повярвали на играта ми. Но пък нямаха сметка да убиват наведнъж четирима полицаи. Прекалено гръмко. И то след убийството на журналистката.

Затова заложих на риска. На другия ден в колата също не говорихме по темата. Виждах, че колегите ги напъваше, но строго сложих пръст на устните. И те усетиха...

Някъде по средата на пътя спряхме. За почивка. Извадихме дори старото одеяло от багажника, разстлахме го на близката полянка. И четиримата голи до кръста, по гащета. За да няма къде да се сложи микрофон. Чак толкова миниатюрни, че да не ги видим — надали имаха онези...

Разказах им някои неща. Някои. Не за шефовете, не за организацията, не за определени личности. Просто им казах, че всичко е много мътно. И предупреждението с колелото е повече от ясно. Май свършваше работата ни в органите. Излишни бяхме.

Василев пръв усети:

— Отдавна ме вика братовчедът в охраната на една банка. Голяма банка. Заплата — поне двойна...

— И аз имам някои идеи — каза скромно Здравчев. — Като си говорихме с моята позната... Абе, скоро ще се местя. Ще видим накъде...

Милчев беше най-лесен. Полицай, опитен шофьор... Откога му предлагаха работа при един от наследниците на Перлов. Да, ясно му беше къде отива, но... Семейството... Пък и нямаше да го използват за мръсна работа. За нея си има предостатъчно подходящи. А виж — добър шофьор, че и охрана...

Моят план беше най-лесен като виждане. Напусках страната. Ще видя къде. Но — веднага. Прекалено много знаех и усещах...

20.

Стар приятел веднъж каза, че бандити и власт са оплетени като свински черва. Понякога едни и същи хора заемат позиции и в двете групировки. Ако, разбира се, си чак толкова наблюдателен, та видиш къде е границата им.

Затова не се учудих, когато ме поканиха на среща. С двама от наследниците на Перлов. Вече не млади, солидни, известни като видни бизнесмени. Чийто бизнес вече стъпваше и на други континенти.

Поприказвахме си за времето, за ситуацията в държавата, после отляхме по глътка за Перлов. Абе, не зная как да го определя. Нещо като капо ди тути капи беше, но имаше и остатъчен морал. Когато не беше в негова вреда...

И ми предложиха директно — спасявай се...

Аз не се колебах. Получих документите във Виена. Там изчезнах. От Виена излетя унгарецът Кевеши. Кацна в Амстердам, с кола мина тунела под Ла Манша, а от Лондон самолетът отнесе поляка Бернолд. На острова се превърнах в сърбина Михалкович.

И станах надзорник на метеостанцията...

Какво повече ми трябва?

Имам спокойствие. Имам красива природа. Няма хора. И имам много, много време...

Чета, разхождам се, просто живея за себе си...

Ще речеш, че съм в Рая. Защото за другите съм мъртъв...

ПРЕСЛЕДВАНЕ НА СЯНКАТА

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПОСЛЕСЛОВ

Случайно, ама съвсем случайно, попаднах в интернет на някакво свободно съчинение — пълна измишльотина, свободна фантазия, далеч по съдържание и смисъл от реалностите в нашата демократична европейска държава.

Авторът е неизвестен, а и аз тъкмо бях с насапунисана глава, та не видях отде се пръкна съчинението.

Уточнявам — автономна провинция Юлгерия в Европа няма. На тая територия някога е имало държава, но отдавна разрухата на духа и материята са я оставили само на историческите карти. Така че — разказаното е единствено нечия представа.

Лично аз съм напълно невинен и нямам нищо общо с появата на подобни неща, саботиращи светлото бъдеще на държавата ни и ОПГ-то, което я води към джендърно-роботовладелска-акбарна Европа...

Приятно четене!

Ако, разбира се, силите на доброто не се намесят и не премахнат подобни измишльотини...

1.

Губернаторът на автономната провинция Юлгерия се събуди с неопределено усещане за тежест. Не беше от яденето и пиенето — макар вечерта да бяха обсъдили някои въпроси със съветниците. И от качественото уиски, донесено от бившия му работодател — някога наричан Бея, нямаше как да го сковава главата като в хватките на съперниците едно време на татамито... Е, на тях беше свикнал. Навик. Излизаше и знаеше, че ще го превъртят пет-шест пъти, а после всички ще се смеят на проснатото оядено туловище. Важното е, че получи черен колан — макар и за административна дейност, макар и след някои завоалирани действия...

Но му беше тежко...

Да речеш, че беше преял... Не, с фъстъчки не се преяжда. Вярно, алкохолът съдържа доста калории. Но, първо, той гълтна само чашка — две — имаше някакво предчувствие. И, второ, фитнесинструкторката веднага се зае с преките си задължения. Ей я — спи, забила глава във възглавниците и сигурно сънува как е на посещения във Виетнам, в столицата му Пекин...

Да спи... Друга работа днес няма. Местният парламент беше в поредна ваканция. Впрочем, май трябваше пак да го свика. Настъпваше особено отговорен период. Както беше древният обичай, кралската резиденция щеше да се премести тук, в столицата на провинцията. И шест месеца ще да се мотаят наоколо разни кралски чиновници, които губернаторът наричаше кратко — „началниците“...

Та трябваше да се видят и доизкусурят още някои неща. Например — да се запушат алчните зейнали уста на всякаквите там учени, майки, пенсионери и други подобни нерентабилни за провинцията му социални излишъци...

Но имаше и друго...

Вчера направи бърза сметка. Третият милиард беше минат. И можеше спокойно да се оттегли от властта, ако не беше... Абе, три милиарда е добре, но четири... Как звучи, а...

Обаче, вечерта съветникът по неформалните проблеми му намекна — възниква рискова ситуация. В Амстердам полицията заловила седем тона хероин... Седем тона! Огромната пратка уж беше подсигурена, пътят ѝ смазан с добри суми и убеждавания, повериха я на верен и сигурен опитен човек...

Та съветникът каза:

— Ваше превъзходителство... Боб... Чух се със Змията...

Губернаторът въздъхна. И той не обичаше албанския главатар на мафията, та даже се побояваше от него. Зад гърба на Змията стояха отвъдокеанските мафиоти, които навремето откъснаха цяла област от съседно княжество, за да изградят своя база в региона. И разчитаха на доказалия се в бизнеса албанец, не на послушния и честно страхлив Боб Бейкър...

— Наше задължение беше да прехвърлим пратката до Амстердам, а после...

— Там е работата, че колата е заловена с все товара. С наши шофьор и помощник, под наш контрол...

Боб Бейкър изтръпна...

— Коя фирма използва?

— Както винаги — от Ню Айскър. Проверени хора, сигурни...

Губернаторът се замисли. Змията не си поплюваше. А и защо да увеличава враговете си? Не му ли стига оня Йоско, дете преди години подмами в столицата и го предаде на кралския съд, за да докаже колко е лоялен и законопослушен... Вярно, Йоско е още зад решетките, но се чуват разни намеци за заканите му, че ще го окачи като прани гащи на простора... Прани гащи... Старият му прякор...

— Свържи се със Змията. Кажи, че ще огледаме нещата и ще му се обадим — завърши той разговора вечерта.

И, както си е по закона на световната гадост, на вратата се почука. Губернаторът попита високо:

— Кой е?

— Аз, ваше сиятелство — чу се гласът на съветника. А, след съответното разрешение, и самият той влезе вътре...

— Проблем? — запита със замиращо сърце губернаторът.

— Проблем — кимна съветникът и посочи към малкия кабинет отляво на спалнята. И там разказа една такава...

Губернаторът направо се хвана за сърцето. Отдавна за всички беше ясно, че е със заешко сърце, но подобни вести биха сразили и нормален човек. Трябваше му време да се съвземе. И затова се подпря на прозореца, загледа се в любимите си магнолии и се замисли...

Тоя път не можеше да разчита на началниците. Трябваше сам да забърсва локвите кръв, застрашаващи репутацията на мирната, тиха, покорна област...

2.

Змията беше избързал. Явно вбесен от голямата загуба, излял гнева си публично. Цялото семейство на организатора на превоза беше избито...

Вест, която щеше да поразии не само малкото градче Ню Айскър и провинцията, ами и цялото кралство...

Да беше ги извел в морето пред столицата на провинцията и ги издавил...

Ами то — пратил наказателен отряд и по законите на дивите планини изтрепали всички, попаднали в дома на организатора. При това ексекуторите направо вилнеели — стреляли на поразия, пръснали гилзи навред, убили кучето на семейството, гръмнали дори стария дядо, който бил на легло от три години...

Никой да не харчи техните пари — това гласеше законът на албанците. И затова избиваха цялата рода. Наред...

Боб изтръпна...

Ами сега...

— Ваше сиятелство, районът е отцепен. Изпратих най-верните хора. Ще се опитат да замажат нещата...

— Как? — попита глухо Боб.

— Цейцроу вече свика пресконференция. И обяви, че става дума за битово убийство. Каза, че всички са удушени, а по всяка вероятност убийца е майката...

— И колко време ще му вярват? За съжаление, има все още некупени медии в областта. И разни идеалисти, които не разбират от голямата политика, та ровят из мръсните ни гащи...

Съветникът си помисли, че то друго тук, освен мръсни гащи няма, но, разбира се, се сдържа. Все пак, от една чиния лапаха — злъчта може да остави за друго място...

— Виж сега — каза внезапно губернаторът. — Свържи се с Цейцроу и кажи на тая купчина сланина да започне игра. Да отвлича

вниманието. Лесно ще се обяснява после — искали да заблудят престъпника...

— Престъпника?

— Разбира се, че е един... Битово, нали каза? Там нещо измислете — полудял ли, ревнивец ли, убиецът после се самоубил ли... Измислете! За какво ви плащам?

Съветникът поклати глава.

— Това със самоубийството няма как да стане. Всички са направо надупчени. Не върви убиецът да се е гръмнал с пет куршума — прекалено жестоко самоубийство...

— Тогава намерете убиец! Всеки човек има кръг от поне стотина познати. И барем двайсет от тях са му по-близки...

— Ще потърсим... — колебливо каза съветникът...

— Ако не намерите — измислете! — викна подире му Боб...

3.

Около кръглата маса се бяха разположили няколко човека. Областният прокурор Цейцроу беше разтекъл мощните си месища така, че присъстващите се питаха кога ли ще прелеят към пода. Банкир — новият шеф на следователите, едва надигаше плъщата си муцуна над плота и скромно се обаждаше само когато го питат. Съветникът седеше стегнат, изправен, все едно яздеше любимия си жребец. Шумен и вреслив, началникът на полицията подскачаше на мястото си от нетърпение да изложи поредната си „гениална идея“...

— Няма... Всички възможни роднини огледах, всички братовчеди, лели, племенници прерових... И няма подходящ убиец! — изпъшка пак полицаят...

— Не може да няма! Чисти хора ще намериш само в гробищата — каза нервно Банкир. — Все трябва да имат някаква рода, удобна за целта...

Събраните край масата се огледаха. Вече бяха изяснили някои подробности от сценария. На следващата пресконференция Банкир уж случайно щеше да „изпусне“ нова информация — убитите са премахнати с по един точен изстрел. А разминаването с предните твърдения щяха да покрият с необходимостта да заблудят престъпника. Макар че той най-добре знае как е действал и подобни ходове са просто нелепи...

— Ще погълнат всичко, дето им казваме. Като патета горещи лайна — цинично рече Цейцроу, а съветникът го подкрепи:

— Абе, 80% от този народ са дебили. Нали помните стария виц — въжетата сами ли да си носят...

Сега трябваше да намерят удобен роднина с престъпни наклонности. Но...

Цейцроу изпъшка:

— Да ви го родя ли, що...

Което, помисли си съветникът, за него явно беше възможно. И тогава му просветна:

— Ще го родим...

Останалите го загледаха изненадани. А той продължи:

— Тая жена не е била ангелче, нали? И е имала все някога някакъв любовник — преди да се омъжи. Я ровнете из базата данни, вижте с кого и кога...

Шефът на полицията пръв вдигна глава от лаптопа:

— Сър, преди повече от десет години убитата се е срещала с някой си Рико Ейнджъл...

— Те ни го нужното ангелче! — възкликна съветникът.

— Но... Изгубил фирмата си, станал клошар, после заминал нейде по света и оттогава не е забелязван в кралството. Няма данни за него и в граничния регистър. Няма и в Интерпол...

— Казах — ще го родим...

И започнаха усилена работа. Не беше трудно да създадат новия Рико Ейнджъл. Изпратиха го наемник в Африка, после го включиха в латиноамериканската мафия, накрая му намериха удобно местенце във вила на морския бряг, почти до столицата на провинцията...

— Отиваш там — инструктира съветника шефа на полицията. — Вили има достатъчно. Кметът е наш човек, няма да мърда. Само едно обаждане негово искам пред журналистите — да потвърди, че е виждал Ейнджъл поне пет-шест, а може и десет години все тук. След това подготвяш вилата — просто създай картинка, че някой е живял там. Лаптоп остави, телевизор...

— Но как да обясним, че десет години е имало ток, а вилата уж не е посещавана от собствениците? — сепна се полицаят.

Цейцроу се изхили:

— 80%, бе... Каквото им поднесеш — все ще лапат...

Полицаят замина. Останалите се съсредоточиха върху картината на престъплението...

4.

Губернаторът внимателно изгледа новините и по трите големи областни телевизии. Не, че имаше разлика между тях — отдавна беше сложил ръка върху програмите им. Та нали с истинските им собственици бяха съдружници в някои дела, а едната телевизия и реално беше вече негова...

Точно тя излъчи фундаментално интервю с кмета на морското село. Оня разказа в захлас как от десетина години е виждал убиеца да живее в една от вилите, как наскоро пак го срещнал, как го забелязал с убитата жена в тайнствен джип... Изобщо — попрехласна се в артистичните си изпълнения. Но пък дресираните журналисти не развалиха арията с неприлични въпроси. Никой даже не се сети да попита — чия е всъщност тая вила? Как така е свързана с електропреносната мрежа, ако е наистина изоставен? Кой плаща тока? А интернета, ползван от убиеца? И защо никой не е чул изстрелите от „тренировките“ му в двора...

Послушни бяха и допуснатите в дома на убитите репортери. Добре стиснали очи зад капациите си, те не се запитаха къде е празничната трапеза в тая светла вечер? Как така толкова хора са убити от един стрелец, а никой не е бягал, никой не е звъннал по телефона, никой не е крещял за помощ, никой не е скочил към убиеца? Дори кучето...

Да, дори губернаторът, прославил се със самокритиката си: „Педалите са умни и ми се иска и аз да съм педал, че да поумнея“, забелязваше белите петна в изсмуканата от калните пръсти на компанията версия. Обаче, беше спокоен — 80%...

И затова нареди — местната жандармерия да излезе в крайморските райони и започне издирване на убиеца. Да търсят — докато намерят някого...

Намериха. При това доста бързо. Но трупът се оказа стар, почнал да се разлага — някак си не пасваше даже на пуснатата за масите

фантасмагория. И затова търсенето продължи. Все щеше някой да попадне не на място, не на време. И да се превърне в Рико Ейнджъл...

А това трябваше да стане бързо...

Негово величество кралят и началниците около му вече разглеждаха картата и с интерес откриваха, че имало в държавата и такава провинция...

Скоро щяха да пристигнат, а губернаторът да ги посрещне както подобава, да ги разцелува навред. И никому нямаше да позволи да му развали голямото гостуване...

Та камо ли някакви намеци за убити, гранатомети, контрабанди, корупции, стрелби, беднотия, грабежи, измами и какви ли още не безинтересни ежедневни скукотевини...

Ами това е...

xxxx

Както го чух с насапунисана глава в банята — така го предавам. И съм убеден, че няма нищо общо с живота у нас. Още повече че вече е единадесети Януари, а има само десет убити от началото на годината. Тия по пешеходните пътеки и пътищата не ги броя...

Приятно четене!

АКЦІЯ „ЧИСТОТА“

И отново извинително предупреждение.

За специалистите по надзор на свободата на словото и фантазиите. Тази история е напълно измислена — и нея чух в градската баня, но не видях кой разказваше, защото имаше много пара, очите ми бяха сапунисани, наоколо се буташе бая народ...

И хич не съм съгласен с изложеното в нея, ама я чух. Пък не мога да се въздържа да не разправам измишльотини. И затова вие ще я видите.

Докато четете — наблюдавайте някой да не наднича зад гърба ви. Да ви пази, разбира се — у нас има пълна свобода на словото, право на мнение и версии, никой никого не следи и не цензурира...

1.

Планът беше елементарен и затова сигурен. Целта — от ясна по-ясна. Главният прокурор си отиваше — нямаше начин да остане на поста си, поне видимо трябваше да се спазват законите, на негово място ще застъпи заместникът му. Не, защото е заместник, а защото беше именно нужният на Методиев.

Послушен изпълнителен, подобострастен към боса. И твърд, дори жесток, безцеремонен и безскрупулен в изпълнението на поставените задачи. Доказа го вече — и в разследванията си, и в търсенето на успехи дори в измислени, откровено фалшифицирани дела.

А сега назначаването му... Не, не — сам се поправи Методиев — избирането му, беше застрашено. Прекалено много шум се вдигна, по улиците наизлизаха протестиращи, по разни сайтове и малки медии взеха да се изнасят компромати...

Абе, че ще то изберат — ще го изберат. Имаше достатъчно компрометиращи материали за всички от колегията, така че нямаше да има противници. Но защо да е така откровено по нашенски?

Затова нареди по големите медии да се започне откровено рекламна кампания за Гошев. Украсена биография, нашарена с поизмислени разследвания и разкрития, интервюта, „неочаквани“ репортажи...

И, все пак...

Наложи се да се извадят определени, уж скрити вече в архивите папки. Започнаха шумни акции — срещу някакви интернетчици, срещу телефонни измамници, срещу незаконни лихвари, срещу кметове на малки селища...

Е, и по-умните от арестуваните, и повечето от арестуващите, разбираха — това е временно. После, в съда, ще бъдат внесени разследвания с много бели петна и откровени дупки. Съдиите ще връщат за доразследване, а накрая ще прекратят делата. Няма начин —

прекалено много пропуски ще има. Та как да хвърлят в затвора невинен човек без доказателства за престъпна дейност...

И, въпреки това...

С две думи — Методиев постави задачата, а изпълнителите се заеха с непосилното — мисленето...

2.

Хамсиев, главният прокурор, забърса мазнината от мокрото си лице. Жега... И проблеми...

Обаче, за един от тях вече имаше решение...

Гошев внимателно го гледаше. Както винаги — в очите. Хамсиев се поусмихна на ум. Като служебен пес, очакващ команда от стопанина си. Лошото беше, че Гошев е прекалено усърден. Дори за копей. И отде му дойде на Методиев тая убеденост във верността на Гошев? Та утре, когато... Ако, поправи се той, ако... Не биваше да се дава подобна възможност на опонентите за властта. Три мафии са в тая държава, но има място само за едната. Така че...

И, все пак — ако утре конкуренцията заеме властта, Гошев отново ще е изпълнителен, бдителен и хапещ. По заповед на господаря. Само че — този път друга ръка ще го храни, друг ще сочи врага...

Но Методиев си беше такъв — самовлюбен, интелектуално ограничен, живеещ в свой свят, страхуващ се от реалността и опитващ се да я преформатира според кошмарите си...

Той прост, смяташе всички за прости и на тази база печелеше. Засега. Защото не всички бяха като него. И, ако имаше немало такива — не беше завинаги. Хората се променяха. Някои дори прозираха. А имаше и такива, които се разочароваха, когато усетеха, че доскорошният им кумир е откровен глупак, издигнат на вълната на всеобщата простотия...

Е, Хамсиев вече беше определил бъдещето си и спокойно изчакваше. Сега прокурор, после конституционен съдия, накрая спокойствие. Всичко отдавна беше уредено, необходимите лостове задвижени, трасето предначертано...

Обаче, имаше една задача, която трудно вървеше. Назначаването на Гошев.

— Не вървят нещата... — въздъхна Хамсиев. — Много критики. А и ти не спря с броденето по екраните. Оттегли се малко, дай да те

възхваляват тия, дето минават за специалисти. Ей оная проститут от вестник „Работа“. Какви дитирамби ти пее... И други има. Професионалисти. Магистралките ряпа да ядат... Но, не ми харесват резултатите...

— Шефе, аз се старая — отрони Гошев. Пред началствата той винаги беше такъв — като охлюв смирен. И като охлюв пълзеше към върха.

— Знам, знам... Но, все пак, все те търсят. А тия номера — специализираната прокуратура да се занимава с мошеници... Ние с истинските корумпирани и крадливи политици и бизнесмени не успяваме, та... Хем изтъркани трикове, хем някак си... Ниска топка, много ниска.

— Шефе, знаеш — пробвахме с някои политици...

Хамсиев отново въздъхна, чак вълнички потекоха под ризата му.

— Абе, с тях по-внимателно. Не знаеш кой кога ще ни потрѣбва. Че да вземе и излезе някой по-специален. Като оная Юлка...

Юлка беше политичка, която намери пазарната си ниша в бурната демагогия и популизма. Преди няколко години ѝ подсказаха за готвена далавера около изборите. Тя я раздуха, вдигна се шум. Хванаха мошениците с надпечат — подготвени извън законово определената бройка бюлетини. И... Набързо заразтегляха нещата, медиите преобръщаха фактите, накрая изкараха, че всичко било измислица. Но Юлката не пипнаха. От едно важно посолство новият генерал-губернатор нареди да я оставят на мира. И изобщо — да прикрият под чергата смрадта. Оказа се, че и Юлката, и мъжът ѝ, били хора на сахибите. С далечна цел. Така че — позаметоха нещата, замацаха размазаното, на тълпата оставиха да предъвква празни приказки. А Юлката тръгна по стълбичката нагоре...

3.

— Имаш ли някакви идеи? — попита безцелно Хамсиев. Знаеше си — Гошев е по изпълнението и преизпълнението, но все пак попита. Да го държи в разговора, да му даде основание да смята, че идеята ще е негова...

— Освен да арестуваме някои депутати... И хем има за какво...
Хамсиев махна пренебрежително с ръка.

— То, ако гледаме закона, заседанията им трябва да са в централния затвор... Но не — рано е. Обаче, това е идея. Трябва ни нещо, което да покаже, че пипаш здравата, че няма прошка никому...

Гошев се огледа и каза тихо:

— Министър? Господин Методиев дали ще...

Хамсиев се намръщи. Всяка сутрин проверяваха кабинета, оня дебил Цветков беше уж махнат от близкия кръг, но...

— Как така министър? Те са над закона! Нали помниш — дете уби и пак не го пипнахме... Не, не... Наистина, идеята ти е хубава, но не министър. Да покажем, че всичко виждаме, дори назад във времето, че забавяме, но не забравяме...

Гошев чак се изпоти.

— Шефе... Съдия? Оня, дето все дрънка? Или жена му?

— Добра насока... Но няма смисъл. Ще предизвикаме конституционна криза — все пак висш съдия е. А и с дрънкането си не вреди, дори помага — о'лабва напрежението... Нещо такова, но...

Гошев чак се изправи във фотьойла.

— Прокурор?

Хамсиев изсимулира замисленост. Тъкмо време да дооформи плана. Беше наясно какво се иска, но чакаше копоят да усети аромата на плячката.

— Това е идея... Ей, как ти хрумват... Прокурор... При това някои от висшите. Не от нашите, разбира се. Такъв — дето сме го поставили на трупчета...

Гошев беше готов. Откога носеше в главата си списъка на ненужните и вредните.

— Рошков? Каравелова? Аврамчев?

— Добре, добре... Вредни са, да. И много приказват, и претенции имат... Но ни трябва някой по-безопасен...

— Ярмуков? Минков? Ченгелова?

— Тези стават... Проучи ги, виж какви грехове имат, събери компроматите и докладвай. Лично проверявай — не можем да го поръчаме на сульовците...

4.

Гошев действаше бързичко. Понякога дори припряно. За него не беше важно едно доказателство да е законно и валидно. Трябваше да има нещичко, както той определяше всякакви факти, намерения, слухове, намеци. А после от това нещичко се надуваше балона. Кога самият подследствен развиваше самопризнания, кога разследващите изграждаха грамадна, прекрасна, въздействаща кула. Най-често рухваща при първия повей на истината...

Но този път Гошев беше и бърз, и достатъчно убедителен.

Избра си Минков. Вичо Минков. Някога прокурор в Сандански, после в Бургас, накрая назначен във върховната прокуратура и сега занимаващ се с аналитична работа. Не разследваше, не преследваше — беше тих и кротък, изпълнителен. Но без оня възторг на ловджийското псе, който така привличаше управляващите. Не демонстрираше послушание — изпълняваше заповедите, обаче винаги ги искаше в писмен вид. Което, разбира се, беше опасно — де да знаеш как ще се обърне палачинката и подписът под някое нареждане какви бели може да докара.

Освен това, Минков избягваше шумните компании и общите веселби, не беше забелязан в някакви чисто човешки греховце. Ни любовници — или поне една, ни някакви вземания-давания с бизнесмени или фирми.

Което, естествено, не беше положителна черта. Методиев нямаше работа с прокурори — дори от върховната прокуратура, не го знаеше този кой е и какъв е, но и той не харесваше хора без някакви пороци. Трябваша му управляеми подчинени, трябваша му леко оцапани — а ако може и повече, които да държи здраво с компроматите.

Хамсиев също не харесваше подобни неуязвими, както се смятаха. Но знаеше — великият кардинал Ришельо е бил прав, когато казал: „Qu'on me donne six lignes écrites de la main du plus honnête homme, j'y trouverai de quoi le faire pendre.“ (Дайте ми само шест реда,

написани от ръката на най-честния човек, и аз ще намеря в тях достатъчно, за да бъде обесен.)

Е, и при Минков намериха. Не за обесване, но добра база за шумно разследване под мотото „Гошев не прощава дори на провинени прокурори“. Компроматите бяха елементарни, оборваха се бързичко при нормално разследване, но Гошев не се канеше да разследва нормално. Трябваше повод за задържане на обвинения, пък после — натиск, шантаж и, поставена в непоносими условия, целенасочено и настъпателно оплесквана в медиите, жертвата трябваше да признава. Каквото и да е — но да признава.

И тук се намеси случайността...

5.

Някаква прокурорка в далечния Бургас случайно разбрала, че се търсят компромати срещу Минков. Дочула от приятелката си, която пък работела в деловодството. Прокурорката имала добри впечатления от бившия си шеф, той дори веднъж отделил специално внимание при разследване срещу неин близък, който пък се оказал даже невинен, та тя смятала, че началникът ѝ извършил добро дело за добър човек.

Поради което побързала да се свърже с близки на Минков и го предупреди — чакат го неприятности.

А Минков, който вече броял месеците до пенсионирането и очаквал с надежда измъкването от блатото, разбрал, че мечтите са едно, а реалността съвсем, съвсем различна от тая нормалност, която си представял навремето, постъпвайки във ВУЗ-а да учи право... Познавал отлично и сегашния, и бъдещия си шеф, знаейки, че името му е готово за оплескване, а той за сакрална жертва, досещайки се какви гадости му готвят... Помислил...

И се застрелял...

Което пък доведе Гошев отново при Хамсиев.

Разстлал тлъстините си в големия фотьойл, прокурорът прие временното поражение спокойно:

— Гошев, Гошев, изпусна тая риба... И сега?

— Шефе, не мислех...

— Знам — повдигна ръчичка Хамсиев. — Не мислиш. А трябва. Такива кротушки са най-опасни, Гошев. Никога не знаеш какво ще направят. Но — забрави го. Ще подготвиш сега едно изявление — човекът е бил възрастен, пред пенсия, разведен, в депресия. Четял много книги по психология и психиатрия — демек, усещал се болен. И при чистене на пистолета се гръмнал... Толкова! Нито дума повече. Никакви изявления, никакви обсъждания. Имало го — няма го. Чушкова затова е говорителка. Да измисли стратегията и отклони вниманието. Утре искам да сте задържали някакви. Не знам какви —

може крадци на леки коли, може трафиканти на проститутки, може...
Абе, искам шумно да е! И цялото внимание — натам...

— Разбрах, шефе...

— И действай, действай! Господин Методиев очаква от теб много неща. Какво става с онова разследване за приватизацията на „Мултиимпекс“ преди години?

Акция „Чистота“ продължаваше с размах...

Издание:

Автор: Георги Коновски

Заглавие: Още четири нощи

Издател: Читанка

Година на издаване: 2020

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/11789>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.